

העיתון החדש

מי הוא דויד בן-הרוש?

מנהיג המרוקאים

מדבר

מאדירות אישית

אל מוד עדתי

*

כך התארגנו

המרוקאים במחתרת

*

האם יהפוך

מנהיג ארצי?

העולם הזה

רזוב גליקסון 4, תל-אביב, 1919, 26785
ת. ד. 136. מן למברקים: "עולמנו",
המסמך: לזר: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שחם בע"מ, ת"א, 51139.
המסמך: דוד שופל ובניה, תל-אביב.
מסמך: איננה ארצית לתוכן הסודות.

העורך הראשי:
בורי בנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב מיתן
עורך כיתוב:
סילבי קשה
כתב בכיר:
מלי תבור

חברי המערכת:
עורך תבנית: וטי
שלום המערכת: מריה פרו

העתון הנקרא ביותר במדינה

21.2

כל העתונים במדינה התקופו בשבץ-קצף את ההתפרעויות בוארסאליה, במגדל העמק ובבאר-שבע. כולם הסכימו שאת ההפגנות האלה יש לדכא, ככל האמצעים. כן הם היו תמימי-דעה שאין לסבול תופעות אלה ואין להצדיק בשום צורה שהיא. אולם:

כל אותם העתונים היו מלאים השבוע, בפעם הראשונה, מאמרים מקיפים על בעיות שכונות-העוני, על בעיות השיכון של בני עדות המזרח, על מצוקת המשפחות רבות-הילדים, על חרפת עבודת-הדחק, על המצב בוארסאליה, במגדל-העמק ובבאר-שבע. אף שר היה לצטט כאן בנקל את כותרותיהם של כמה עשרות מאמרים על נושאים אלה. ואני שואל שאלת-היום:

לשם מה באו כל המאמרים האלה לפתע פתאום עתה? מדוע לא פורסמו לפני חצי שנה, למשל, או לפחות לפני שנתיים-שלוש?

שמה יש קשר כל שהוא בין ההתעניינות העתונאית בגורל העולים בני המזרח לבין ההתעניינות?

ושאלה אמיקורסית שניה:

השבוע ביקר דויד בן-גוריון ביקור-פתע בוארסאליה. הוא העניין בתנאי הפרנסה והשיכון. וגם משה דיין הטריח את עצמו לשם, בלחי הכתבים והצלמים הצמודים שלו. ושוב: האם ביקורים אלה באו השבוע לגמרי במקרה? מדוע לא ביקרו לפני חודש, דיין ושות' בואדי לפני חודש, או לפני חמש-שנים?

שמה יש קשר בין הביקורים ובין ההתפרעויות?

לפני חצי שנה תיאר העולם הזה באופן פלאסטי את ביקורו המבויים של דויד בן-גוריון בעיריית-עולים בדרום. אשה מיואשת אחת, שניסתה להגיע אל בן-גוריון כדי לשפוך את מרי לבה לפניו, סולקה בכוח ובגסות על-ידי המלחים של בן-גוריון, מב-לי שראשה-משלה עצמו יתעורר.

מינין השינוי הפאזאמי ביחס זה? שמה יש גם לו קשר להתפרעויות?

אין אדם במדינה הסולד ממעשי-אלימות יותר ממני — אם במערכות-פנים ואם במערכות-חוץ. אולם עוד יותר אני סולד מן המערכות.

כולנו למדנו בשיעורי ההיסטוריה כי יש

חלב החצוי

ליריעתכם, כתבת העולם הזה על נמישת מישק חצרים (1137) נרמה, לא כל-כך בעקרי מין, להתפתח-לך לשר האוצר ומנהל הסוכי נות לוי אשכול.

פרסום הכתבה, לפיה עומדים חברי מישק חצרים לנמישת את משקם לאחר 11 שנות עמל ומלירי נים של ל"א, לאחר שכל העתונים עשו יד אחת להשתתף השערוריה, הביאה את מנהל הסוכנות לפעול בתקיפות יתר להיסול העניין במי היות. וכך קרה ששבוע שעבר, ערב אחד לפני שהשיא את בתי הצעירה חמה, ירד אשכול באורח דחוף לנמ, השתתף, לאחר יום עבודה מייגע כשר, בויכוחים הי-אינפופים של אסיפת החברים בתצרים. הי-פעם במנהל הסוכנות. השכר חור באותו יום-לח לירושלים. לפנות בוקר הוזעק אשכולנס פרסי — השר קיבל התפתת לב קלה, הוע בר לבית-החולים. אוב. כפי שידוע לכם, החליטו חברי חצרים, למרות רצונם, להשאיר במקום.

שאל ידית, ירושלים
העולם הזה משתתף בצערם של השר לוי אשכול וחברי חצרים.

נשיקה על החי
סרטיה הצבוע במחזהו של מולירי באותו שם, נתן לנשק לקרבנותיו על הלחי, משר כל ימות השנה, לשלוח את ידיו בכיסיהם, רכושם ונשיהם, כשהוא בליים ומכניס לך, הממשל הצבאי, ששמש כסים מאמרו של העורך, "הממשל הצבאי" (העולם הזה 1134). נשק לקרבנותיו על הלחי אחת לארי בע שנים, שולח את ידו בכיסיהם משר כל ימות השנה, בין אם הם מסכימים לך או לא. זהו אולי ההבדל היחיד בין גבורי המחזאים המפלגתיים של היום לגי-יוחנן אינושטט, ירושלים

... אין כבר את מי לרמות. ערביי ישי ראל יודעים עם מי יש להם עסק.

ערבי הרוצה בעולים שמו, יפו
אנחנו, הסטודנטים הערביים בירושלים, רואים במעצרים הארמינים-סראטיים, שהם חוללו בזמן האחרון בעקבות סינונות להגן על זכויות ערביי ישראל (העולם הזה 1136), כאמצעי בלתי מוצלח במדיניות הקפוח והר-דיכוי הנוצר, שהמשמש הצבאי נוסח בה-מוצע מאד ומפליא מאד לגנות אדם, שמן על הזכויות והחוקיות הנשללות מבני עמו, כמסוכן לכסחון המדינה. אנחנו מקוים כי מדיניות זו אינו בה תועלת לכסחון המדינה והיא בוודאי תנכיר את אי-ההכנה בין שני העמים.

אניס כדרוש, מזכיר ועד הסטודנטים הערביים, ירושלים
... ערביי ישראל נתנים ממת חיים נכר. הה יותר מאחיהם מעבר לגבול. את תודתם הם מכנים כרשתות רגולריות ובהכנת איכה ללא כל חדר. במצב עניינים זה אני רואה במעצרים והגלייתם של אנשי ת, חזית העיר ב"ת" את צו השעה...

חיים שטיין, ירושלים
הכל מרגישים אצלנו שמהו נשתנה בכי וזנת הממשלה כלפי המיעוט הערבי בארץ. ישנם דברים שמחוקקים הרגישו זה הרשויות שנותנים לנו: פתיחת הפונדונים ברוב ה-כפרים ועוד. עכשיו, שיוני, בחרתוקף לחור-שיים, במקום שבעבר היה מואר רק לשי-לוח שעות... אולם מעות ביד האהראים להסתובב אלה החושבים לשכנע אותנו בכפי-משיהם, ולנו יודעים שאין הם נותנים את המעט, אלא כדי לזכות בהכרה יתר-בארץ. הקולות שלנו, כל המפלגות יחד דומות לאוי-תו אדם שהיה מתאבל על חורש הרמאיו-שנמכר. היו שואלים אותו על מה אתה מת-אבל? אמר: אני לא מתאבל על הצומות שהחיימו אלא על המאכלים העל-משיים, כסוף הצום, שנמתיימו יחד איהם.

בעיות אישיות
אני מנחם רוטמן, נכה מיוחרי צה"ל, מבקש את עזרתכם הדחופה, שוחרתי מצה"ל נכה בעל 37 אחוז נכות, ונזרתי אל-הרחוב ללא סעד כפי-פיו מוסרי. משר-עשר שנים ויותר פמשיית כחבר מפלגת העבודה והפועל המזרחי בשלויה. לא-בארץ שימשי, לפ-ני ניוסי לצה"ל, מרכז אחר הסניפים של הפועל המזרחי. בהכנסם שנתחם בין-משרד הבטחון והי-מפלגה, סוכם כי הי-מפלגה תעזור לשי-קומי ותעניין אותי בעבודה. משכו אר-תי במשרד חרשים ואחר פסרו אותי ב-80%, ונמטו אותי ללא נקיפת מצעו. אני מפרנס את חולי וסובל קשה מאס-מה.

מנחם רוטמן, בני-ברק
נגזרתי למאכר בעוון התפרעות, אולם מא-חר ואני חולה במחלת-הלב, העבירו אותי לשיקום בבית החולים הממשלתי בכפר שאול שיר ירושלים. לאחרונה אירעו בכפר שורה של התפרצויות למסחמים. לפני שבוע אירעה נכבה בארון הורכבה של המחסן, ונגנבו סיגריות איילון. מדריכי הכפר, שזכרו לי

מנחם רוטמן, בני-ברק
נגזרתי למאכר בעוון התפרעות, אולם מא-חר ואני חולה במחלת-הלב, העבירו אותי לשיקום בבית החולים הממשלתי בכפר שאול שיר ירושלים. לאחרונה אירעו בכפר שורה של התפרצויות למסחמים. לפני שבוע אירעה נכבה בארון הורכבה של המחסן, ונגנבו סיגריות איילון. מדריכי הכפר, שזכרו לי

מנחם רוטמן, בני-ברק
נגזרתי למאכר בעוון התפרעות, אולם מא-חר ואני חולה במחלת-הלב, העבירו אותי לשיקום בבית החולים הממשלתי בכפר שאול שיר ירושלים. לאחרונה אירעו בכפר שורה של התפרצויות למסחמים. לפני שבוע אירעה נכבה בארון הורכבה של המחסן, ונגנבו סיגריות איילון. מדריכי הכפר, שזכרו לי

את עברי, מאשימים אותי בפרצות אלה. אניני יכול להחזקו. מאיימים עלי כי בבל-משה זה, שאין הם יכולים להחזיקו, לא ינכו לי את השליש המובטח ממאשרי עבור התנהגות טובה. מה עלי לעשות?

שאל מוחה, כפר שאול

מסכת גז בינונית
הכתבה, "מכונות ושמה שחיתות" (העולם הזה 1136) חיתה ישר לעניין. כבר מזמן חשבתו שמישהו צריך לדרוה את אפן לעסק הזה שנקרא, "משרד הרישוי", אבל כנראה היה הסרחון גדול מדי. מאין לקחתם מסכת גז כל כך טובה?

דרר: אנב: אולי תתנו מלה טובה על הי-הודי הזה, הבחון התיאורטי, זה שמסונל לשגע פיל בינוני במצב טוב. אני משוכנע כי כל מי שפגש את האישיות הזו, ולא רק פעם אחת, לא ישבח אותו לעולם. תקרית אחת, בזמן המבחן, זכורה לי היטב: אחר הנכתבים העיר לו בנימוס כי כדאי לנשת לעניין. הוא ניגש וזרק אותו ישר החוצה. עודד סתית, תל-אביב

כמי שנוקט בעבר, ומי שיושק בעתיד, לי-שירותיו של מוסר זה, שמשרד הרישוי שמן, חייב אני לספר לכם כמה חוויות שעברו עלי במשרד זה, לא מן העימות ביותר, כל קיץ קיימת במשרד חיוני זה הופשתי-קיץ בת חור-דש ימים. לאחריה יש לחץ גדול על המשר-דר. באותו קיץ מדובר, קיץ 1958, הניעו אנשים למקום בשלוש לפנות-בוקר כדי להס-פיק לעמוד בתור. עם זריחת החמה כבר הייתה הרחבה מלאה אנשים מוכים, עקבות, יללות ובגדים קרועים. כרינונים מקצועיים נאספו מכל קופות הקולנוע בעיר והיו מוכ-רים בכסף מוב מקומות טובים בתור.

... בתאריך 10 לאוקטובר 1958 הנעתי ברבע לחמש לפנות בוקר כדי לקבל תור לבחינה מעשית. בשעה הצהריה הגעתי סוף-לסוף, קרוע חולצה, מלכלכל-מכסמים ומרוח כולי בנריו. קיבלתי תור לחודש ה-בא, 12.15.88. כשהנעתי לבחינה, הוברר לי להפתעתי כי באותו יום, קיבלו חברים לסלף תור למחרת. הם לא נדחקו בתור כמו אבקשם לא לפרסם את שמי, כי אני עתיד לקבל החודש רישוי למונית.

נהג, יפו

ברי אבא
כמו וזהו שפיר, חיה הררית ורותי ורר-סקנאה אף אני בפלי יוניליביץ, שכני שש-הפכה לכוכב מספר אחד של ישראל. נם האפשרות שפלי-הני-עיה לפה שהניעה בעזרת פרוטקציה-זו של אביה, אלם-הסרטים, אינה מני-חמת אותי: אני פשוט סבורת מדי בכדי לבחור לי-אבא.

אולם יש לי טענה אחת לרותי — מדוע השתמשה בתמונה מי-הסר, כדי להביא את פלי במדורה. האין היא חשבת שליר שולחן האר-כל, מוצעת אצבע או בנו הילדים, בי-חחפוט פורים, נר-אית מלי מוצלחת לא פחות?

הקוראת שני מועה
(בטענה כי תמונתה של סלי לקוחה מסרטון סופרסקופ) — וצו-דקת. (ראה תמונת סלי יוניליביץ בתחפושת פורים כנאפוליון).

סעיה וסעיה קטן
קראתי בעניין רב על הצלחתו של הסופר-משה שמיר לזכות לפיטור ממכס ומספי-קנייה על הפטיפון שהביא מחוץ-לארץ (ה-עולם הזה 1131). אני עצמי נכה, מסופר-רגל, נכות של 80 אחוז. הנני בעל מכונת אור-טופרית שקיבלתי כמתנת מסורביו בחוץ-לארץ. רצי ברשות משרד התחבורה מסורה מכונת-זו מסכס ומסמחורות. לפני כמה חודשים-שלח לי גם מנחם שמש למכונתי, בבית-המכס-בלור דרשו ממני 45 לירות מיסים. נדהמתי. כתבתי להנהלת המכס בירושלים בקשה, כי-צירוף אסמכתות בנידון. שום דבר לא עזר. הנהלת המכס הצעירה להודיע לי כי, "אח-רי עיון רב ומנומק בבקשתך, אין באפשרו-תם לעזור לי, בהעדר סעיה מתאים בספר-ההתקנות, המאפשר להם לפטור מסמים חלק-מסוה למכונות".

מהו אותו סעיה, או סעיה קטן, שעליו-הסתמך בית-המכס, בפטרו את הסופר שמיר-ממיסים?

בעיות אישיות
הנני בעל משפחה ממונה 10 נפשות ורר-בצריה אחד, עובד עבודת-דחק. חלקתי, ילדי-בניל תשע שנים חולה במחלה קשה ולפניי-בשכלו (אפילספיה) מזה 8 שנים, מפני-פעמים רבות למסורות הנוגעים יחד עם-התורות רפואיות אשר בהן מצוין מצב של-חילה, שהוא מסוכן לעצמו ולאחרים. וגם-הילד והמשפחה אינם אחראים עבור הנז-קים שעושה חילה. זה שמונה שנים ועניין-הילד לא סודר על-ידי המוסדות האחראים שפני-תי אליהם. למרות המלצות הרופאים הקוב-עים בפירוש את העברתו המיידית למסד-מפגרים. הילד משתלל מיום ליום, עושה-צרות רבות למשפחה וגם לדיירים בסביב, על-ידי וריקת אנכים ושכירת משמעות וצי-לחות והכאת ילדים.

לפני ומו קצר פנו דיירי הסביבה למשרד-הבריאות וכן לתחנת המשטרה ולשכת הסעד-במסוק והתלוננו על הסבר והוצרת שנגזרים-להם על-ידי הילד וגם אין תוצאה חיובית-לפניה ותלונה זו.

משאל אהרון, רמלה

מכתבים

המסקנה הבתי-ימנעת
היום היחידים שכיסיתם את המהומות העבריות ברחבי הארץ (העולם הזה 1138) בנייה עתונאית נכונה, תור נקיסת עמדה ברורה. אין זו מפרה. כקורא קבוע של-עתונכם זכורה לי סדרתכם הראשונה, לפני-לפעל משמנה שנים, "דופקים את השי-חורים", לא שכתבת גם את מאות הכתבות על כל מפרה של אפליה או עוול ערתי שארע בארץ. ועדיין טריים בזכרונך מסקנר-תיו של שאל כהן, אחרי עבודתו כפועל-דחק. אין זה גם מפרה שכל אותם עתונים-מפלגתיים, ששקפו על עגלית-המחאות באיחור-רוב רב, לא ניסו לנשת לשרשי הבעיה. עתו מפלגתי, המוכתב על ידי קו המפלגה-אינו יכול לומר את האמת — הדבר עלול-להזיק למפלגה...

עורדין שאל שניר, תל-אביב
קראתי את כל העתונים בפרשת המהומות העבריות. המשותף לכולם: כינוי מהומות אלו, שהן ביטוי ראשוני וספונטאני למרי-רות בצורה משר שנים, כהתפרצויות, "הת-

הדריאדנים

בעל הופעה טובה, חלק לשון, אדם המעורר מטבעו כבוד לעצמו ולמדינה שהוא מייצג. בגיזרה חשובה של החזית הדיפלומטית ידע, בתקופה המכרעת של גיבוש ראשוני, לקבוע רמה יפה של סגנון ויחסיים.

לרוע המזל אין קשר רב בין ההצטיינות בשטחים אלה לבין הכשרון להנהיג אומה בתקופה מכרעת של תמורות מהפכניות.

גם החייל וגם הדיפלומט חייבים להצטיין בתכונה משו- תפת אחת: הכשרון לקבל פקודות מן הזולת ולבצע אותן בדיקנות. לא הדיפלומט ולא החייל מעצבים מדיניות. שניהם משרתים מטבע ברייתם.

ההיסטוריה מלאה גורלים מצטיינים שניצלו את זוהרם הצבאי כדי להגיע לשלטון מדיני — ונכשלו בצורה מחפירה. הדוגמות ההפוכות נדירות ביותר. העובדה שסלו- ני יודע לייצג בנאומים יפים את המדיניות של ראש- ממשלתו אינה אומרת מאומה על כשרונו ליוזם בעצמו מדיניות מהפכנית ולהנהיג אומה בדרכים חדשות וגועזות. עוד יותר קשה להבין את הקשר בין יומרה פוליטית לבין ההצלחה של מן-דהוא כסוכן-נוסע של עסקאות-נשק.

במדינת ישראל יש שפע בלתי-מוגבל באני- שריביצוע טובים. מה שחסר הוא דווקא טרי פוס שונה לגמרי: האיש המסוגל לשבור שגרות מחשבתיות, המוכן לשחות נגד הזרם

דיין

אף במחיר אייפופולריות, האיש שיהיה מסר- נל להקים על חורבות תקופת כן-גוריון, בנן- חדש של מחשבה ומעשה, כדי להוציא את המדינה מן המיצר המדיני, הכלכלי, החברתי והרוחני שהיא נתונה בו כיום.

★ ★ ★

משה דיין זכה לאשראי רב, אך הוא לא הוכיח את עצמו כהוגה-דעות מבריק. כצברים רבים אחרים בניה המדינית, קנה במשיכה רעיונות ותפיסות מכל הבא ליד. אולם מתחת למעטה ססגוני זה מודקרת הפתרון הפרמיטיבי של המסכף: "זכנו וגמרנו!"

אבא אבן, לעומתו, מוכיר לעתים קרובות את הפסוק המפורסם: "הוא לא אמר כלום, אבל הוא אמר זאת יפה." בעשר שנות שירות גיוש-נאומים-מבריקים, לא השמיע אף רעיון מקורי אחד. יתכן שאז היה כבול בכבלים דיפלומטיים. אולם גם נאומיו ומאמריו הראשונים בארץ, בימים האחרונים, מדהימים ממש בחוסר-תוכנם. המאזין התרבותי נהנה — וחוזר הביתה חכם בדיוק כפי שהיה בבואו. גם דיין וגם אבן חוזרים בשעה רעננה על כל המליצות הגדושות וכל האמיתות הכוזבות של תקופה שחלפה מזמן. אם זוהי מילתם האחרונה — לא ירחיקו לכת בדורנו.

זוהי אבן-הבחן האמיתית לאבן, זה השטח בו ייחרץ דינו של דיין.

בשנים האחרונות ראינו געריזורה רבים מדי שהפכו תוך שנה-שנתיים לעסקנים בליים ומעובשים. דומה כי באקלים המיוחד של ישראל קורה לפוליטיקאים צעירים כאשר קורה לנעדרות בארצות שרופיות מסוימות: הן יפות בפרחתן, אך קמלות במהרה.

הנה המבחן. לשני היריבים מגיע איתול להצלחה. אנחנו מדינה עניה מאד במנהיגים צעירים אמיתיים — ועל כן מצוים אנו להעניק אשראי לכל מועמד מתחייב לבחינה. אך החיורף הסימפוטמי לא יבוא במקום הכי- חונה עצמה.

שניהם מנצלים את נתונייהם בכשרון רב: דיין ממלא את תפקיד הצעיר המחוספס, הדר בר "דוגרי" לענין, האיש שצמח מן האדמה ואינו יודע חכמות. אבן ממלא את תפקיד הדי- נהיה-רעות עמוקה-מחשבה, הדובר דבר-רעום ומקפיד על הליכות הנימוס. האחד מגזים בכי- וון הפרמיטיביות, השני בכיוון הסופיסטי- קציה.

כבר עתה אפשר להבחין בצירי ההתקפות הצפויות. חסידי דיין יטענו כי רק האיש שלהם, המוצק כפלדה, מסוגל להנהיג בתקופה של מלחמות וסערות. הם ירמוזו כי אבן הוא רכרוכי וחלש, כי בא לארץ באיתור כזה שאפילו זכות-הבחירה שלו לכנסת מוטלת בספק-מה, וכי כור- מחבתו — שרות האינטליגנציה הבריטי — אינו מדרשה מתאימה למנהיג לאומי.

חסידי אבן יטענו כי האיש שלהם גבוה משכמו ומעלה מכל יריביו, שהוא דמות בינלאומית ונערץ על יהודי כל העולם. הם ירמוזו כי דיין יהיה דומה לשור בחנות החר- טינה של יחסיים הבינלאומיים, שהוא צראופק ומגבל לתפיסות הפשטניות של בן-גוריון, שלא הספיק מעולם לקרוא ספרים.

★ ★ ★

הכוחות שיעמדו לרשות שני דיאדוכים עיקריים אלה יהיו מאוזנים למדי.

לרשות דיין, ובני-בריתו הצפויים, יעמוד מצבור-הכוח האדיר של כל אותה מדינה-בתוך-מדינה הנקראת משרד- מה בשם "בטחון", אף שלרובת אין כל קשר עם בטחון כלשהו, מלבד הבטחון העצמי של בעליה. הבעלות על מנגנון-החושך, השליטה על חלק חשוב של העתונות-הבלתי- תלויה-כביכול — כל אלה יחידות-כוח השחת כמה גדודי- פילים בצבא הדיאדוכים היחידים.

לרשות אבן יעמוד, כנראה, הכוח הכלכלי המקובץ של ההסתדרות וחברת-העובדים, צמרת הוותיקים של המפלגה ועתונותה. אין ספק שהוא יהיה גם מקובל יותר על הכוחות המפלגתיים שמחוץ למפא"י, שיבינו כי באופן פוטנ- ציאלי מתאים אבן יותר לשמש ממשלה קואליציונית.

אם אבן יחיה שריהחוק הבא, בעוד שדיין יהיה רק שריהחקלאות, תהיה לו הזדמנות הרבה יותר טובה לקבל פרסומת חיובית ומת- מרת. לעומת זאת יכול דיין לקוות כי בשלב זה יתנה מתמכת הדיאדוכים הקטנים יותר, השולטים במשרד ראש-הממשלה ובמשרד- הבטחון.

★ ★ ★

תכן כי הכוחות הממשיים שיעמדו לרשות הדי- אדוכים הראשיים יפלו בחשיבותם מן הכוחות הסי- מוויים, הבלתי-שקולים. כל אחד מן השניים מייצג באופן מושלם אידיאל הקיים בצבור הישראלי.

דיין הוא הסמל המושלם של המיליטריזם החדש, המציף את הארץ. זהו תסביך גלוי הפוך — המיליטריזם המופ- רו ש עם שעלה בפתאומיות מעבדות לעצמאות חיצונית. בארץ יימצא תמיד חלק גדול מן הצבור שינעה "הידוד" אחרי כל מי שיציע, "אל הסואן" או "אל הירדן!" או "אל דמשק!" ומי יעשה זאת ביתר כשרון ושיכנוע מאשר אלון סיני?

אבן, לעומת זאת, מסמל אידיאל יהודי הרבה יותר עתיק — האידיאל של בן-העדה הנושא את דבר הקהילה באוזני הפרץ. השתדלן היהודי המסורתי אינו אדם שתגיע אל חצר הפרץ מפני שהצליח בקרב העדה, אלא להיטך — הוא זכה לכבוד ולהערצה בקרב העדה מפני שהצליח בחצר הפרץ. היה זה האיש שדיבר את שפת הפרץ, האיש שהפריץ הואיל להתייחס אליו כאל אחד מבני עמו, כמעט כשותף אל שחה.

אבן מתאים להפליא לאידיאל עתיק זה, שכל הדור הקשיש (וגם חלק מן הדור הצעיר) חונך על ברכי בבית הספר היהודי. מבטאו האנגלי רק מועיל לו, כי הוא מוכיר ליהודים שאיש זה מטיב לדבר אנגלית מן האנגלים עצמם, שדיפלומטים מערביים התייחסו אליו ממש כאל אחד משלהם.

הרומאים, שנחגזו להעמיד בזירה לודר-משורר- יין וכבר-תנועה נגד זורק-רשת חשוף וקליל, לא יכלו למצוא זוג יריבים מרתק יותר.

★ ★ ★

ההבדלים בין אבן לדיין בולטים לעין — אולי מפני שהם כל-כך חיצוניים. פחות בולט הדמיון העצום ביניהם, שהוא מהותי עד אין שיעור יותר. שניהם בעלי-מלאכה מהיריים. עם כל הביקורת המוש- מעת לעתים בחוגים מקצועיים נגד שיטותיו הצבאיות של דיין, אין ספק שהוא קצין מצטיין. כאיש-מקצוע, פיתה השפעתו ברוכה וחיובית. היא הפכה מסוכנת והרת-אסון רק במקרים שניסה (וכמה פעמים גם הצליח) לחרוג מתחום זה ולהכתוב לממשלה מדיניות.

אבן הוא, בלי כל ספק, דיפלומט מוכשר ביותר —

לכסנדר מוקדון היה בעל חזון משיחי. הוא חלם על ממלכה אדירה של מיוזג השבטים, שתשתרע על פני שלש יבשות, תקיף את כל העולם התרבותי ותבטיח את השלום. אולם כאשר מת בגיל 33, נתברר ששכח את העיקר: הבטחת ירושה מסודרת.

כך נולדה מלחמת הדיאדוכים ("היורשים"), שמוגת אלו- פי צבא אלכסנדר שלחמו זה בזה במשך 40 שנה, וביתרו את ממלכת החזון המשיחי לגזרים. אף לא אחד מהם הפך לאלכסנדר שני.

המכנה המשותף של הדיאדוכים היה זה: הם היו אלו- פים מזהירים, אך מנהיגים קטנים. הם היו בעלי-מלאכה טובים במקצועם — הצבא. לכן נבחרו עלי-ידי אלכסנדר לתפקידים. אולם כאשר נדרשו למלא את החלל הריק שנוצר עם מות אלכסנדר, נתגלו כולם כחוקיים עלובים של האדון.

מבחינה זו דמה אלכסנדר לרוב שאר בעלי השלטון-היחיד בהיסטוריה. האחר-בכורו מנרל מסביבו משרתים מוכשרים — לא מנהיגים המסוגלים לתפוס את מקומו.

★ ★ ★

חודש זכתה המדינה להיות עדה לראשיתה של מלחמת-דיאדוכים ישראלית. בניגוד לאלכסנדר מוקדון, שירשיו חיכו למותו בטרם החלו במאבק, הרי דויד בן-

אבן

גוריון (ייבדל לחיים ארוכים) זוכה לחוות בהתחלת מלחמת- הירושה עוד במו עיניו. לפי כל הסימנים, הוא נהנה מזה. הירוש האחד — גנרל לפי מיטב מסורת הדיאדוכים — מתכוון למשימה מזה כמה שנים. יורש שני מייצג טיפוס שאף היה קיים בימי אלכסנדר מוקדון — עסקן של עניני בטחון שלא היה מעולם חייל בעצמו. כנגד שניים אלה הובא עתה מעבר-לים הירוש השלישי — שגריר משוחזר הנתמך על-ידי הצמרת הוותיקה של האימפריה, החוששת מפני הדיאדוכים האחרים. כמה דיאדוכים פחות חשובים אוספים גם הם את כוחותיהם.

הקרב המכריע עוד לא החל. רק גישושים ראשונים מעידים על היערכות הכוחות. פה ושם גורים כמה חיצי, גורקת תנית ומורמת חרב. יורש א' כותב מאמר בעתון- ערב אחד, מיד נחפו יורש ב' לכתוב מאמר בעתון-ערב שני. שכירי-עט מגויסים מכל עבר.

המלחמה תהיה מרתקת. כמו אצל הדיא- דוכים המקוריים, תהיה זאת מלחמת כולם נגד כולם. כל קואליציה של חלק מן הדיא- דוכים נגד חלק שני, תהיה רק זמנית וחולפת. נתחים שלמים של האימפריה יעברו מיד ליד. נסיכים מקהלים יתקשרו חיום עם זה, מחר עם יריבו.

כי גם זה אופייני למלחמת-דיאדוכים: המערכה נטושה לא על רעיונות, לא על גישות שונות לבעיות האימפריה. המערכה היא בין אנשים, והיא אישית לחלוטין. כי כל הדיאדוכים הם יצורייכסו של האחד-בדורו, ולעולם לא היו מגיעים לעמדות-הכוח שלהם לולא חזרו בדייקנות של הר על כל פסוק מפסוקיו.

★ ★ ★

שני היריבים העיקריים יהיו משה דיין ואבא אבן. למראית עין, הם שני טיפוסים שונים בתכלית השנינו. כוח המשיכה של דיין מבוסס על היותו צבר טיפוס, עם כל התן הטבעי של גזע זה. כוח המשיכה של אבן מבוסס על היותו אנגלי-סאכסי, הנהנה מן הפרסטיגיה של התרבות האירופית.

המתחנות העדתית הגיעה לשיאה. בחצי תריסר מקומות — מקריט-שמונה עד שכר נות ירושלים, מחזור עד קרית-גת — הגיעה עד לסף ההתקוממות האלימה, נעצרה רק הודות לגיוס טוטאלי של מודיעי מנגנון החושן, איום בנשק חם והפעלת כל הקויד לינגים השכירים מראשי העדות.

היה משהו סמלי בכך כי דווקא ברגע זה גפטר האיש, העומד בראש המנגנון היחיד במדינה, הנושא את התואר "אשכנזי" בג' הרב הראשי האשכנזי אייזיק הלוי הר' צוג (ראה להלן). כי מוסד העדה הוא דתי, הוא שייך לבית-הכנסת, לבית-הדין הרבני ולבית-הקברות.

לכן, עם מותו של הרב הרצוג, נולדה מעצמה תביעה לאומית גיונית: שלא לבי חור בכלל ברב אשכנזי חדש, אלא להשאיר בארץ רק רב ראשי יחיד, שיהיה פעם אשכנזי ופעם ספרדי. כל עוד לא תונהג רפורמה חיונית זו, יישארו כל הדיבורים על מיוזג העדות הלצה תפלה.

דת

היהודי השקט

"כשמת הרב קוק", היראה השבוע בקול רם רב שחור מהלחיתו של הרב אייזיק הלוי הרצוג, "בכתה כל ארץ-ישראל. כשמת הרב עזריאל, נאנחה כל הארץ. אולם כש מת הרב הרצוג, שאלו רבים: מי זה היה?" אם צדק האיש בהערכה זו, הרי אין להטיל את האשמה על הרב הראשי האשכנזי, שהובא השבוע למנוחות. חסידיה היתה עמוקה יותר: מאז ימי הרב קוק התרחק רוב העם מן הדת המאורגנת.

אולם מבחינה אחת תרם הרב הרצוג להחליק את העצמו חי בעולם אחר, רחוק מן הסחר-מכר של העסקנים הדתיים.

דוקטור מושלש. כי הרב אייזיק הלוי הרצוג הורחק מן העולם במתכוון, עוד מראשית ילדותו. אביו, יואל, הרב של יוצאי מזרח-אירופה בפאריס, דאג לשמרו מרוחות העולם, גידל אותו בדלת אמות של ביתו. עד גיל 17 לא ביקר הפאריסאי הצעיר, בן העירייה הפולנית לומז'ה, בבית ספר רשמי. הוא למד בביתו.

אולם כאשר החליט הצעיר המוכשר והתמים ללמוד באוניברסיטה, לא קשה עליו הדבר. תוך שנים ספורות הפך דוקטור משולש באוקספורד: למשפטים, לפילוסופיה ולהיסטוריה. למד שפות שמיות ומדעיה-מזרח. יתכן שהרצוג היה חי את חייו בשקט, כרב מלימד אך בלתי-ידוע בעיר-השדה, לולא בא המפנה בחייו. הוא נשא לאשה את שרה הלמן, בת אב בית-הדין הרבני בלונדון. הרבנית היפהפיה מיוזג באישיותה מידה בלתי-רגילה של אמביציה מפוכחת והצנעה עצמית. בעמדה מאחורי בעלה מבלי להתייחס, בלם, כיוונה את חייו לקראת הכסא הרם של רב ראשי בישראל.

סמל בעל צילינדר. הרצוג לא ניסה למלא את מקומו של קודמו, אברהם יצחק הכהן קוק, שהיה אישיות לאומית בעלת שיעור-קומה נדיר, המתנהג הראשי (ועטור) ההצלחה) בין הציונות לבין הדת. אולם בשלהי מלחמת-העולם השנה הגיע גל של העלה אותה, כמעט בעל כורחו: הוא ביקר אצל גדולי העולם, מלכים ושגרירים, הוציא מן האפיקור פתשגן שחייב את הכנסיות הקאטוליות להחזיר ליהדות כ-12 אלף ילדים, שניצלו בימי השואה על-ידי נזירים. האיש השקט, שכל תקוותו היתה לשבת בבית ולעסוק בתורה, הפך לדמות מוכרת בכל שדות-התעושה של אירופה. בצילינדר השחור, חליפת-המשי השחורה והמקל בעל גולת-הכסף, הפך כמעט לדמות סמלית.

טרויסמים — נגד טרור. אחרי מבחן זה, בא משבר. הרצוג, שסלד מכל שיפוט דמים נרתם למסע המוסדות הציוניים נגד הארגונים הפורשים. כשנשלח אל הלורד מוין, או שר הממשלה הבריטית לענייני המרחב, כדי להשתדל אצלו למען עצירי אצ"ל ולחצי באיתריאה, הושפע על-ידי מוין (שנהרג כעבור זמן קצר בידי לח"י), סס במסעו המפקדה הבריטית לאיתריאה, הטיף באוזני העצירים נגד הטרור.

בהקמת המדינה ראה "אתחלתא דגאולה", התכוון לעבד חוקה דתית למדינה. אולם כוחותיו אולו במהרה. במשך שנים ארוכות, הסתגר הרב בעולמו, הסתפק בסופר בקשר יום של יחידים. טוב-לבו הפך לאגדה. השבוע, בגיל 76, חל אייזיק הלוי הרצוג לעזור לעולת.

איש הוודי

דוד בן-הרוש יורד במדרגות המחברות את הדרי-הכרמל עם ואדי סליב. בן-הרוש נר עם אשתו ושתי בנותיו בדירה קטנה בואדי, בו השתכן מן הי

רגע הראשון לבואו ארצה. הוא מכיר היטב את בני השכונה, ולא רק מיוצאי מארוקו, מעורה בחייהם, ואף למד את שפות התושבים שהגיעו לשם מארצות אחרות, רובם הגדול מחסרי-אמצעים.

או על משקאות בבארים. העונש: 24 יום בית-סוהר וסילוק מן הצי. "כבר או לא יכולתי ליכול הפליה", סיפר בן-הרוש. שער ההרפתקות הצבאיות נועל סופית: בן-הרוש חזר לעבוד בבית-המלאכה לארי קים, והחל רוקם חלום חדש: לעלות לארץ-ישראל.

הוא ידע כי בארץ ישראל מתנהלת מלחמה נגד האנגלים וכי מתקרבת הכרעה גורלית. ידידיו הפגישוהו עם שליח שבא מארץ-ישראל, ופעם אף השתתף באסיפה ציונית בבית-כנסת. "אנחנו מוכנים להביא ארצה כל יהודי הרוצה בכך!", הבטיחו השליחים. דוד בן-הרוש, 24, החליט לעלות. הוא לא היה חבר תנועת-נוער, לא היו לו הקשרים אל ארגוני-העליה. הוא שמע רק כי העולים מתרכזים באלג'יריה, לפני הפליגה ארצה. הוא החליט לנסוע לאלג'יריה.

הוא הגיע למחנה-אזילים קטן על הר חוף, כ-300 קילומטרים מאלג'יר. שם התרכזו במרוצת השבועות למעלה מ-700 יהודים, חיכו לבוא האניה. תנאי-המחיה היו קשים ביותר. המזון דל. המועמדים-לעליה מכרו חליפות ושעונים לרועים הערביים בסביבה תמורת כמה פיתות. היו כאלה שרטנו

בחזית הטוניסית, שם התנהלו קרבות עזים. היתה זו הפעולה הציבורית הראשונה של בן-הרוש כמארגן ומגיש פטיציות. התוצאה: 21 יום מאסר. אחרי המאסר עברו כל 16 היהודים בדיקה רפואית. הרופא הגדודי קבע אבחנה אחידה: לא כשר לשרות. אותו לילה כבר ישן בן-הרוש בביתו, חייל משוחרר.

★ ★ ★

טרבוש במקום כובע

ה חיים האזרחיים ארכו רק כמה חדשים. שוב התגייס בן-הרוש, הפעם לחיל-הים הצרפתי, ושוב צורף ליחידה של ילדים ערביים. מדיהם של אנשי יחידה זו היו דומים בכל דבר למדי המלחים הצרפתיים, אלא שבמקום כובע לכן חבשו לראשם טרבוש. היהודים, שחשבו את עצמם צרפתים לכל דבר, נפגעו בתחושתם הלא-רמית מן הטרבוש הערבי. הם גם לא יכלו לקנות משקאות חריפים בבארים, כי אסור היה לבעלי-הבארים למכרם לחיובי-טרבוש. על רקע זה אירגן בן-הרוש את התמרדותו השנייה. ערב יחד דחה את חבריו למכור את הטרבושים; את תמורתם הוצי

שם אחד חור וצף על פני המאורעות של ואדי סליב: שמו של דוד בן-הרוש. בשכונה עצמה לחשו התושבים את שמו ביראת-כבוד, כראש "הועד" הכליכול; בתיאורים ראשונים בעתונות הוזכר שמו כמארגן ההפגנה שצעדה בבוקר אל מטה המשטרה; הוא עצמו הודה בארגון ההפגנה; הכתיש כל אחריות למה שארע לאחר מכן; כאשר הגיעו ההתפרעויות לשיאן, קרא לו אבא חושי, ביקשו להרגיע את הרוחות בואדי סליב; סגן-ניצב יששכר שפי, מפקד נפת חיפה, הצהיר בשבועה: "לדעת, עומד בן-הרוש מאחורי כל המאורעות של יומיים אלה בחיפה".

מיהו, בעצם, בן-הרוש: מהפכן, מסית, מנהיג שנוגד בן-לילה? דמיון המתכוון להיבנות מליבוי יצרים עדתיים? עסקן ציוני הרוכב על סוס התסיסה העדתית?

תושבי ואדי סליב הסירוהו מזמן. ליתר תושבי הארץ ניתנה הזדמנות זו רק השבוע. אל האולם המרכזי של בית-המשפט המחוזי בחיפה נכנס גבר כחוש, נמוך-קומה, בעל שיער גלי שחור מסורק למשעי, ועיניים חומות כהות. דוד בן-הרוש בא רבע שעה לפני המועד שנקבע לו, למסור עדות בפני ועדת-החקירה הציבורית. שנתמנתה לחקור את מאורעות ואדי סליב.

הוא עלה על דוכן העדים, נשבע לומר את האמת כולה. היתה זו אמת צורבת, סובייקטיבית, גודש-מרידות ולעיתים קרובות בלתי-נעימה. עדותו הבהירה היטב, כי כיוס-בראש ארגון ליכוד עולי צפון-אפריקה, אנו עסקן ציבורי מן הסוג המקובל בארץ, כי אם בן-עדה לכל דבר. סיפורו יכול להיות סיפור כל מארוקאי בישראל.

★ ★ ★

פטיציה ליציאה לקרב

ה סיפור מתחיל לפני 35 שנה, בקרב בלאנקה. דוד בן-הרוש נולד כצעיר שבין ארבעת בני משפחה יהודית בינונית. מלבד הבנים היו גם ארבע בנות, שחיו ללא רוחה, אך גם ללא מחסור, באווירה מסורתית. הנוצר נשלח לבית-ספר אליאנס, למד שם שבע שנים לפני שהמצב הכלכלי בבית אילצו לצאת לעבוד. אלא שליבו לא היה נתון לעבודה אפורה. הוא חלם על הרפת קות, על מעשי-גבורה. ההזדמנות הגדולה לצאת למרחב באה עם פלישת בנות-הבית לצפון-אפריקה, במלחמת העולם השנייה. בן-הרוש התנדב למחנה האפריקאי, חטיבת ילדי דים שאורגנה במסגרת צבא צרפת החופשית. בן-הרוש, שידע כתוב וקרא (צרפתית), התגלגל במהרה לתפקיד פקידותי בפלוגה של מתנדבים ערביים. היהודי, ששמע על התעללויות הנאצים וחלם על יציאה לקרב, הועבר מתפקיד מנהלתי למשנה, עד שכבסוף מצא את עצמו עם עוד 15 חיילים יהודים ביחידת אספקה. ביומתו, חתמה על הקבוצה על פטיציה לעבור ליחידה קרבית

בן-הרוש מעיד

בפני ועדת-החקירה הציבורית לענייני ואדי סליב. הוא נראה בתמונה כשדיו חשמלית על ראשו וחימנית על התנאי, נשבע לומר את האמת. עדותו-היתר הארוכה וחמסעיה ביותר, נפשכה כיומיים.

המדינה עומדת על הרוש! התלוצצו בואדי-סליב - אלא שלא היתה זאת הלצה

לידתו של מינהג

מפקדה בבית-קפה
בן-הרוש עומד בפתח בית-הקפה שלו, אותו חי סל כעסק בלתי-מזליה. מעל הכניסה ועל גבי הפירסומות לקפה, אספרסו ומאכלים שונים, הדביק בן-הרוש את ששת הכרזות של ארגונו.

אך משהחלו מארגני האסיפה להקריא את רשימת-המועדים שהוכנה מראש, נעדר שמו של בן-הרוש, בעוד ששמות אשכנזים בלטו בה. חבריו החלו צועקים: "בן-הרוש! בן-הרוש! תוסיפו את בן-הרוש!" זה היה מאוחר מדי. בן-הרוש נפגע, הבין שהשתמש בו כפתיון למשוך את מעריציו הרבים. יחד עם חמישה חברים חזר לבית-הקפה שלו, סגר את הדלתות והשקה אותם בבירה ובי רעיונות מהפכניים. הצעתו: להקים ארגון של הצפון-אפריקאים למען הצפון-אפריקאים. חבריו לענו לו. הרי הוא עצמו לא סיים בית-ספר, ואילו הם אינם אלא פועלי דחק. בן-הרוש לא הירפה. "גא ההשכלה העיקרית", התעקש, "העיקר המצפוני!" לבסוף שוכנעו. וזרע ההתקוממות נורע בקרקע פורייה.

★ ★ ★

שבועה על תנ"ך ורגל

עד אז היתה קיימת בארץ נציגות רש"מית אחת של יוצאי צפון-אפריקה: התיאחדות יוצאי צפון-אפריקה. שנוסדה לפני עשר שנים בראשותו של אשר חסין, והי מסונפת רשמית למפא"י. לשרות התאחדות זו עומדת בואדי סליב קבוצת אנשי-אגרוף, שתפקידה לדאוג שלא יקום לה מתחרה. כא שר עורכות מפלגות אחרות אסיפות, תפ קידם של אנשי-האגרוף להפריע לנואמים. בן-הרוש וחבריו ידעו זאת, ועל כן הח לטו כי פעילותם תהיה סודית ככל האפשר. ששת המשתתפים במיפגש הלילי בתמר הח ל מנהלים שיתוף-ישיב בין מכריהם, גיי סו רק אנשים שנראו להם מהימנים. כאשר הגיע מספר החברים ל-18, החליט בן-הרוש על צעד דרמטי: לערוך טכס-השבועה. בלילה אחד החברים התכנסו ה-18, סביב לדגל וס פר תנ"ך. בזה אחר זה כיסו את ראשם, חזרו על השבועה, שהוקראה עלידי בן הרוש בעברית. "אני נשבע אימונים לאר גון ולמטרותיו, ואשרת אותו מבלי לבקש אינטרסים פרטיים, אלא רק למען העדה."

ארגון ליכוד ציוני צפון-אפריקה גולד מספר החברים גל באיטיות ובסודיות, הגיע ל-40 — כולם בחורים צעירים. שוב ערך בן-הרוש טכס השבועה, החל אוסף תרו מות. דמריכניסה: לירה אחת. דמריכבר: חצי (המשך בעמוד 19)

בן-הרוש הקפיד על המלה עולי ולא יוצאי צפון-אפריקה, כדי להבטיח את שייכותם של העולים החדשים, הזקוקים לעזרה, ולחסום את הכניסה בפני פלנטים. ותיקים של העדה, אשר ברובם נסכרו כבר לשטטר.

פה: "לנו לא היו ארגונים שיעזרו לנו, ולא מי שישלח לנו חבילות של היינו צריכים לחיות רק מהחם שחילקו לנו של-טונות המחנה. אלה שקיבלו חבילות, יכלו למכור את הלחם שלהם. אם היו לנו ששה וחצי פיאסטר, היו מוכרים לנו. אם היו לנו רק ששה פיאסטר, לא מכרו. העדיפו לזרוק את הלחם לובל! כל המוכרים, כל בעלי התפקידים, היו אשכנזים!"

שאל יו"ר הועדה, שופט-מחוזי משה עציוני: "הצעתם את עצמכם לתפקידים? האם היו ביניכם אנשים מוכשרים למילוי תפקידים אלה?"

השיב בן-הרוש, כמסביר לתינוק: "מה היה לנו להציע? התפקידים חולקו לפי השייכות המפלגתית. המפלגות היו עסק אשכנזי. אנחנו הצפון-אפריקאים לא היינו שייכים לשום מפלגה, לכן לא נתנו לנו שום דבר." המשיך עוד בן-הרוש למנות את מקרי הקיפוח: "אפילו היציאה מן המחנה היתה לפי ארץ-המוצא. כל חודש היו יוצאים 750 איש לארץ-ישראל, לפי סרטיפיקטים. ראינו שאנשים שבאו אחרינו, יצאו לפנינו. אפילו כשנפתרה המנהגה, היו נותנים זכות-קדימה ליוצאי-אירופה בלבד!"

★ ★ ★

אחווה צבאית

עם כמעט ראשוני זה של מרירות והרגשת-קיפוח, הגיע דוד בן-הרוש למדינת ישראל החופשית, כחודשיים אחרי הקמתה. האו"ם שמר אז על גמל חיפה, דאג שלא יגיעו ארצה צעירים בגיל הגיוס. כך הרוש הורד בסירה, בהחבא, תוך כדי כך איבד את געלו, ושלושה ימים הלך יחף במולדתו החדשה. כעבור שלושה ימים נוספים היה כבר חייל צה"ל, בחטיבת כרמלי.

תקופה זו היתה התקופה היחידה שאין לבן-הרוש — ולרובבות מארזקים אחרים בארץ — טענות-קיפוח לגביה. "היננו שם כמו אחים. צברים לימדו אותי עברית, והתייחסו אלי כמו אל אח. הלכתי לחתונה שלהם, וכשתחתנת, באו אלי."

הוא בחר במקצוע הצבאי המסוכן ביותר: חבלה. הכשרה זו בחומר-נפץ מרסק לימדה אותו כנראה פרק בתורת הטיפול בתומרי נפץ אחר, מסוכן יותר — חומר-הנפץ הע דתי. הוא סיים את שרותו הצבאי כחייל בגייסות שריון, לא שטט אפילו את מדוי, כי לא היו לו בגדים אזרחיים. רק הסיר את סמלי צה"ל ופנה לבנות את חייו מחדש בחדר אחד בואדי סליב. חותנו סידר לו עבודה במפעל לבלוקים ולחומרי בניין. הוא עבד במפעל זה בדיוק יום אחד. הבלוקים פצעו את ידיו, הסיר

נגד מנהלי המחנה, אך איש לא חזר לביחיו.

★ ★ ★
חצי שעה בישראל

בסוף חופיעה האניה. היתה זו ספינה עלובה מחקופת הפחם, שעגנה בחשיכה מול המחנה. העולים הועלו בסיירות, כאשר לפתע נשמעו כמה יריות. א/ק יהודה הלוי הרמה עוגן בחפזון, כשעל סיפונה ובבטנה 400 איש, רובם ככולם צעירים. 300 העולים שנשארו בחוף נתפסו בידי המשטרה, ששיחררה אותם כעבור זמן. 22 יום נמשכה ההפלגה ארצה. נוסף לצי פיות העיקר על הנוסעים רעב מתמיד. הם היו מתנפלים כחיות-טרף על שיירי-הארוחות של המלחים האיטלקים. בסיציליה עגנה ה אניה להצטייד בפחם ובירקות. לחמניה נפלה למים; נוסע קפץ מיד אחריה למשותה. בעת שהעלו ארגוני ירקות, חטף אחד הנוסעים כרוב. תוך שניות שוסע הכרוב לגור רים בין עשרות ידיים, ונעלם כלא היה.

בנמל הסיצילי עגנה אניית-מלחמה בריטית K74. עוד בראשית ההפלגה אמרו מפקדי האניה לעולים, כי במקרה וייתפסו עידי האנגלים, עליהם לטעון שהם יוונים הנוסעים לעבוד במצרים. בסיציליה היתה ברור כי השקר מיותר: האנגלים ידעו היטב כי זו ה אניית מעפילים בדרכה לארץ-ישראל.

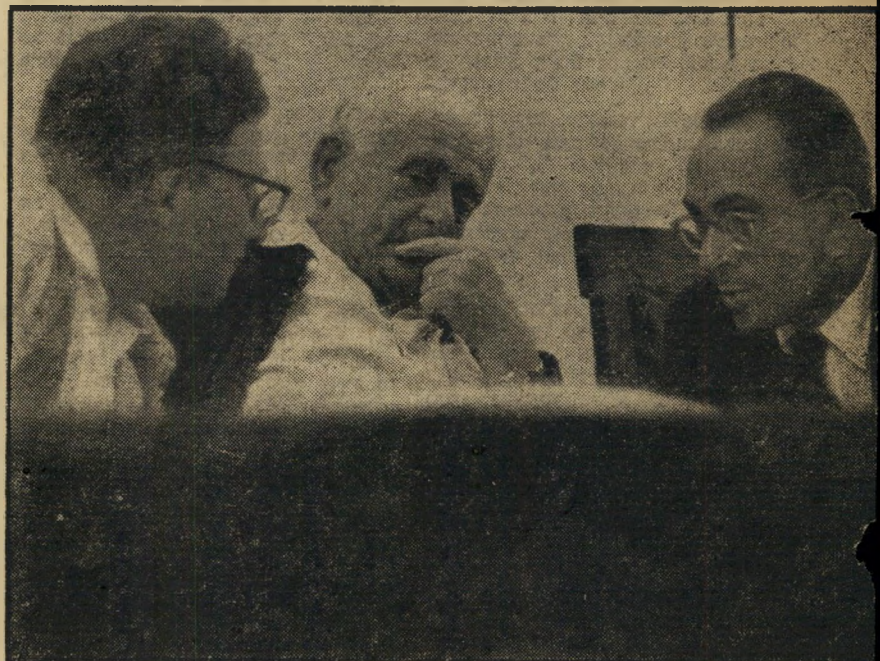
בסיציליה ואילך לא עזבה אניית-המלחמה את א/ק יהודה הלוי. הקברניט הבריטי היה משתעשע בחגו מסביב לספינה הקטנה; מלחים אנגליים היו קוראים למעפילים, דרך מגבריקול: "גוסעים לפלסטין?" תיגוק בן כמה ימים מת על האניה. הוריו עטפוהו בדגל תכלת-לבן, הטילוהו למצולות. המעפילים יכלו להבחין במלחים אנגלים מצלמים את האמורע העגום.

עשרה קילומטרים לפני חיפה הוקפה א/ק יהודה הלוי באניות-מלחמה בריטיות. חיילים בריטיים עלו על ספינת המעפילים, שמגרי עיה חובלו עלידי הצות, גררוה עד לנמל. בן-הרוש דרך על אדמת ישראל לא יותר מחצי שעה — רק כדי לעבור אל אניית הגירוש אושו ויגור, שהסיעה אותו למחנה המעצר בקפריסין.

★ ★ ★

עסק מפגנתי

ברגע זה, נתקלו המאורזקים לראשונה בהפליה. העולים במחנות-המעצר היו כולם בני אירופה. א/ק יהודה הלוי היתה אניית-המעפילים הראשונה שאורגנה בצפון-אפריקה. מוסדות המחנה היו כולם תפוסים בידי יוצאי-אירופה, האידים שלטה בכל מקום. סיפר בן-הרוש לועד-החקירה בחי

הועדה מתייעצת

על אחת הנקודות שהתעוררו תוך כדי מתן עדותו של בן-הרוש. מימין נראה יו"ר הועדה, השופט ה' מחזוי טסח עייתי. באמצע נראה בתמונה: ח"כ יעקב קליבנוב ולידו פרופסור ש. איזנשטדט.

הבתולין של אבן, אחרי פרסומת אדירה. היה זה שיריהלל ממושך על ההסכם להנחת צינור הנפט מאילת לים-התיכון.

אבן לא דילג אף על יתרון אחד הכרוך בצינור זה. הוא השווה אותו עם נתיבי המים של סנט-לורנס, המפעל האדיר שהפך את הערים הגדולות שלב לבשבת אמריקה לנמלים בעלי גישה ישירה לים הפתוח. הוא הזכיר את חשיבות הנפט לתעשייה הי-כימית, והכריז על הצינור כמעשה היסטורי — חיבור הים התיכון אל ים-סוף.

בכל המאמר הזה שכח אבן רק פרט קטן אחד: שצינור זה תלוי כולו ברצונו החופשי של גמאל עבד אל-נאצר, שעל נאומיו האחרונים אמר אבן עצמו כי "רועי-הלבב מבצבץ בו מכל משפט ומילה". אפילו דיון רמז על אפשרות זו. כאשר שלט רע"ם אינו מהסס לסגור את הסואץ בפני הסחורות הישראליים, אין בפניו שום מניעה עקרונית להסגיר גם את מוצרי-הסואץ. בחירת המועד והצורה תלויה במצב הנוכחי אך ורק בשיקוליו.

משום כך אין זו אלא אחיזת-עניינים לר-אות בצינור הנפט פתרון או רמז של פתרון לבועיה האמיתית של ישראל. כל אשר אבן מסוגל להציע הוא התקנה הסתמית כי אי-פעם "עתידה האמת הזאת (שישראל אינה יתן התקנה במרחב הערבי, לפוררו ולפצל את אחדותו) להבקיע דרך גם אל הכרתם של טובי העם השכנים". אולם אבן אינו אומר מתי, מדוע וכיצד.

הוא רק מוסיף, בנימה של מורה המדבר על תינוקות חסרי-בינה, כי "מנהיגי (העם הערבי) נראים עדיין רחוקים מכל הבנה של העובדה היסודית כי האזור... זקוק לישראל".

צדק הדדי. בסיכום נתקבלה התמונה כי אבן מאשים את דין, ודין מאשים את אבן, באותה האשמה: שאין בפי השני שום דבר חדש, וכי הפתרונות השגורים בפיו אינם אלא סיסמות נודשות ושטחיות. לרוע המזל, נדמה ששניהם צודקים.

יחסים מרחביים

עזרה הדדית בע"מ

דבר אחד הצליח משה דין במאמרו, ש-היה מכון לעשיית חשבון פנימי עם אבן אבן (ראה לעיל): הוא הצית מחדש את ה-מרחב.

במשך למעלה משנתיים נמנע גמאל עבד אל-נאצר מכל התקפה מילולית חריפה על ישראל. הוא תקף את הציונות ככתב-ברית האימפריאליזם, אך הכריז פעמיים כי הוא מוכן להסיר עמה אם תפתור את בעיית ה-פליטים. השבוע, במאמר חסרת-כלת אחד, שקול ישראל מהיר לשדרו פעמיים ביום, שם משה דין את הקץ לשקט זה.

"מוסה דין". יומיים אחרי המאמר, נאם גמאל עבד אל-נאצר באלכסנדריה, מוס-גרת חגיגות יום-המפקדה המצרי. "מוסה דין" מאיים לכבוש את סיני! קרא נשיא רע"מ, "ואנו אומרים לו: אדורא! נראה אותך! אם אתה רוצים במערכה מכרעת — אנו מוכנים לה. כל הערבים מוכנים לה. כל הערבים רוצים בה, כדי למחות סופית את החרפה של 1948."

המשך עבד אל-נאצר: "מוסה דין הלך ושכר סופר אמריקאי שיכתוב ספר מאה שעות לסואץ". ואני אומר לכם, כי מאה שעות עמד לפני אברעגילה ולא יכול היה לזוז. שלוש-ארבע פעמים התקף בשתי ח-סיבות-רגלים וחסיבת-שריון, ולא יכול היה לכבוש את המוצבים שהוחזקו בידי שני גדודים שלנו.

זה היה הקרב היחיד שנערך בכל סיני — ומוסה דין לא ניצח בו. הוא כבש את אברעגילה רק אחרי שהודיעו האנגלים וה-צרפתים כי הם יפלוש למצרים, ואז אנחנו נתנו לכוחותינו סקודה לסגת מסיני. רק אחרי שאנו פנינו את אברעגילה, יכלו ה-ישראלים לכבוש אותה. אם מוסה דין היה גיבור כזה — מדוע לא פלש לסיני לבדו, בלי לחכות לעזרת האנגלים והצרפתים?"

היה זה הנאום המפורסם הראשון, שבו ני-סה עבד אל-נאצר להסביר את התבוסה ה-מצרית בסיני. והוא התקש בכל תוקף כי (המשך בעמוד 8)

מפלגות

מלחמה בערפל

הסיכוב האחרון עד כה במלחמת היור-שים במפא"י (ראה הנידון) נפתח השבוע במאמר של משה דין ("כל הזכויות שמו-רות לדבר ולגרסאות פוסט") שנושא את הכותרת: "איגדה סופט — עלינו להשיב במדיניות איבה על מדיניות איבה".

המגמה התעמולתית של דין במאמר נס-תברה מן הכותרת. את השנה האחרונה ביזבו דין בנאומים על נושאים כלכליים, שהשפעתם היתה שלילית. מכיוון שגם חסי-דיו נאלצו להודות שאין לו מושג רב על הנושא. עתה קבע את הבסיס הקרבי שלו במקום המוכר לו היטב — עיניו הבטחוני-למי שלא היתה כל סבלנות לקרוא את המאמר הארוך, הספיקה הכותרת: דין מציע מלחמה ברע"ם, ובזאת קבע לעצמו שדה-קרב נוח נגד אבן אבן המתון.

איבה — אבל מה? אולם תוכן המאמר לא הצדיק את הכותרת. קבע דין, בבהירות רבה: מי שאינו עושה מאומה נגד פעולת המצרים, משלים עמה למעשה — אפילו כש-הוא מכריז פומבית שאינו מסכים. איך אפשר ללחום לפתחת הסואץ? דין מעמיד שתי אפשרויות, פוסל בעצמו את שתיהן. השתיים:

● כיבוש הצ'יחאי סיני וסיפוחו לישראל, כדי להביא את המדינה לגדות התעלה. אולם האיש שהוביל את צה"ל אל הסואץ וחזרה קובע בגלוי-לב: הדבר אינו אפשרי מבחינה מדינית, ואיש אינו מציע אותו. ● מסע של שוורים ישראלי נגד מצרים, כגון תפיסת אוניות מצריות בלב ים. מודה דין: המעצמות הגדולות לא יסבלו זאת. ברוגע שדין פוסל את ההצעות המעשיות, נכנס מאמרו לערפל סמיך. טוען האלוף בדימוס: על ישראל לפתוח נגד מצרים ב-מעשי-איבה במקום וברגע הנוחים לישראל, תחת להגיב על פעולות מצריות. שהרי אלה נבחרו על-ידי המצרים ביודעם כי ישראל אינה מסוגלת להגיב עליהן.

אך? מה? מתי? על שאלות אלה אין האלוף עונה. אין הוא נותן אפילו דוגמה. המסקנה הסבירה: גם האלוף אינו יודע.

קבר רטוב בסואץ. הדבר הבולט ביו-תר במאמר הוא מה שאינו כתוב בו. דין אינו מציע אף הצעה אחת, איך לשנות את המצב ביסודו. הוא מתיחס אל מצב-המלחמה בין ישראל למדינות ערב כתופעת-טבע שאין להרהר אחריה, מתוך הדעה הפשטנית כי המצרים אינם רוצים להפסיקה.

דין אינו יודע איך לשנות את המצב היסודי במרחב. אין הוא מתיימר אפילו להעמיד פנים שיש לו פתרון כלשהו, אפי-לו לסתח ארוך. בשעה שהכוח הפוליטי של הערבים בזירה העולמית הולך וגובר משנה לשנה, כל אשר יש לו להגיד הוא: "לקח סיני יהיה למצרים לקח רק אם ידעו כי פעולתנו במערכה זו היתה ביטוי למדיניות, וכי מדיניות זו לא השתנתה".

היתה זו נחמה קלושה בשעה שדין עצמו מודה שיש לאימה יכולה לחזור על מערכה זו, ובשעה שגם הפירות הנוצרים של מיבצע סיני נקברים בקבר הרטוב של סואץ.

החזית השנייה. לתוך הפירצה הגלויה הזאת הסתער אבן אבן, כבר למחרת היום, בכל הכוחות העומדים לרשותו. בצורה בל-תירגילה בארץ קרא אבן לעתונאים, מסר להם הצהרה המתקיפה בפירוש ובפה מלא את מאמרו של דין, חברו למפלגה. טוען אבן: אין בישראל שום תומכים למי-דיניות-האיבה המוצעת על-ידי דין. אם תפי-על ישראל, תאבד את האדת כל המדינות הגדולות. הערבים נוהגים לאחרונה בקי-תיון מפני שהם חוששים מפני החרפת הסיכסוך בין אמריקה וברית-המועצות במרחב, וגם על ישראל לחשוש מפני אפשרות זו. המאבק האמיתי של ישראל צריך להיות בזירה ה-הבינלאומית — היינו נסיון לרכוש את אהדת המדינות הגדולות (הכזנה, שאינה נאמרת ב-פירוש: אהדת מדינות המערב).

בצורה פקחית זו פסל אבן את ערכה של החזית הצבאית בה מתמצא דין — ושם את כל הדגש על החזית בה מתמצא הוא עצמו, החזית הדיפלומטית.

צינור בחסד. דברי אבן היו משכנעים יותר אילו היה לו איזה שהוא פתרון ל-הציע. אולם כשמגיע תור הצעות-הפתרון, נעלם אבן באותו ערפל סמיך שבלע גם את דין.

באותו יום בו סירסו דבר וג'רוסלם שוטט את דברי דין, סירסו מעריב את מאמר-

דירת וילה בלב העיר

- דירות מופרדות ללא קיר משותף
- קירות ותקרות מחומר בידוד
- שלושה כוונני רוח
- שלש וארבע מרפסות לדירה
- גן של תשעה דונם
- מגרשי חניה.

וכל זה ב... נוה

במרכז המגורים החדש בתל-אביב, על קרקע פרטית בין הרחובות מוזיר ואפשטיין (בקרבת גמנסיה הרצליה החדשה ברחוב ז'בוטינסקי).

תכנון חדיש ומהפכני - שכלולים ללא תקדים

- (1) מגרשי שעשועים וכרי דשא לילדיך
- (2) מעליות מודרניות עם סינור למקורות חשמל עצמאיים
- (3) מגדלי בטון — מקלט ליד פתח הדירה בכל קומה
- (4) מרפסת כביסה מיוחדת עם יציאה מחדר הרחצה
- (5) מרכז חנויות במקום.

דירות בנות 2, 2 1/2 ו-3 חדרים בתנאים נוחים

משכנתאות ל-5 שנים עד 10.000 ל"י.

וכל זה ב... נוה

בבצוע נאמן של החברה הכלכלית, ניו יורק — צבי אורבך.

נוה חברת בנין בע"מ
ת.א. רח' דיזנגוף 16
טלפון 23082

NAVEH Construction Co. Ltd.
16 Dizengoff St., Tel Aviv · Tel. 23082

אנגלית • צרפתית

לומדים בשיטה קלה בבית-הספר "קדימה" תל-אביב, בן-יהודה 74, טל. 20314.

אנו מותחים: (1) קורסים ואולפנים למבוגרים מכל דרגות הידיעות. (2) אולפניות קיץ לתלמידי בתי-ספר לחודשי החופש לביסוס הידיעות ועזרה לבחינות. (3) הכנה באנגלית לבחינות בגרות.

פרטים והרשמה: מ' עד 12 לפני הצהריים; 3 עד 9 בערב.

שה
הסס
תקבל פרס

המינוי —
קיבלת
חשבונות,
נא
פרט
אותו
בחסד.

להרוס מושב=ספר בגבול בשומרה

שביתה זו, כדי ליישב את חילוקי הדעות מסביב למיכסת העבודה היו התושבים זקוקים לנציגות. הם כינסו אסיפה כללית, בה נבחר ועד מיצג. איש מבין הוותיקים לא נבחר לוועד זה, שקיבל לידיו סמכויות של רשות מקומית כדת. הוותיקים החליטו להתעלם מקיומו של היצור החדש. הם לא האמינו כי אנשים שבאו אחריהם אמנם יוכלו להשמיט מידהם את רסן השלטון במקום. אנשי הוועד התעלמו מן ההתעלמות, הכריזו על תוכנית פעולה נרחבת. אחת הנקודות הראשונות: רכישת טרקטור משותף של הכפר, שיתחרה בטרקטור של לוי ומוזרחי. ואז החלה מלחמת ההחלטות: הוותיקים ביקשו להחליט תושבים על פטיציה לפיזור הוועד, מאחר ולא נבחר כחוק למטרות שלטון מקומי. הצד השני החל מרכז חתימות תושבים, המודיעים כי הם כה מרוצים מפעוליו של הוועד, שהם מבקשים ממנו שלא יגביל את עצמו לתקופת נסיון של שלושה חודשים, כי אם ימשיך לכהן עוד שנה שלמה.

★ ★ ★

ואזה הבעיות

מכל ההתלקחות, היה דבר אחד ברור: אנשי שומרה שכחו את בעיותיהם הכלליות, התרכזו רק במלחמתם הפנימית. ובעיות אינן חסרות לשומרה:

- עדרים גדולים של חזירים שוכנים בגבעות החורש, בגבול המושב. מדי לילה מגיחים חזירי-הבר אל תוך המטעים, משחיתים עצים וזוללים טוגות שלמות של פרי.
- אספקת המים לקויה. לא פעם קרה שבמשך ימים אחדים לא זרמו מים בברזי הבתים ובצינורות ההשקאה.
- שמונה שנים אחרי היחסדה, אין בשומרה חשמל.
- 30 אלף ל"י הושקעו בהנחת יסוד לכביש בתוך הכפר. העבודה בכביש זה הופסקה לפני שנתיים.
- לא הוכשרה קרקע מסביב לבתים, בשטח של דונם או דונם וחצי, כפי שהבטיחו המוסדות הראשית ההתיישבות.
- רמת-ההוראה בבית-הספר היסודי נמוכה ביותר.
- מסגרתו המצומצמת של הישוב הקטן אינה מאפשרת התפתחות כלכלית וחברתית. הוספת מתיישבים חדשים, ובניית בתים עבורם, היתה מצילה אותו ממלחמת-החמולות.
- הישוב הקטן מבוסס כמעט לחלוטין רק על ענף אחד: המטעים. הוספת ענפי-עזר כגון רפת, צאן, כחרות, לול וירקות-בית היתה מוסיפה לתושבים מקורות-הכנסה.
- המצב בשומרה הגיע לידיו כך, שאנשים אינם אומרים שלום איש לרעהו. כאשר ערך השבוע משה בן-אפרים, מקבוצת הוותיקים, ברית-מילה לבנו, לא הופיע לברכו איש מן הקבוצה השנייה.
- כפי חבריו היו טענות מרות נגד הוועד החדש. טען אחד: "הוועד מסידור-העבודה רק מפני שביטלתי את תמיכתי בוועד והצטרפתי לאברהם לוי. אני עדיין חדש כאן במושב, כי שירתתי בצבא, ממה אתקיים אם הוועד אינו מחלק בצדק את העבודה היומית?"
- אחר נשבע: "אימנו לסלק אותי מהמשק, אם לא אכנע ואחתום על הפטיציה שלהם. אמרתי להם: אפילו אלוהים לא יוציא אותי מכאן!"
- היה ברור כי מוסדות ההתיישבות, שהרכיבו את אוכ: לויסית הכפר לפי שיקולים שנראו להם, יצטרכו להתערב באופן הדחוף ביותר. לדברי לוי: "או שיקימו ועד חדש. בו יובטח לנו ייצוג מתאים, או שיחליטו ששומרה עוד לא הגיעה לשלב שהיא יכולה לנהל את עצמה. אבל ככה, לא יוכל המצב להימשך. זה מסוכן מדי!"

מלחמת חמולות מאיימת דם רותח

בחיבה הגלילית, מרחק קילומטר אחד בלבד מן הגבול הלבנוני, הסתודדה באחד מלילות השבוע שעבר קבוצה קטנה של גברים חמושים. המלים שהוחלפו בין עצי האפרסקים והתפוחים הבשלים של מושב שומרה היו מלים של כעס; מישור זרק את האיום: "נשתמש בנשק!" ברגע האחרון נמנע שפר'דמים. "חברים", קרא אחד המת' החמים, "נגד מי נשתמש בנשק? נגד יהודים? נגד בני המושב שלנו עצמנו?" נרגעים-קמעה התפזרו האנשים. מה גרם לסערה? שעה קלה לפני האסיפה נראתה אותה קבוצה עוברת בין בתי המושב. אנשיה נכנסו פנימה, ניסו להשפיע על תושבי הבתים להצטרף אליהם, לחתום על פטיציה להחלפת הוועד המקומי. אך עובה קבוצה זו את המקום, הופיעה קבוצה אחרת — שניסתה להשפיע על בני הבית בכיוון התפזר: לתמוך בוועד.

מאחורי התמרונים הליליים הסתמנה תופעה שאינה נדירה בישראל: ריב חמולות. אלא שלא בכמקרים אחרים, היה קרב החמולות בשומרה מסובך בסבך של מוצא-עדות ומלחמת-מעמדות בין ותיק לחדש בארץ. משני צידי האיום להשתמש בנשק עמדו קבוצת משפחות ותיקות, שעלו למושב הגליל לפני שמונה שנים, במסגרת ההתיישבות מן העיר אל הכפר; וקבוצת משפחות מעולי צפון-אפריקה, שהגיעו ארצה רק בשנים האחרונות.

★ ★ ★

רימון בזל הברית

דובר קבוצת הוותיקים הוא אברהם לוי, תושב חיפה בן 33, שעלה ארצה מסוריה בהיותו בן שנה אחת. מצינו אותו התכונות של הישראלי הותיק: מרץ, נסיון עשיר בעבודות קשות, יכולת להסתגל לכל מצב. סביב אברהם לוי מרוכזות עוד שבע משפחות ותיקות. בני משפחות אלה הגיעו לשומרה לפני כשמונה שנים, כאשר נכלל המושב עדיין במסגרת כפר-העבודה של הקרן הקיימת. "לא היו עוד מטעים ולא שיכונים", נזכר לוי. "את פח הנפט היינו צריכים לסחוב שישה קילומטרים על הראש. בערב שבו נערכה ברית-המילה של בני הבכור התקיפו מסתננים מלבנון את ביתי, השליכו רימון עקר". כיום לוי הינו שותף-למחצה בטרקטור; בעל חלקה משלו במטעי הפרי. הוא גר עם אשתו חנה וארבעת ילדיו, בבית אבן בן שני חדרים. בעיני התושבים החדשים-יותר של הכפר — הוא כבר מסודר. בעיני תושב עירוני בינוני, הרי שאברהם לוי גר בתנאים קשים מאוד: בשוכו הביתה מעבודת השדה אין מים במקלחות; רג אוטובוס אחד ליום מקשר את הכפר לחיפה; חיי-החברה אינם קיימים כמעט.

★ ★ ★

עבודת-טבק ירדנים

את הצר השני יכול לסמל עוד ביטון, 31, שעלה ממרוקו לפני חמש שנים. ביטון, כחוש וגמור-קומה, חייב לעבוד קשה כדי לפרנס את עצמו ואת ילדיו. מלבד עיבוד חלקת-המטע שלו והעבודה היומית שהוא משיג מדי פעם, עיבוד מטעים השייכים לסוכנות, מגדל הוא גם טבק. זוהי עבודה קשה, המשתלמת רק בתנאי שהוא מעביד בה גם את ילדיו. בעיני ביטון וחבריו, ממל אברהם לוי מעמד מיוחס. בעל אינטרסים משלו. למשל: כרמי המושב לא חולקו עדיין למתיישבים, ממשיכים להיות מעובדים במשותף על חשבון הסוכנות, המעסיקה בהם את תושבי המקום כפועלים

עלה כשלושים אלף לירות מכספי הסוכנות, נועד להקל על התושבים, אך סלילתו הופסקה. עתה מהוות האבנים מכ' שול לילדי הכפר וגם לבוגרים, המועדים ונופלים לא פעם.

כביש הסנל

שכירים. לוי טוען כי עיבוד זה אינו רנטבילי, רוצה לקבל את חלקתו ולעבדה על חשבונו. התושבים החדשים יותר לא היו זוכים לקבל יום-עבודה, שפריונו נמוך מאוד. ביטון גם מצביע על הטרקטור של אברהם לוי, בהיותו משוכנע שזהו מקור הכנסה של 25 אלף ל"י לשנה. פרץ מוזרחי, שותפו של לוי בבעלות ובקבוצה על הטרקטור, נשבע לעומת זאת כי ההכנסה אחרי הוצאות האחזקה והתיקונים מסתכמת בקושי ב-400 ל"י לחודש.

★ ★ ★

ועד חדשים בזכר

לפני כמה שבועות ערכו אנשי שומרה, שהועסקו כפועלים שכירים על-ידי הסוכנות, שביתה. הם טענו כי הנורמות שנקבעו להם גבוהות לאי-ערוך ממה שהם יכולים לבצע. אחרי השביתה הורדה הנורמה מ-120 סמ"ר כות'ץ ליום, ל-40. טען אחד הוותיקים: "הם גומרים את כל הנורמה בשעה עשר בבוקר והולכים לעבוד בחלקת הטבק הפרטית. ואת שכר-העבודה שלהם משלמת הסוכ' נות מן התקציב שהוקצה לכרם של כולנו!" אולם לא הקטנת הנורמה היתה, התוצאה העיקרית של

עוד ביטון. עלה ממרוקו לפני חמש שנים, עומד כיום בראש הוועד של שומרה. בתמיכת בני-עדתו המחזים רוב בכפר, הצליח לתפוס את השלטון, רוצה לכפות את רצונו על חתושבים הוותיקים.

החדש

עומד ציון ברנס, (משמאל) שאינו שייך לאחת משתי החמולות, ברנס, שהגיע ל' כפר לפני ששח חודשים, נראה מתחבק עם התושב הותיק אברהם לוי. ככל ניסרדאלי, מותקף ברנס על-ידי שני חצדדים.

באמצע

מצליח לוי, זקן, קבוצת הוותיקים שהתיישבו בשומרה לפני שמונה שנים, ישן על מיטתו כשרובו מוכן לצידו. אויבו העיקרי כיום: חזירי-הבר. בעי בר פקדו את המושב גם אויבים מטוכנים יותר: מסתננים.

הותיק

מותו של הרב הרצוג יגרום לתסכולות כלליות כשטח הרבני קרוב לוודאי כי כל מינוי חדש יגרום להתערבות משפטית מצד אזרחים שיתנגדו למינוי, שיסתמכו על המצב החוקי המעורפל. כי בחירת הרב הראשי (שאינו קיים בכלל בחוק, מאחר שהחוק מדבר רק על בחירת שני נשיאי הרבנות הראשית) מבוססת על תקנות עתיקות משנת 1921, שנמצאו כבר פעם פגומות על ידי בית המשפט העליון. בפעם שעברה, אחרי מינוי הרב ניסים, המליץ בית המשפט על מתן תשריר מצד הכנסת, לאישור המינוי לאחר מעשה, אך ספק אם בית המשפט ינקוט עוד פעם בצעד זה.

לעומת זאת, אין הדתיים מעוניינים בחקיקת חוק חדש, שיסדיר את מעמד הרבנים הראשיים, מתוך חשש כי כל ניסוח יכלול סמכויות המצומצמות בהרבה לעומת הסמכויות שהרבנות נטלה לעצמה עד כה ללא חוק. לפי שעה, הסמכות החוקית היחידה היא בידי בית הדין הרבני העליון.

מינוי הרב הראשי החדש נתון בעת למעשה בידי הרב מוליראנו (ובעקיפין בידי מפא"י), כי שרידותו הוא האיש המוסמך למנות את 70 הבוחרים (מהם 35 אשכנזים, 35 ספרדים) שיבחרו ברב הראשי האשכנזי החדש, לחמש השנים הקרובות, יכול למנות בוחרים כאחת נפשו, לקבוע בצורה זו מראש את תוצאות הבחירה.

אולם קרוב לוודאי כי מפא"י והדתיים יסכימו ביניהם לדחות

(המשך מעמוד 6)

לא היתה כאן כל תבוסה. "בן-גוריון י" מוסה דיין, שהוא איש מפלגתו של בן-גוריון, מאיימים עלינו" קרא. לתשואות רבבות מאוזנים, אבל אנו מטילים בפניהם את האתגר: אדרבא, התקופה! נלמד אתכם שיעור שלא תשכחוהו לעולם!

כך עזרו האלוף משה דיין והסגן-אלוף גמאל עבד אל-נאצר זה לזה להיות גיבורים בעיני עמיהם — בדרך הקצינים מאז ומעולם.

קול שני. באותו שבוע נשמע באו"ם קול אחר. בשם המשלחות הערביות, כינס אמיל בוסתאני, חבר הפרלמנט הלבנוני, מסיבת עיתונאים.

בוסתאני, פליט ערבי מחיפה שהתעשר בלבנון כקבלן בניין, היה הנציג הראשי של לבנון בוועידת הנספס הקאהירית. עתה חזר על תוכניתו שהציע שם: להקים בנק ערבי לפיתוח המרחב. הבנק יקבל 5% מכל הכנסות הנפט של מדינות ערב. בתוספת השתתפות ישירה של ממשלות ערב בסך 20

החלטת גינוי נגד המפלגה הקומוניסטית, ליסל את קוגימן מן המועצה. **לחץ על הבעירה.** האספה שעליה הרב חייב סעדון את הדיבור התקיימה בליל-שבת לפני כן, לרגל יום השנה להפיכת העיראקית של הנגל עבד אל-כרים קאסם. חודשיים לפני קריאה פנו נציגי המפלגה ה-קומוניסטית לבעלי קולנוע רמת-גן, ביקשו לשכור את האולם לאותו יום ששי. בעלי הקולנוע הסכימו לעסקה, תמורת סכום של 700 לירות. לירות הרשלוו כמקדמה. אולם התברר כי הן לא עזרו. ביום העצרת מצאו האנשים שבאו ב-30 מכוניות משא, מכל חלקי הארץ, את האולם סגור ומסוגר. הסיבה: עיריית רמת-גן הפעילה לחץ על בעלי הקולנוע, שיכנעה אותם לבטל את ההסכם.

הקומוניסטים החוגגים לא אמרו נושא. אחרי התייעצות קצרה הפנו את האורחים לכיכר המרכזית של מערכת כפר-צנעא. ה-מעברה, בה נחשבים הקומוניסטים לכוח עולה, נראתה כמקום תחליף אידיאלי. ה-עובדה כי אין בידם רשיון לעריכת העצרת תחת כיפת השמיים, לא הפריעה למארגנים. הם סמכו על הקהל שלהם, שידע להתגונן בשעת הצורך.

על אחת המכוניות הותקנה במה וכל-פיים צופים, ביניהם רבים לא-קומוניסטים, הריעו להופעות האמנותיות שהזכירו להם את ארץ מוצאם. עשרות השוטרים, שהוצע קו מיד על-ידי הניידת שנקלעה למקום, לא הפריעו את מהלכה הסדיר של העצרת. הם גם לא הגיבו כאשר תקפו שמואל מיקוניס ואמיל חביבי את המדינה, שיבחו את ההפך בה בעיראק. רק למחרת קיימה המשטרה ביקורית את אצל עשרות מהנוכחים בעצרת, הומינה אותם לחקירה.

כיסא על הגב. סעדון שפך בדבריו אש וגופרית על הקומוניסטים, כינה את קוגימן "אויב המדינה, ערבי, בוגד, מנהל". הוא הציע לפנות אל שריהטנים בבקשה ל-הרחיק את החבר הקומוניסטי מהמועצה.

ראש המועצה מרדכי בן פורת סרב לבצע ניתוח חסר-תקדים כזה. הוא הסכים לגנות את הקומוניסטים על עריכת העצרת הבלתי-חוקית, סרב לבקש משרה-פנים את הרחקתו של קוגימן. "לו הייתי אני במקום, הייתי מפוצץ את האספה. אינני יודע מדוע לא עשיתי זאת המשטרה!"

קוגימן גם להסביר את צמדתי, הוא לא הספיק להסביר הרבה. סעדון רץ לקראתו. "אני אהרוג אותך, בוגד", צעק לעומתו. הוא תפס את קוגימן בשעריו ובאגרומו היכה על פניו. ראש המועצה, שנבהל מן המהומה, ניסה להשקט את הרוחות. "סע, דון, סעדון, ראה מה אתה עושה", צעק אל חברו. "גם זה נוחץ לנו" סעדון לא שמע. תפס את הכסאות של חבריו, השליכם על גבו של קוגימן.

רק אחרי שהתקהלו בחוז עשרות מאנשי המקום, החלו מיללים כמנהגם בשעת קרב או מהומה, התאוששו חברי המועצה, הצליחו לרסן את סעדון, להעבירו לחזר סמוך. איש לא שמ לב אל קוגימן. הוא עזב לבדו את צריף המועצה, נגדו זבדים אל משטרה אוריהודה, הגיש תלונה על תקיפה, ביקש לעצור את המתקיף.

"לך הביתה", אמרו לו השוטרים. "אתה עשית את שלך, את היתר נעשה כבר אנו".

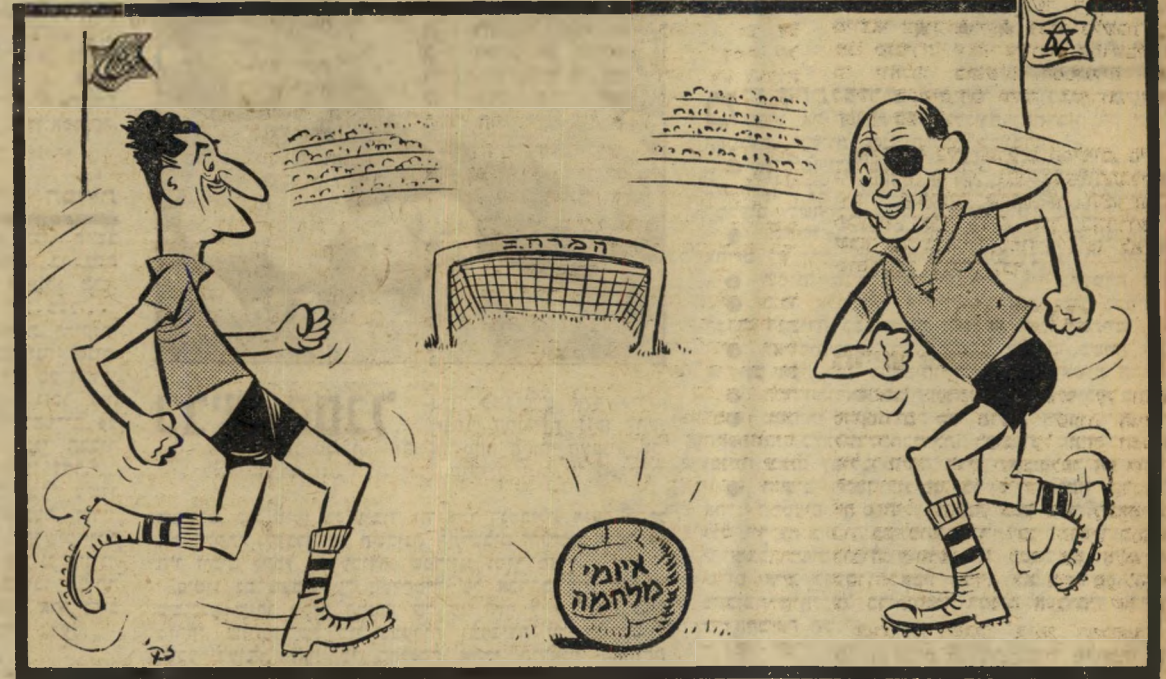
אסיפות

הדך הלבן

הקהל שבא להקשיב בליל שבת לאנשי הפעולה השמית ומילא את האולם ואת היציע של קולנוע מוגרבי היה ברובו קהל בלתי-פוליטי וצעיר מאד. באולם ובירכי-תיו נראה קהל צעיר שהוא בחינת דף חלק. מעין חומר גלמי בלתי-מעובד עיי-בוד מדיני-חברתי.

במלים אלה סיכם הארץ את העובדה העיקרית שהתבלטה באסיפה ההמונית הרא-שונה של הפעולה השמית, שהתקיימה הש-בוע בתל-אביב.

במרחק של 500 מטר מן האולם, בקולנוע תל-אביב, התכנסו אלפים אנשים מהוגרים, הקשיבו בשקט לדבריו המנומסים והמהוקצ-עים של אבא אבן, המפורסם בשקט לבחיהם בשעה עשר וחצי. האולם באולם מוגרבי, במעברים ולפני הבניין, הצטופפו אלפים איש, שהשתתפו בלהט באסיפה עצמה, הש-מיעו תשואות סוערות (לעיתים שלא לצורך), קראו קריאות-ביניים, איימו מדי-פעם באג-רומים איש על רעהו — והוסיפו להתרחק לפני הבניין עד אחרי שעה שתיים בלילה,

עבודת צוות

את הבחירה עי אחרי הבחירות לכנסת. מנחת מפא"י: להחזיק בידה את האפשרות המעשית לבחור רב ראשי נוח לה, עד אשר יגיע תור המכר והממכר להרכבת הקואליציה הבאה. אז תמכור מפא"י את האפשרות הזאת לדתיים, תמורת יתרונות פוליטיים אחרים.

לא מן הנמנע כי בחירת הרב הראשי הבא תרחיב את ממלכת ה"בטחון" של דיין, פרם ושות' על שטח נוסף. אפשרות זו תיתן אם ייבחר הרב שלמה גורן, הרב חצבאי הראשי, חותבו להצטלם

עם תת-מקלט-עוין, וסחוא אחד הדוברים העיקריים של המיליטריזם התוש-פני בישראל. אף שחוגים דתיים רבים חוששים מפני מינוי כזה, שיתן כיוון חדש למוסד הרבנות, הרי ידוע גורן כנאון בענייני דת, יבטיח לרבנות מערכת פירסומת ויכולת תוקפנית.

מועמדים אחרים לתפקיד: הרב איסר יהודה אונטרמן בן ה-74, הרב הראשי של תל-אביב, שאינו ידוע כאישיות חזקה; והרב יוסף דוב סולוביצ'יק מאמריקה, שסירב כנראה כדי להימנע מריב עם דודו, האב הרוחני של נגורי קרתא, המתנגד בכלל לרבנות הראשית.

הוויכוח על הבעיה הגרמנית יקבל מימד חדש, כאשר חוגי האופוזיציה יעלו את העיסקה המסחרית עם גרמניה, שעד כה הוסוותה. ישראל מקבלת מקולומביה קפה תמורת גיפס, מוכרת קפה זה לגרמניה המזרחית תמורת סוכר. בהודעות הרשמיות דובר רק על מדינה "מזרח-אירופית", כדי למנוע התקפה.

ח"כ גרשום שוקן, עורך "הארץ", לא ירוץ לבחירות לכנסת הבאה עבור המפלגה הפרוגרסיבית. שוקן חידד את יחסיו עם כמה ממנהיגי מפלגה זו בקשר לפרשיות שעוררו מחלוקת ציבורית. הוא עומד לעזוב את הארץ עם משפחתו, למשך כל תקופת מלחמת הבחירות.

מפנה דרמטי עשוי להתחולל במשפטו של ציון סלומון, הנאשם ברצח אשתו אביגיל בקיבוץ גבעתי-ברנר. בסוף השבוע, כאשר יבקש פקליטו לשחררו בערבות, תצוץ ותעלה השערה נוספת בקשר לתעלומת הרצח. על המשטרה יוסל לחקור אם קיים קשר בין פרשת אביגיל לבין התאבדותו של עובד חוץ של המשק, רפאל ("ראלף") ארבו, שאיבד את עצמו לדעת, לפני כחודש ימים, בתל-אביב.

עיריות

ריב כיסאות

ישיבת מיעצת אור יהודה השבוע היתה שקטה שלא כרגיל. יום לפני כינוסה הוכי-רוה הישיבה כסגורה. צירי המועצה היו הייבים לחתר על המנהג להביא עמיהם חברי רות איהודים כתמיכה בשעת הצורך. הדין-נים נסתהמו בשקט, והצירים קמו ללכת ל-בתיהם. כשלצירי המועצה נכנסו לפתע שני שוטרים. אחד מהם ניגש אל הנציג הקומו-ניסטי היחיד במקום, אלברט קוגימן, הזמין אותו לבוא לחקירה במשטרת אוריהודה. השני התכופף אל אליהו סעדון, נציג מפא"י, לחטף משהו באזנו.

פניו של סעדון אורו. הוא פנה אל הצי-רים שהיו בדרכם הביתה, הזמינם לחזור. סעדון ידוע כאדם שיש לשמוע בקולו. ה-ציירים הסתובבו, חזרו לקומותיהם. "הק-מיניסטים חיללו את שמה הטוב של אור-יהודה", פתח סעדון שתושי-העין את נאיומו בפאתוס רב. "הם הביאו לכאן ערבים, אויבי המדינה, שצעקו בוו לישראל, לנשיא ול-שרים." הוא הציע לחברי המועצה לקבל

* באותו נאום קרא עבד אל-נאצר מ-תוך ידיו של האלוף אסף שמחוני, שלד-בריו נפל בידי הערבים שעה שמטוסו של האלוף התרסק.

קצין שפי מקשיב לעדות ועדת-החקירה של ואדי סליב

מדוע קרה הדבר? שאל השופט. "אינני יכול לענות לשאלתך, אדוני," ענה הקצין.

האם שמעת טענות כלשהן מפי ה-
תושבים?

פרנקל: כן, אני גם מכיר את הרקע.
מספר חודשים לפניכן ערכו הסגנה נגד
הסדרים בלשכת העבודה. בחרו בועד ש-
ישגיח על חלוקת העבודה בלשכה. גם הח-
ליפו מזכיר שלא היה אהוד.

הפרטים המלאים, אותם לא הוסיף קצין
המשטרה: בתל-חנן, אשר רוב אוכלוסיית
מיוצאי צפון-אפריקה, עבדו בלשכת-העבודה
שני מזכירים יוצאי-אירופה. התושבים דרשו
כי יוחלפו באנשים המסוגלים להבינם.
כאשר בקשותיהם נתקלו בסירוב, יצאו ל-
הפגין בחיפה.

אולם גם בלי הפרטים המלאים, היה ברור
כי הקצין פרנקל נגע בבעיית-הבעיות: ה-
קיפוח וההפליה שהיו את חומר-הדלק ל-
תבערת ואדי סליב. דוד בן-הרוש, העד
שבא אחרי (ראה עמודים 54, 55), לא השאיר
שום ספק בקשר לכך.

מעילות

חריש עמוק

שמואל פפרקורן, האחראי על תחנת ה-
טרקטורים של מושב רשפון, הגיע בידו
בברכה. מולו, רכוב על אחד הטרקטורים
של המושב, חרש יעקב טלפר את שדה אביו.
פפרקורן, שקיבל לידיו לפני ארבע שנים
את ניהול התחנה, אמר כבר להמשיך בדרכו
כח, כשלפתע זכר דבר מוזר: למרות ה-
עובדה שפגש לא פעם את טלפר חורש
בשדות ואחיו, לא ראה מעולם רישום
על כך בספרי רישום העבודה של התחנה.
פפרקורן, שהיה בזמן המלחמה מנהל
עבודה בבית חרושת לציוד מלחמתי ברוסיה
בו עבדו 3000 פועלים, מיהר למזכירות,
הורה למנהל החשבונות משה זינגר לבדוק
את סידורי העבודה של טלפר, להגיש לו
רשימה של השעות בהן עבד בטחית מ-
פחתו הבדיקה היתה מהירה מאוד. התברר
כי טלפר לא ציין בשום מקום כי עבד
באדמות המשפחה.

האיכר הגוקשה מיהר אל טלפר, הקים
ב"במקום שערוריה: טלפר מצידו לא ניסה
להבטיח אף לרגע כי אמנם חרש שעות
מרובות בשטחי אביו ראובן ואחיו יהושע
(שוקה), "תפלה לך", אמר, "אני כבר אר-
שום הכל, ואשלם את הקנס. בכל אשמה
השיטה החדשה, התגלע פפרקורן היה מר-
כך להסתפק בכך, לילא זכר כי שיטה זו
עלויה באותו אופן להוליד למעילות חמור
רות יותה.

אש בשקי בוטנים. עד לפני כשנה
וחצי עבדו שני הסרקטוריסטים של המושב,
— אמיל שדמי המועסק כבר כעשר שנים,
וטלפר העובד שבע שנים — בשכר חודשי.
בהסכמת שני הצדדים החלו השניים לעבוד
לפי 30 אחוז שקיבלו משעות העבודה של
הטרקטורים. כשהיו הטרקטורים מבצעים
עבודה גדולה, היה המזמין שולח את ה-
סכום בהמחאה ישר למושב, אולם לעיתים
קרובות, כשהסכומים לא היו גדולים ביותר,
הר, קיבלו הם עצמם את התשלום.

תוך זמן קצר התברר לפפרקורן כי לא
תמיד הגיעו המחאות אלא ליעודן. העניין
הובא ליוזן דחוף במזכירות. כולם הסכימו
כי כדי למנוע בוסה מהמושב ומהפועלים
מוטב לא למסור על כך למשטרה.

טלפר שנאשם רק על עבודה שלא כי-
חוק, נקנס ב-1500 לירות, פוטר מעבודתו.
שדמי, שנשל לעצמו סכומי כסף השייכים
למושב, פוטר גם הוא. נקנס ב-3000 לירות.
זה לא בסדר, צעק שדמי לשמע פסק-
הדין, "לא לקחתי כל כך הרבה".

פפרקורן, חבר המזכירות, לא הרבה ל-
התפכח אתו. "אתה יכול לפנות למשטרה,
לספר שלקחנו ממך סתם כסף", הציע לו.
גם שדמי לא פנה למשטרה.

לומר את כל האמת, והחלו מספרים על
חלקם בפרשה.

עד ראשון היה סגן-ניצב יששכר שפי,
מפקדה האדמוני של נפת חיפה. לא היו בדי-
בריו כל חיידשים, וההפתעה היחידה באה
עקב סירובו לדבר על עצם התקרית שגר-
מה להתמרדות. הוא סיפר על פגישתו הרא-
שונה של עקיבא אליקריף עם המשטרה באר-
מו לילה, על הצורה שבה הועברו הודעות
המשטרה, על חלקו הוא בפרשה. אך על
קרב הבקבוקים והיריות, בבית-הקפה של
רוזליו, סירב לומר דבר. יושב-ראש הועדה
לחקר עליו, תבע ממנו לפרט. אך מפקד
הנפה התעקש בהתמקדותו.

הועדה רצתה לדעת לא רק מה קרה,
אלא גם מדוע. שאל השופט עצינוני: "מדוע,
לדעתך, קרה הדבר דווקא בואדי סליב?"

השיב שפי: "אינני יכול לענות על שא-
לת, אדוני. אפשר להסביר שבקבות הפ-
ציעה בא גם היתר".

עלכון לרכיבין. אותה שאלה צציה
הציגה הועדה, פעם אחר פעם ובצורות
שונות, לעד השני: פקח צבי פייל, ראש
לשכת השיטור של לשכת חיפה. כותנם של
החוקרים היתה ברורה לגמרי: הם רצו לשי-
מוע על הרקע העדתי של המהומות: טע-
נות ההפליה, הרגשת הקיפוח של התושבים.
אך גם פייל היתמם, השיב כי אינו יכול
לתאר לעצמו מה דחף את התושבים להת-
מרדותם.

היחיד שנראה כאילו הספיק לשמוע ב-
משך 19 שנותיו במשטרה משהו על הר-
גשת-ההפליה השוררת בין עדות המזרח,
היה מפקח ראשון חיים פרנקל, מפקד מש-
טרת קרית-חיים. הוא הוזעק ביום המאור-
עות לואדי סליב, עם תגבורת של 20
איש, היה אחראי למעצר תושבי תל-חנן
שנסעו לעזרת בני-עדתם בחיפה. סיפר הוא:
"באותו בוקר מתל-חנן נסע גם קצין צבא.
רביסון, המארוקאים שנסעו לחיפה העליבו
אותו ואת המדינה".

עצינוני: האם הכחישו זאת, כאשר נעצרו?
פרנקל: הם לא הכחישו ולא אישרו.

צעקו.

עצינוני: מה צעקו?

פרנקל: מילות גנאי. (מעלעל בניירותיו):
"שתישרף מדינת ישראל", "יחי מוחמד
החמישי סולטן מארוקו", "שכנגרנינו
יהרגו".

אינשטדט: כאשר ביקרת לאחר מכן בתל-

גשר טבעי בין ישראל לבין המרחב.
רובים נגד מפגנים. לשיא הגיעה
ההתרגשות כאשר גילה אבנרי שני סודות:
שהמשלה הורתה למשטרה להשתמש להבא
בנשק חם נגד המפגנים, ושכבא-רשבע גוי-
סו אנשי-צה"ל (מהמשטרה הצבאית) נגד
המפגנים. במחאות-כפיים סוערות נתקבלה
בו במקום החלטה ספונטאנית: לתבוע מן
המשטרה לבטל את פקודת השימוש בנשק
חם, ולתבוע ממנה שלא להפעיל את צה"ל
במאבק פנימי בכל מחיר שהוא.

החלטות אחרות שנתקבלו במחאות-כפיים:
האסיפה תובעת מכל המפלגות לחתור
על שללן הישיר והעקיף מכספי האומה,
כדי להקדיש עשרות מיליונים אלה לשיקומם
הממשי של המעמדות והעדות המקופחים.

האסיפה תובעת את ביטולן המיידי
של עבודות-הדחק הממשליות את העובד,
מרעיונות את משפחתו והורסות את מוסד
העבודה. המדינה חייבת להמציא עבודה יצ-
רנית בשכר הגון לכל עובד, ולצורך זה
לרתום את כל אמצעי המדינה במערכת
תיכנון כולל, תוך ניצול מלא היוזמה
הממלכתית והפרטית.

האסיפה תובעת להקים ועדה לאומית
בינעדתית לחיסול האפליות העדתיות, שתפ-
קח על חלוקת העבודה, השיכון והסעד.

האסיפה מגנה את החינוך הקולקל
בבית-הספר הישראלי, המחנך לזילזול בתר-
בות המזרח ובערכיו, וקוראת ליצירת מע-
רכת חינוך והסברה שתכיר בתרומתם החי-
נית של בני המזרח לגיבוש אופייה של
האומה העברית החדשה ולהשתרשות האומה
במרחב השמי.

האסיפה קוראת לבני כל העדות להת-
לכד במלחמה משותפת לחיסול המשטר המנ-
ציה מטבע ברייתו את ההפליה העדתית —
בטרם ישתמש משטר זה באמצעי-דיכוי שי-
סילו את האומה למערבולת מלחמת-אחים.

עדות

בעיית-הבעיות

יום החמישי השחור של ואדי סליב חזר.
התרחש השבוע, באולם בית-המשפט המ-
חויני בחיפה. בפני חמשת חברי ועדת-החקר
רה הציבורית נשבעו כזה אחר זה העדים

• שופט מחוזי משה עצינוני, דבה חרא-
שי של רמלה יצחק אבו-חצירה, ח"כ יעקב
קליבוב, עורך-הדין רם טלמוני, פרופסור
ש. אינשטדט.

למורת-רוחם של כעשרה שוטרים וגידיה,
שעמדו דרוכים במקום.

הקהל כלל ראשי-שכבה, קשישים מבני כל
העדות, שהקשיבו בהתעניינות שקטה. אולם
החלק הבולט ביותר אמנם היה אותו "דף
לבן" — נוער שמעולם לא ביקר באסיפות
פוליטיות, ואשר הפעולה השמית קירבה
אותו זו הסעם הראשונה להתעניינות בפע-
לות מדינית. היתה זאת מהפכה בפני עצמה.

מלחמת טיפוסים. בעיה אחרת נוצ-
רה עלידי כמתאים צעירים שבאו בקבוצות
מאורגנות כדי להפריע, התישבו על היציע.
בלטו ביניהם אנשי התנועה המאוחדת של
מפא"י וגוש חובשי כיפות מבני-עקיבא.

הם לא ניסו לפוצץ את האסיפה בקריאות
ביניים מאורגנות — כי מאות צעירים, בעי-
קר בני עדות המזרח, איימו בזעם לוחס
על כל קורא-ביניים שנראה להם כפוגע
במטרת האסיפה — חיסול ההפליה העדתית.
כתריסר פעמים נאלצה כיתת-סדרנים של
הפעולה השמית, שהוכנה במיוחד למטרה זו,
לעצור בכוח בעד אוהדים משולהבים אלה
מלפגוע במפריעים באגרופיהם.

בלית ברירה, נאלצו המפריעים להסתפק
בטכסיס פחות מוכן: הפרחת טיטוניניר
מעל לראש הקהל, התרוצצות קולנית אנה
ואנה.

קנוניות המועדים. בתנאים אלה, עמ-
דה בפני הנואמים בעיה קשה: להסביר את
גישת הפעולה השמית בצורה שתובן את
עלידי הפועל הצעיר משכונת התקווה, והן
עלידי רופא ממושקף בגיל העמידה מצפון
תל-אביב, באחירה של התרגשות מחושמלת:
הסביר שלום כהן: ההפליה העדתית בארץ
היא עובדה קיימת חמורה, אף שלעתים קר-
בות אין המפלים עצמם מרגישים בה. דוג'
מה: ציון העדה או ארץ-המוצא ברוב הספ-
סים הרשמיים, הגורם להפלות הדעות הקי-
דומות התת-הכרתיות אצל הפקיד המטפל.
"כאשר היתה תקוה לבוא עולים ממזרח
אירופה", קרא כהן, "עוד לא ידעו אם יבואו
וכמה יבואו, וכבר הכריזו על מלחמה-חובה
לקליטתם. מדוע לא חשב איש להקריז על
מלחמה-חובה שכבאה עליה צפון-אפריקה?"
נתן ילין-מור עשה את חשבון המשטר
בכל שלוש המשימות שבגוריון הצלב לעצ-
מו: הבאת עליה, קליטת עליה ומיזוג גלרי-
יות. בכל שלושתן נכשל המשטר — שלא
לדבר על המשימות האמיתיות, כגון הבטחת
השלום במרחב — שדויד בן-גוריון לא
קיבל על עצמו מעולם.

בנתחו את קנוניות המפלגות להשתיק את
המהומות העדתיות, הצביע ילין-מור על
סיבה בולטת: המפלגות מחלקות ביניהן,
בגלוי ובסתר, חלק גדול מן הכספים הב-
אים מחוץ-לארץ לקליטת העולים המפגנים.
האדם העליון. המרצה הכלכלי, המהנ-
דס בנימין עומרי, הצביע על עובדה פשוטה:
כיום מגיעים לארץ סכומים עצומים, בשיעור
של כ-150 ל"י לכל משפחה בישראל במ-
מוצע. "אם היום אין המשטר מסוגל להב-
טיח חיים הוגנים למאות אלפים, ודוחף
אותם למהומות ולהתפרעויות — מה יהיה
כאשר יפסקו השילומים ויתדלדל גם זרם
הכספים האחרים?" הפתרון, לדברי הנואם:
חיסול קבוצות הלחץ הכלכליות המונעות
תיכנון כלכלי אמתי, הקמת משטר של תיכ-
נון ממלכתי כולל, שיחלק את הקרוב באר-
ץ צודק ויקים משק יצרני של ממש.

אולם, טען אורי אבנרי, שום פתרון כלכלי
לי לא יבא להבראה סופית עד אשר תעלם
הסיבה העמוקה ביותר של הקיפוח: הדעה
המגוחכת כי ישראל היא מדינה אירופית.
"כל עוד שלטת תפיסה כוזבת ומסוכנת זו",
קרא, "יהיה יוצא אירופה האדם העליון במ-
דינה וכל השאר יחשבו לאנשים נחותים.
אולם כאשר תנצח המהפכה העברית, וה-
משטר השמי יגש להשתלבות המדינה במע-
רכת אסיה ואפריקה, יפכו בני המזרח
לאזרחים מכובדים. כי רק הם יכולים למלא
את התפקיד הלאומי החשוב ביותר: להקים

אסיפת "הפעולה השמית" בתל-אביב: סדרנים מונעים התנגשויות

אל תתנו לחם רובים

משק

יפאניות בארץ

יפאן היא אחת הארצות המעטות בעולם שאין בה יהודים. אך אם תשאל יפאני ממוצע מה יהיה יצנה לך לרוב: "גולנים", "רמאים" או בכלל "מסוכנים". האנטישמיות חזרה אמנם ליפאן רק בתקופת היטלר, כי תוצאה ישירה מהברית הגרמנית-יפאנית, אך היא הייתה שורשים עמוקים. כך סיפר השבוע טריווקר (שלג טרי) אוגוסט, נציגה של חברת תעשייה יפאנית רבת-ממדים, ש קשרה לאחרונה קשרי מסחר הדוקים עם ישראל.

האמת היא שגם לי היו כמה דעות קדורות על היהודים, הורה אוגוסט בעצב. אך בחודש שהותו בארץ, נראה כי איברי סו השתחרר מדעותיו הקדומות. שגרירי-הרצון הטוב בחסד עצמו סיים השבוע עיסקה מסחרית גדולה, שתהיה בודאי שלב ראשון בפיתוח קשרי מסחר הדוקים עם יפאן. הי עיסקה: משלוח של 30 מכוונות סויה בעלות 12,000 פלכים ומכוונות עור רבות למפעל טיבי דיסונה בעמ' בדימונה, מפעל שי יתן תעסוקה ל-250 פועלים. בשבועות הקרובים יוחל בבנין בית-החרושת ושיכונים למשפחות הפועלים. 80% של מניות החברה שייכות לממשלה, השאר למשקיעי-חורף אמריקאים. ההון המושקע: 2-3 מיליון ל"ר.

"מכוונות אלה", טען השבוע אליהו משה, מנהל חברת ניפונס לסחר עם יפאן, "הן המשכחות בעולם. עלולות באיכותן אף על תוצרת ארצות-הברית וגרמניה".

חידוש חשוב: קרוב לודאי שעם הסכמים תבוא משלחת של פועלות-מטחיה יפאניות — הקבוצה הראשונה בארץ של בנות המין היפאני היפה. שאחת מבנותיו זכתה השבוע בתואר מלכת-היופי העולמית. כך תינתן לי צעירי ישראל הזדמנות חשובה לפעול נגד המשק האנטישמיות ביפאן.

משפט

מי היא פרוצה?

על ספסל הנאשמים בבית משפט השלום בירושלים, יושבה זקנה נמוכה וצולעת. עלי אף החמטין הכבד היתה לבושה במעיל עבה ורחב. היא מילמלה ללא הרף, צעקה מפעם לפעם בקול — היו אלה קריאות תחנונים ותפילה לאלהיו הנביא.

לאסתר נחמני (68) בעלת חנות עוגות בבאר-שבע, היתה סיבה טובה לתחנונים אלה: היא הואשמה בניהול בית-בושת בי ירתה, אשמה עליה היתה עלולה להאסר לשנה וחצי.

ליו שולחן העדים סיפר עד-התביעה קאליש את סיפורו. קאליש, אחד מאילי הנוער של באר-שבע, נכנס לחנות-העוגות של הנאשמת בכניסה טובה: לקנות עוגה לאכילה. הקוגה לא היתה מוכנה והזקנה הציעה לו להכנס לחדר השני, להעביר את זמנו בהנאה מסחרית אחרת — מרי, צעירה יפהפיה מאיטליה. ששירתה את לקוחותיה של כעלת החנות בעזרת שתי נערות אחרות.

קאליש הסכים. העיר הוא על מה שאירע לאחר מכן: "נכנסתי לחדר. מרי היתה ערומה. התפשיטתי, אולם פתאום התקדמה. שחבתי שאולי יש לה מחלה. או רצתי יכיר פרחי המשטרה על קיום בית-הבושת בחנותה של נחמני".

המשטרה לא סמכה על עדותו הבלעדית של קאליש. היא ביססה אותה בעזרת עדות יותיהן של שתי הנערות שמצאה בחנות. מרי האיטלקיה וחנה יאסיב, השתיים הורו במשטרה כי עבדו אצל אסתר נחמני בזנית. אולם בבית-המשפט חזרה בה מרי מעדותה, טענה כי נפגשה בחנות עם אהובה ההל איביב, מרי הוכרזה כעדה עוינת. גם חנה לא היתה מוכנה להודות בזנית. סיפרה כי עבדה אצל נחמני באפיית עוגות. המשטרה, שהוכחותיה התמוטטו, הביאה עדות נוספת. עדותו של זקן, שלפי דבריו נישק למרי זמורת שלוש לירות.

בתולת הפריצות. עד נקודה זו התנהל הדיון המשפטי בקשקש, אולם כאן חל מפנה רעשני. טען עורך-הדין גבה-הקומה יוחנן סלברג, סניגורה של הנאשמת: "אפי' לו אם עדויותיהם של קאליש והזקן הן נכונות, אי-אפשר להאשים את שולחתי בניהול בית-בושת. המשטרה לא הוכיחה כי משהו מן הבחורות באה במגע מיני עם אחד הלקוחות".

טענתו של סלברג עוררה משלחתו את שופט-השלום ישראל חייגר. בחקירת שתי

וערב, ניסה השופט להציל מפיו של העיריין דין את הגדרתו למושג "זנות". המתח בי אולם עלה עם השאלות. "אתה קובע כי אם לא בוצע מגע-מיני מלא לא היתה זו זנות?" שאל השופט. "כלומר, בתולה יכולה לשעשע לקוחות חסרי-כוח-גברת תורת שלום והיא לא תחשב כזונה?"

החלטתו של השופט חייגר בפרשה זו עדיין לה להחלטת תקדים-מקל על פעילות המשטרה. החוק הישן קובע כי "בית-בושת הוא מקום בו נמצאות שתי נשים למטרות זנות", אינו מפרש בכורר מהי זונה. חייגר יצטרך להחליט אם רק קיום מגע מיני מלא עם גבר מביא אשה למעמד של פרוצה, או מספיקה נשיקה בלבד.

רכי חיים

הבלונד והשחור

יוסף גרוסו, כבן ארבעים, בעל גבות עבותות, הניח את שתי מזוודותיו מול קפה ענת בירושלים, הכריז בקול קולות על סחורתו — לבני נשים. הוא לא משך את תשומת-ליבם של העוברים והשבים, ריכו סביבו כמה מפועלי לשכת-העבודה הסמוכה, שמאס להם לריב עם הפקיד שמעבר לאש-נב.

אולם גרוסו לא התרגש נוכח כשלונו, היה בטוח כי יצליח למכור את סחורתו בכמויות גדולות. כרבע שעה אחר שהחל בעבודתו, ניגשה אל גרוסו בלונדית נאה מראה. היא בחרה את הסחורה המוצעת, ניסתה למדוד על גופה את הלבנים בעלי הצבעים המבריקים. התוצאה: הבלונדית קני תה עשרה זוגות, משכה ציבור סקרנים להתעניין בסחורתה.

לפני שהסקרנים הספיקו להשתעמם, הרי פיעה במקום אשה לבושת שמלה שחורה ורחבת-חזה, ביקשה לבחון את סחורתו של גרוסו. היא מילמלה דברי התפעלות על הסחורה. גרוסו מילא תפקיד של רמקול וחזר על דבריה. הפעם התרבו הסקרנים, שיצאו מבתי-הקולנוע הירושלמיים, אימו לחסום את הכניסה הצר. הם רצו לחוות, כיצד קונה "ההתחייבה-שחורה" מספר חזיות, יצור תור של גברים שואים שגילו ענין בסחורה, קיח להביא מתנה זולה ומוצלחת לגשיהם.

במשך זמן קצר הצליח גרוסו, המשולחב מהצלחתו המסחרית, למכור חלק גדול מן הסחורה, הספיק אפילו להעלות את המחיר-רים.

אולם הצלחתו של גרוסו היתה גדולה מדי. קהל הסקרנים עורר את ההענינות של שוטרי-המקום, שצויה על גרוסו להסיר חלק. גרוסו לא התנגד, השמיע שריקות מזוהרות. מפתח אחד הבתים יצאו הקונות — הבלונדיות והשחורות — מהירו לעזור לו לשאת את המזוודות. הן היו אשתו וגיסתו.

רכי אדם

מכתב אבי-הסוהר

"וחו שוב פעם גולדמן", קוראים סוהרי בתי-הכלא במדינה, בכל פעם כשמכונת האיסורים פולטת מתוכה את הגבר המאסר וקמט העור הנראה זקן מכפי גילו (45). חיים גולדמן מברך את מכריו החתיקים, נכנס בשלחה לכלא. מרצה את תקופת האסור שפסק לו השופט. כי חיים גולדמן הוא כיום אחד האנשים הבוודים במדינה, שאינו נוש להודות כי במשך כעשר השנים האחרונות חי רק על גניבות.

"בכל פעם מבטיחים משקום האסיר לסדר עבודה", מסביר גולדמן, "אבל אף פעם לא מסדרים". בפעם האחרונה נידון לחצי שנה מאסר על גניבת 10 לירות. הוא נכנס למסע עדה בה רגיל היה לאכול, ביקש מבעל המקום לתת לו דג מלוח בהקפה. האיש סרב, אך כעבור דקות אחדות יצא, ביקש מגולדמן ללכת לפרוט לו שטר על עשר לירות. גולדמן הלך לאכול בכסף, נעצר על ידי המשטרה לפני שסיים את ארוחתו.

אולם בפני אדם אחד אין גולדמן מוכן לומר מילה על מקצועו: לבתו בת ה-13, הנמית צאת בקיבוץ. בבתי-הסוהר דאגה מדי הערב בדת הסוציאליסטית, לפיו לא יוחתמו מכתביו של גולדמן הנשלחים לבתו בחתימת בית הסוהר. "גם הפעם החלטתי שאני יוצא ומתחיל להיות בן אדם. יצאתי שבת לא תחביש בני", סיפר השבוע גולדמן. הוא חיכה בסבלנות לתום תקופת המאסר, נהנה לקרוא

(תמשיך בעמוד 19)

לחיי הספינות! "בבונקר"

זהבה וולפוביץ' החמודה, הדומה למרינה זלאדי, צייצה את שירו המפורסם של נתן אלתרמן.

רק השד יודע מדוע

מאת רותי ורד -

המציאות, אני מצטערת לומר, היתה רחוקה מאד דמיון. באולם היו 10-15 נערות ונער אחד. אף אחת היתה חתיכה מסחררת: היו כאלה בשיער פרוץ, בלח מסודר, באיפור משונה, בתלבושת פרוזאית מאד, רוניות ומושבניות. אולם דבר אחד קישר אותן: המר חות. וגם הסקרנות.

היתה סוללה כבדה של בוחנים: גדעון, זאב ברלסקי, מרדכי בן-זאב, רחל אטאס ואפילו צייר התיאטר שלמה צפריר, הנראה כמו מאהב-קולנוע בשנות השק שים. בא לבדוק את הדקדוציות, מן הסתם.

מוכירת-התיאטרון אלה אם אנחנו מוכנים. אז אם נו לה שאנחנו מוכנים. אז היא קראה: כוכבה צעירי! תימניה קטנה, בעלת עיניים צוחקות ועגולות-ריס, התיישבה ועתה בבטחון ובשלחה שהיא בת 17, תו בת מעברת כפר-שלוש, 9 שנים בארץ, בוגרת סמי לגנות. כן, היא שרה שירה תימנית, כמובן, היא לומדת כבר שנתיים. הביאה אתה את מורתה. היא כבר הופיעה כמה פעמים. בתעד הפועל. היא מעוניינת, אבל, להופיע גם בטרשים.

המוכירה אמרה לה טוב, תודה, אנחנו נקרא לך את כך לעלות על הבמה, וכוכבה אמרה: "אני רוצה להיין אחרונה". "למה?"

"ככה, אני לא יודעת. אני רוצה להיות אחרונה". הבאה אחריה היתה נערה בת 16, רחובותית. רי דרויאן. טיפוס שכח מאד. לבשה חצאית פרחונית, חר

הזמרת

כוכבה צעירי היתה המקצוע שבכולם. היא תימניה חייננד בעלת עיניים צוחקות, באה בלוויית מורתה לזימרת, חנות לה חוראות על הבמה, בעוד גדעון שמר מסתכל ב

כ אשר הזמין אתי, בחודש שעבר, גדעון שמר לראות מיבחר שתיאטרון סמבטיון צורך לשחקנים שואפים — בתקופה לגלות פנים חדשות שיוכלו להשתתף כבר בתוכניתם השוטפת, — מיהרתי להסכים, כמובן. אחרי הכל, זוהי זכות גדולה לעזור לגלות כוכב. שלא לדבר על העובדה שגדעון הוא באמת בחור נחמד. כיצד זימנו את הצעירים? (זה ברור לכם, אני מקשה, שהיו אלה נערות, כולן, פרט לאחד.) לא על ידי מודעה בעתון. זה לא עזר. ובכלל, מי קורא עתונים? מיהרתי חכם מאד נזכר שבועון קולנוע מנהל כר טייסת כוכבים שפעם, אולי, יחלדו. מה יש? למה לא לנסות?

המכתב שנשלח אל הנבחרות המאושרות, אמר, בין השאר, ברצינות רבה: "...אמי גם פנית בזמנו לשבועון קולנוע כשחקנית קולנוע בעתיד. אולם לידעתך — רוב שחקני קולנוע המפורסמים התחילו בקאריריה שלהם לאחר נסיון עשיר בתיאטרון..."

בסה, ראו את בריזיט בארדו. או את מרליין מונרו. או את רומי שניידר, אפילו. תור שבו הוצף התיאטרון מכתבים מנעו רות שהחליטו שהן יכולות. בעצם, להיות משוגעות לתיאטרון באותה הצלחה כמו לקולנוע. כתבה, למשל, תלמידת הסמינר: "...נסיון כשחקנית-בימה אין לי, אם כי קיבלתי הצעות רבות מחוג ידידי, שרר במ הינם שחקנים וצעירים (!!!?) אין לי רצון כלל להיות שחקנית-יד. מאחר שסירבתי להשתתף בתחרות מלכת-היופי 1958, אילצו אותי (שומעים? אילצו אותה!) לשלוח את תמונתי לכרטיסיית קולנוע..."

אחרת כתבה שהיא שואפת מזמן להיות זמרת מפורסמת, אבל היא ביישנית, אז היא רוצה לדעת מה התנאים, כי היא גרה מחוץ לעיר ואם תהיה זו עבודה זמנית או קבועה. ומה עם דירה? ושלא ידאגו, היא כבר תשכנע את אמא-באב.

שלא לדבר על אותה נערה שאחרי שפירטה את הסטיסטיקה החיונית שלה, אמרה שיש לה בקשה. היא רוצה להיות דוגמנית. מה עליה לעשות?

כמובן שלא חסר המכתב האופייני: "...עוד בקטנותי התגלו בי כשרונות למשחק ולזימרה. במאי בחן אותי ואמר, אסור לך להזניח את כשרונותיך, וכן גם בזימרה. ויש לי התכוונות לכך ואני מוכנה להוכיח זאת."

★ ★ ★

אוקיי, בייבי זכרתי בכל אותם הסרטים המוסיקליים בשלל הטכניקולור, בהם מראים מיבחרים לשחקנים. הבמאי והמפיק יושבים תמיד באולם החשך, כשנערות במכנסים קצרצרים וסחור מתפוצץ עולות, בזו אחר זו על הבמה, ונותנות קטע בריקוד או בזימרה. הבמאי והמפיק יושבים בכוחות, כשחפתי שרחליהם מופשלים למעלה, עניבי תם רפוייה ורגליהם על מסעדה הכסא שלפניהם. הם מפסיקים את הנערות באמצע הקטע שלהן ואומרים בליאות: "אוקיי, בייבי, אל תפני אלינו — אנחנו נפנה אליך."

פראנק. היא אומרת שכולם אומרים שיש לה קול יפה, ושתמיד היא זוכה לתפקידים הראשיים בהצגות בית הספר. והיא אומרת הצגות עצובות. "לא ראיתי אף הצגת תיאטרון". היא מוסיפה בחיוך מבוזבז, "אין לי תקציב".

לא כל הבעלים הם אנוכיים ובלתי-מתחשבים ואינם מבינים את הדחפים האמנותיים. בעלה של דבורה לרר בת ה-22 מסכים, דחקה היא לא יודעת כל-כך לשיר, היא אומרת, אך לעומת זאת הביאה מנוולוג מתוך ששה בבונקר אחד של אשר נהרג.

הנער הוא גואל אלונה, בן 17, נמצא בקיבוץ גבעתיים. גואל אלונה הוא יליד אפגניסטאן. יש לו עיניים חומות גדולות ומתרוצצות, עור שחום ושפמפס דק. הוא מספר שנדד ברגל מאפגניסטאן עד לפרס, במשך שנתיים. הוא נשמע מוזר במקצת. לפתע החל למלמל כשעיניו מתרוצצות: "אני מוכרח... אני מוכרח... לפחות פעם אחת לעלות על הבמה... אני לא יודע איך, אבל אתם תעזרו לי... אני לא יודע אם אעזוב את המשק... אני מוכרח פעם להופיע פעם אחת... אני לא יודע כל-כך טוב עברית. אני הכנתי משהו שלי... משהו מתוך הלב... אתם תעזרו לי... אני מוכרח!"

★ ★ ★

לא כדאי להתאהב

מיבחן החל. גדעון הודיע: שתהיה לך פה דממה. אף מלה. לא אפריע. ורחל

העצבנית
זיווה קולסקי (17),
וולמדיה בבית-ספר
לאחיות, היתה עצבנית, דיבורה קטנה והיסטרי
מעט. לפני שנקראה לבמה, פרצה בבכי וברחה.

„מדאה“
לבושה בגיינס כחור
ליים הדוקים וחולצת
טריקו הדוקה לא פחות, קראה רחל זיסו, מורה,
החושבת את עצמה לדוגמנית, קטע ממדיאה.

הק רוצים לשחק

„חף מפשע!“

גואל אלונה, חרק שיניים, גילגל עיניים, התפתל ופרץ בצעקה: „אני לא אשם!“ חבר גבעתיים.

ולא מוצאת את השנייה, ומה יהיה? היא עוד לא אכלה ועוד לא סידרה את הילקוט ונותרו לה 10 דקות.

אני מעריכה את אומץ הלב שלה, באמת. חכו, זה טוען שזה יודע גם לשיר. וזה שר, בקול שאינו ראוי אפילו למקלחת, ברי צינות איומה את שירה של ריקה וראי לא כדאי להתאהב. וכשהיא מגיעה, בקולה הסדוק, ללבחור שלי אתמול / הן נתתי את הכל — שאלתי את עצמי מדוע לא נשארה אצלו.

★ ★ ★

תפריעי לשכנים!

יהבה זהובת-השיער עולה ובקול קטן וזמור מדקלמת את שיר רב החובל לאלתרמן. ואמאילה מתמוגגת. תנור עותיה הן הססניות בתחילה, אך לאחר מכן היא מתגברת. רחל אטאס לוחשת שהיא מר תקי, וברלינסקי אומר שיש בה איזה משהו, והוא כן מבקשים ממנה שתשיר והיא שרה בסופראן קטן ומתוק את הים הוא אפור.

גדעון: „משהו יותר בקול רם, בבקשה!“
יהבה אומרת שהיא לא יכולה להיזכר בשום שיר שהיא מכירה.

האמא: „היא דחקה יודעת!“

גדעון: „גם בבית היא כל כך שקטה?“
תאמא: „הו, לא! היא מפריעה לכל השכ-נים!“

גדעון: „אז תפריעי לשכנים, עכשיו. יש לך מצב רוח טוב. קיבלת בשורה טיבה. נני?“

דבורה לרר לא היתה גוראה כל-כך בקטע הדרמטי שלה. אולם היא לא השתחררה מן הניב הפולני שלה. היא אמרה שיש לה לא יכולה לשיר. היא שרה, בכל זאת. לעולם לא תנחשו מה. עננה וסוסה. איום. בלעתי רוק כאשר עלה הנער על הבמה. הוא נתן, מה שצריך היה להיות, כנראה, אטיוד. הוא קרס על ברכיו, החזיק את ידיו כאילו היו כפותות באזיקים, חשף וחרק שיניו הלבנות, גילגל עיניים מזוהרות-אמה, מילמל, התפתל, קם ופרץ בצעקה מקפיאה דם: „אני לא אשם! לא עשיתי שום דבר! האשימו אותי! למה! למה!“

מצאתי את עצמי רוצה ללכת הביתה. כוכבה צעירי היתה אחרונה, כפי שצאתה. היא שרה את החל, רחל בקול תימני סטירי אוטיפי. יש לה קול טוב, אולם אין בה כל מקוריות. היא פשוט עוד זמרת תימנית. גדעון אמר תודה. וזה כל מה שהם זר כיס לו, בעד פעימות הלב שלהם לפני הכניסה לאולם, והציפייה, כי תודה רבה פירושו, ברוב המקרים, שלום. והן עונות שלום, ונבלשות בחוטי-התאורה, והן יורדות בארץ מן המפה הריקה. הצרת היא שאני רואה יותר מדי סרטים. גם הן, בעצם.

לה ש... כאשר השלוממתי שהיא עומדת ברלינסקי ברצינות: שחקן הוא שחקן בכל לסמבטיון עם מדיאה. זה החמיא לה מאוד.

ויסו, הגייגית-שאלצוראותה עולה על ה' במה עם הטקסט של מדיאה. תיארת לי שמבחרה מגודלת כל-כך יצא קול חזק וגדול. היא קוראת את המנוולוג הארוך של מדיאה, כשהיא מאנפפת, וכשהיא מסיפרת שהיא עומדת לרצות את יאזון וה' ילדים — זה נשמע כאילו דיברה על הליכה לקולנוע.

„בקול רם יותר“, אמר גדעון. היא משתדלת. „יותר היסטרי! יותר חזק! תצעי קי, את שומעת? תצעקי! אל תתביישי!“ אז היא צועקת ומשאירה את כולנו אדיז שים. וגדעון אומר לה טוב, תודה, אנחנו נשלח לך הודעה.

רינה דריואן, זו הרחובותית שהביאה את החיבור שלה. מקריאה משהו שהיו בקושי מעבירים בינית הילד. איך שצילילי הרדיו מעירים אותה ביד בבוקר והיא מתכרבלת בשמיכה, כי קר בחוץ, ואין לה חשק לקום ואיך שאמא שלה אומרת לה קומי חביבתי הגיעה השעה, והיא ממלמלת משהו ואמא זורקת את השמיכה והיא מתיישבת על המיטה ונלחמת עם עצמה ואיזה קול לוחש לה מה איתה, היא לא מסוכר. או היא קמה והיא הולכת לחדר-המבטיה והיא מתרחצת ואחרי-כך היא נועלת נעל אחת

בבית-הספר, כולם אמרו לקרוא את מדיאה, אמר מקום. אפילו כשהוא בא לסמבטיון

„מדיאה?“ שאלתי. ברלינסקי נפנה אלי ואמר בסבלנות: „שחקן הוא שחקן בכל מקום. אפשר לה' כיר אותו מיד, אפילו כשהוא בא לסמבטיון עם מדיאה.“ רחל העיפה בי מבט מנצח כאילו מרת: „הרי לך!“

„...נסיין על הבמה אין לי, אבל יש לי ידיעות, כי כשהייתי קטנה השתתפתי בכל מיני הצגות בבית-הספר, אתה יודע.“

„מנין לך שאת יודעת לשחק?“ „אני יודעת.“

היא קיבלה ברצינות את שאלתו של גדעון, מה תעשה אם יתברר שהיא תהיה חיונית לסמבטיון ותעמוד בפניה הברירה אראו. „אחזק על הסמינר“, אמרה. זה לא הכל. העלמה יודעת גם לצעיר. והיא אר מרת שלמדה גם דוגמנות. אם זו דוגמנית, יש לכל אחת תקווה.

היה מרענן לראות אחריה את זהבה תל' פוביץ. יצור חמוד, הנראית ונשמעת בדי יוק כמו מרינה ולאדי. היא בת 16, הגיעה מקריית-ביאליק יחד עם אמה. היא כל-כך מתוקה, שאפשר לכרסם אותה. ויש לה חיוך ביישני, אך היא מדברת בכשתון ומרבה לחייך בעיניה הכחולות.

לדבריה, היתה בין המועמדות לסרט אנו

מה את יודעת על... רחל זיסו (ימין) עור ברת חקירה קטנה. מדוע היא רוצה לעלות על הבמה? היא השתתפה בכל מיני הצגות

צה לבנה וגרניות לבנות. אבל היא לא חשבה שהיא טיפוס שכזה:

„...אני הייתי בחוג דרמטי בבית-הספר. הכנו הצגות, אבל זה התבטל. היה לי תפקיד של ילדה... הבאתי אתי חיבור מקורי שלי. אני אקריא אותו. ושיר. לא כדאי להתאהב. שרתי אותו בכיתה... אני רוצה מאד להיות שחקנית. בתדודה של אמא שלי בחוף-לארץ היתה שחקנית. פעם. ההורים שלי שמחים, דחקה, שתהיה להם שחקנית במשפחה... איך כל הענין התחיל? התחלתי לקרוא שבועון קולי נוע לפני ארבע שנים... זה השפיע עלי. השחקנים וכל מיני דברים, קורות חיים, ככה... משחק וי הכל, כי אני שואפת לזה...“

אוהבת קומדיה או דרמה? „גם זה וגם זה.“ שא' לה רצינית וחשובה של ברלינסקי: „מה את מעדיפה: מחזה מקורי או ישראלי?“ „ישראלי.“ „למה?“ „כי אני אוהבת את ארץ-ישראל.“ גדולה, לא?

★ ★ ★

„אין לי תקציב“

יהריה באה האמפ מלאה מאד, נתונה במכניסי גיינס וחולצת טריקו לבנה. היה לה שיער אדום מפוזר, עיניים חומות עגולות וגבות מקושקשות בצורה גרועה. רחל זיסו, זו המורה-בעתיד, שכתבה, שהכריחו אותה לשלוח תמונות ושהציעו לה הצ'עות. היא באה לקרוא את מדיאה, לא פחות.

כדורגל

התוכנית ההוגרית

אני עומד להציע להתאחדות הכדורגל לדאוג לכך ששחקני נבחרת הכדורגל יחיו בתנאים נוחים יותר, ולהעביר אותם לעבודת קלות יותר בהן יעבדו פחות שעות, אמר השבוע מאמן הנבחרת הישראלית ב' כדורגל, גיולה מאנדי, שעות מספר אחרי שנבחרה הסגל כונסו בבית ההכרעה ברעננה. אולם מאנדי אינו סומך רק על דאגת ה' התאחדות לחיים קלים לשחקנים. ביום ה' ראשון התיר מאנדי לשחקנים להשתעשע ולהתפרק כמות נפשו. "אין דבר, מחכים להם עכשיו חיים קשים", אמר. הוא ניצח על מירון תפוחי-אדמה של הכדורגלנים, ש' היו צריכים להעביר תפוחי-אדמה בכפיות, הכתיר את המנצחים בתוארים, העניק מצעץ לאהרון אמר, שהיה המנצח בתחרות. מיד אחרי התחרות נשמעה הצעקה: "הוא מר!" וכל השחקנים מהירו ללבוש בגדיהם. קפצו לבריכה קטנה, שם הדגים השוער פורטל זינוקים נחשונים מהשפה אל תוך הבריכה, לצהלתם של ילדי הסביבה שצעקו במקלה: עוד הפעם! עוד הפעם!

ככה אתה חושב לעשות מהם שחקנים? תמה אחד האורחים במקום. מאנדי חיך את חיובו טוב-הלב: "מצפה להם אותה התכנית שהיתה לנבחרת ההוגרית, כשאני הייתי מאמנה בתקופת הוזהר". למחרת היום כבר הרגישו השחקנים מה פירושה של התכנית ההוגרית. היא כללה קימה ב-7.30 בבוקר, לגימת כוס קפה, אימון של שעה ורבע בריצה, הליכה, תרגילי נשימה, תרגילי יסוד טכניים ומשחק משעשע. רק ב-10, הורשו לסעוד מארוחת הבוקר.

אחרי הארוחה בא העיסוי, ממנו שוחררו השחקנים לתעסוקה חפזית. בשעות אחרי הצהריים ציפתה לשחקנים מנוחת חובה, וא' חריץ בדקה רפואית לקביעת טיפול מיוחד, שפרטיו נרשמו בלוח שידור את השוקן. 20 דקות של התעמלות היו את תכנית אחר-הצהריים. בערב נערכו משחקי שעשוע ובשעה 10 הוכרו על כיבוי אורות.

אולם החלק החביב ביותר על השחקנים מצפה להם רק ביום שישי — חופשה בבית. אמר מאנדי: "צריכים לקחת גם את הנשים שלהם לקורס. שתלמדנה איך לספל בהם בבית".

מפעלים

אימון רוחני

כל חיר המבקר בישראל והמביע את רצונו לראות את מפעלי הספורט של המ' דינה, נלקח אל בנין פאר חדש ומשוכלל, הניצב עטור דשא וגינות על גבעה רמה בואכה נתניה. אם יש צורך להוציא מנדב כלשהו תרומה עבור הספורט הישראלי, שוב מוצג בפניו אותו מיתקן מפואר — המכון לחינוך גופני על שם אורד חיינגיט — כאות וכעדות למה שעושה המדינה עבור ספורטאיה.

אולם לו טרח מישהו להציץ גם אל מאחורי הקירות המקושטים של הבנין, הי' תה מתגלית לעיניו תמונה שונה לגמרי. כי הבנין בו הושקע מאות אלפי ל"י, ואשר נועד לשרת את ספורטאי ישראל ולפתח את רמת הספורט במדינה, נשאר כמעט בלתי מנוצל, עומד במשך תקופות ארוכות כשהוא ריק לגמרי.

אירוח במחיר מרובע. מה שקרה למכון ויינגיט אופייני למה שמתרחש בכל ענפי הספורט בישראל. ההחלטה על הקמתו התקבלה עוד על ידי הוועד הלאומי ב-1942. את השם קבעו כבר ב-1944, אחרי שצירלס אורד ("הידיד") ויינגיט נהרג בבורמה. תרומות התחילו לאסוף כבר זמן קצר אחרי כן, כשראשון התורמים היה האדריכל היהודי ממוצא גרמני, הרמן קלנבר, ידידו האישי של מהאסמה גאנדי. אולם התחלת ה' בניה נעשתה רק ב-1953. היא היתה מאוד מזוהזת. כך שבשנת 1957, כבר יכול היה המכון להתחיל בפעולותיו. אלא שאז עוד לא היה חשמל ובמבנים המפוארים דלקו פנסירוח.

התכנית היתה פנטסטית. היא הזכירה את המשוכללים שבמקני הספורט בעולם. אלא שהמציאות היתה דלה יותר. במקום ארבע מסירות המגון — הכשרת מורי התעמלות, ה' שרת מאמני ספורט, אימון נבחרות לאומיות, ומחקר רפואי ספורטאי, בוצעו במקום רק קורסים זמניים מעת לעת.

לא היה זה משום שהמכון לא היה מסו' גל לקלוט. להכשיר ולאמן את ספורטאי

הפעולה השמית

מוזינה את אוהדיה במחוז תל-אביב להשתתף

בכנס אוהדים

שיתקיים ביום החמישי, 6 באוגוסט 1959, שעה 8 בערב בדיוק,

באולם "גיל" המקורר, רח' גורדון 34, תל-אביב, בהשתתפות חברי המרכז

אורי אבנרי נתן ילין-מור בנימין עומרי

לדיון על הפעולה השמית בחדשים הקרובים

ימים טובים
לחובבי
הקפה הטוב

לאחר שנות
הקיצוב שוב
אנו מציעים

סוגי

4 קפה

מעולים

לכל טעם ולכל כיס

1. תקה-סופרטיב 400 אריזה ירוקה

2. תקה-מוקה 200 אריזה חומה

3. תקה-אספרסו 100 אריזה אדומה

4. תקה-רגיל 800 אריזה לבנה

100 גרם האריזה -

קפה

חדש בארץ! חדש בארץ!

תמונות שחקני קולנוע האהובים עליך - בצבעים

PINUPS בגודל 17,5 x 24,5 ס"מ

הופיעו ונמצאות למכירה בחנויות צעצועים ובדוכני העיתונים

בסדרה הראשונה:

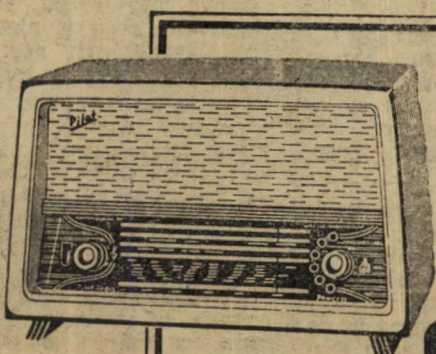
1. גטלי חד	9. מיימי ואן-דורן
2. רוק האדסון	10. בריג'ט בארדו
3. רוברט וגנר ודבי ריינולדס	11. אלביס פרסלי
4. חיה הררית	12. ג'ואן דהורד
5. ליז סילור	13. ג'נט לי
6. סאול גיומן	14. כריסטין קארר
7. יול בריגר	15. ברברה ראש
8. גריגורי סק	16. גיל סס. ביהן

מחיר כל תמונה 150 פ"י

המכירה הראשית:

- במשרדי עולם הקולנוע, רח' פינסקר 2, חדרים 110-111.
- בשעות 8.00-15.00, תל-אביב.
- "ספרית נוה", רח' אלזוורוב סנת חיצמן, תל-אביב.

PRINCESS

מכשיר נוסף למשפחה המלכותית!
המקלט לבעלי דרישות מיוחדות
גל מיוחד לקליטת תחנות בכל עת
רם-קול, אליפסי גדול של 10 אינץ'
7 מנורות מודרניות
5 תחומי גלים; גלים קצרים מורחבים
התיבה רהיט מרהיב עין מעץ אגוז משובח

Pilot Radio

הצנזורה

הסרטים שלא תראה

איש אינו יכול להכחיש את העובדה שבתקופה האחרונה נעשתה המוצצה לביקורת סרטים ליברלית עד מאוד. שפע כזה של שדים ומעורמים, המותר להצגה על מסכי הארץ, לא נראה עוד מעולם. אך מי שחשב שאחרי ליברליזציה זו נשארו מספרי הצנזורה מתוסרטות עבודה, אינו אלא טועה. את רי עונת חופש ארוכה הודיעה המוצצה לביקורת סרטים על שורה של איסורים.

● **בייבי פייס נדסון**, סרט אמריקאי על מלחמת הפבי. אי. האמריקאי בנגסטור שנשא שם זה, בהשתתפות מיקי רוני, קרולין גינס וסיר סדריק הרדחיק, נאסר להצגה מפני שהפושע תואר בו אנטי-שי. מדי היה זה סרט שעסק בתיאור עובי דות בלבד ללא שמץ של פסיכואנליזה.

● **שמים בלי כוכבים**, סרט גרמני על יחסי תושבי מערב ברלין עם אזרחי מזרח ברלין, נפסל בגלל תיאור גרמנים טובים, בתקופת מלחמת העולם השנייה.

● **הנדון למוות**, סרט צרפתי-איטלקי בביומו של ז'יל דאסן, לפי ספרו של ניקוס (זורבה היווני) קאונצאקיס, המספר על מורד יווני בתקופת שלטון התורכים באסיה הקטנה, נאסר להצגה משום שהתורכים סירבו להציג סרט זה והצגתו בישראל יכלה להתפרש כפגיעה בתורכים.

● **בני מוכים לאן?** סרט צרפתי המתאר את הדידרות הנוער הצרפתי, נפסל אף הוא, הובא לדיון מחדש, אחרי שהתברר שהליגה הקתולית הצרפתית המליצה עליו.

● **האיסור** — סרט אמריקאי המספר על רומן-אהבה הנרקם בין חייל אמריקאי לנערה גרמניה בברלין הכבושה וההרסה, מיד אחרי המלחמה. נאסר משום שלדעת ה' מוצצה יש בו כדי לעורר תמלה על הגרמנים בגלל הסבל שסבלו במלחמה.

סרטים

לא בני-אדם. חיות

אין מקום לחיות-כבר (אלנבי, תל-אביב; גרמניה) — הוא סרט תעודה מגמתי, המעלה את התביעה להציל את שמורת ה' טבע האפריקאית מהכחדה, למנוע את ה' פשטות הציביליזציה ותופעות-הלוואי שלה על פני שרידי ג'הדעון האנושי והחיתתי. הסרט צולם על-ידי שני אנשים. במשך ארבעה חודשים סובבו ה'ר ברנרד גריזוק, מנהל ג'החיות בפרנקפורט ובנו מיכאל, במכונית אדומה, בשמורת הטבע שבקונגו הבלגית ובאונגוה, עקבו בעזרת מצלמות ארוכות-טווח אחרי חיי חיות-הבר במקום. תוצאת מסעם זה הוא סרט צבעוני כנה ומרשים. הם לא ניסו לביים סצינות אנושי-יות בין החיות, דוגמת חלס דיסני, לא התעסקו גם בלהטוטי מצלמות. רובו של הסרט מתאר באיטיות, ללא מתח מבוים, את חיי משפחת הבהמות. בצירוף סצינות בודדות אך נפלאות מחיי בעלי-חיים אחרים, חלקו הקטן עוקב אחר התפתחות רומן-אהבה טבעי של צמד גמדים משבט האפני. עד כאן רוקם הסרט תמונה אידיאלית. כוח המחץ של הסרט הוא בסימו. בני

המדינה. להיפך, מתקניו הם מהמשוכללים ביותר במדינה, ומיקומו ואפשרויות ההארה שלו הם אידיאליים. אלא שבכתריאלבקה של חיי הספורט הישראלי לא תופס ההגיון מקום רב.

כאשר כונס לפני שבוע סגל הנבחרת הישראלית בכדורגל, לא נראה מקום אידיאלי יותר לאכסנתו ולאיומוניו במשך חדשים, מאשר מכון ח'ינגייט. מלבד התנאים המצויים, היה איכסון הנבחרת במקום צריך לעלות כ-100 ל"י ליום. נוחת זאת העדיפו ראשי ההתאחדות לכדורגל לשכן את הנבחרת בפנסיון אלדו ברענה, שם עולה האיכסון פי ארבעה. נוסף לזאת אין במ' קום שום מתקני ספורט, ותאימונים נעשים על המגרש בכפר-סבא.

כשנשאל השבוע מזכיר ההתאחדות יוסף ג'ן מדוע לא שוכנה הנבחרת במכון ח'ינגייט, השיב: "ברורנו ונכתנו שאין שם מקום". אולם במכון ח'ינגייט לא ידע איש על איזו פניה שהיא של ההתאחדות לכדורגל: "היינו מקבלים אותם ברצון. אימון נבחרות היא אחת ממטרותינו, אבל איש לא פנה אלינו". השיבו אנשי המכון.

כדור

ספורט לאומי

לספורט הישראלי יש ידידים באמריקה. ידידים אלה, המאורגנים בועדה לטיפוח הספורט בישראל, חושבים כנראה שהם יודעים יותר טוב מהישראלים איזה ספורט עליהם לטפח. ואם למקצועות ספורט ראשוניים במעלה ופופולריים בישראל הם שולחים לפרקים מאמנים מדרגה שניה, הנה לספורט אחר שלחו מאמן מצוי. בוב קלין מרסין (53) שהיה רק שבוע אחד במחנה האימונים למדריכי ספורט של הגדנ"ע, ובמשך תקופה קצרה זו הצליח מרסין להקים צוות מצויין של שחקני כדור — משחק כדור-בסיס קל יותר. לשם טפות ספורט אמריקאי לאומי זה בישראל מוכנים האמריקאים לעשות כנ"ר. אה הרבה. הקומיקאי האמריקאי ג'ורג' גיסל הגיע השבוע במיוחד לארץ כדי להביא ציוד למשחק הכדור.

כאשר עלתה השבוע נבחרת מדריכי הספורט של הגדנ"ע למשחק מבחן ראשון נגד בני אנשי השגרירות האמריקאית בישראל, בתגבורת של כמה מנערי צהלה, זכה המאיר רע אפילו לחסות דיפלומטית, כששגריר ארצות-הברית איגדן ריד נכח ב'יקום, עודד את בנו. הקטן ששיחק בקבוצת האמריקאים, ורעייתו חילקה חתימות לנעורות הגדנ"ע, הסבירה להן פרק בהליכות משחק.

בחלקו הראשון של המשחק, הדומה מאוד למשחק ההקפות הישראלי, נראה היה שכל המאמצים להחדרת הספורט האמריקאי לישראל היו לשווא. האמריקאים הובילו בתוצאה של 9:0. אולם בסיום המשחק בן שבעת הסיבובים ניצחו הגדנ"עים בכל זאת בתוצאה 15:12. היה זה עלבון צורב לנערים האמריקאים. לעומתם רח האפורטופטים של ה' ספורט החדש נחת מהגדנ"עים הנלהבים, ש' הצהירו כי אחרי נצחון כזה מתחיל המשחק למצוא חן בעיניהם.

הבטיח ג'ורג' גיסל בסיום המשחק: "נעשה הכל שבעוד שנה שנתים תשחק כל ישראל בבסיסבלי".

מפאת את חזיתו של בית-קולנוע גרמני בברלין המערבית, שם מוצג בהצלחה גדולה הסרט הגרמני התעודתי על ישראל — ג'הדעון וכבשן האש, שנאסר להצגה בארץ. הסרט מלא התמחה והענין מוצג דווקא בבית-קולנוע שם הציגו לפני עשרים וחמש שנה את הסרט האנטישמי המפורסם היהודי זיס.

הקטור מאלו, המגולל את פרשת חייו של נער אומלל, שנחטף מהוריו, מצליח למצאם ביחד עם האושר. זה נמנה על אותו סוג של ספרות-ילדים, המביא את קוראיו לשיא של הזדהות עם סבלותיו של הגיבור ה' אומלל, וגורם להם לחלום כל הלילה על מנחלים ושאר רשעים משונים, שלא זכו להתקל בהם במציאות.

הסרט הוא ביצוע מלוטש ומבריק, לפי עמים יתר על המידה, של הסיפור. יש בו משחק משובח של שחקנים כמו פייר ברסאר בתפקיד דריסקול הנבל, או גינזו צראבי בתפקיד יוסליס טוביהלב. הוא עשיר תפאורה וצבעים, צילומי עומדים על רמה גבוהה. מבחינה טכנית, אלא ששם כל זאת הוא סרט חסר-גשמה. הברק שבו מאפיל על הסבל שבסיפור העלילה, עושרו הטכני מוחק כליל את יגון החיים, שצריך היה להשתמע ממנו. זהו סרט המדבר יותר לעין מאשר ללב, ובסרט שכל יעודו הוא סחיטת דמעות, אין חסרון גדול מזה.

אחר זה מועלים על הבד מראות של מוות והרס בקצב מהיר: עצי הענק של הגיונגל נכרתים כשבלים בשדה, מפנים מקומם ל' מטעים מעובדים. גחיות חיות-הבר, שנהגו בידי אדם, צפות בנהרות ומוטלות בשדות. כושי, לבוש אמריקאי, קונה לו זוג ילדות-גמד לפילגשים. כושי הגיונגל מצ' טרפפים בצידי הדרכים, עמוסות המכוניות ההפוכות, מושיטים בפנים אויליים ידיים לנדבות — תרומת הציביליזציה לג'הדעון.

הסרט בעל התמונות הנהדרות יכול היה להיות הרבה יותר משכנע לולא נוצר בידי גרמנים. קשה קצת לעכל את העובדה, ש' אחרי שלא הפיקו אף סרט אחד שתבע איסור השמדת חיי אדם, הפיקו הגרמנים סרט כה נפלא הקורא להצלת חיות.

כרה במהים דמעות

באין משפחה (מנדלור, תל-אביב; צרפת) מבוסס על ספר-הילדים הקלאסי של

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה הארץ אשר העולם הזה, ממליץ לראות:

● **האינדיאנה הגדולה** (אוריון, תל-אביב) — איורה של מוזיאון ביצירת מופת של ז'אן רנואר, המספרת על מלחמה של גינסלמנים.

● **הדון השקט** (צפון, תל-אביב) — חלקו השני של האפוס הרוסי לפי ספרו של מיכאיל שולוחוב, בו מתים כל הגיבורים לפי סדר, כדי לפנות מקום למהפכה.

● **הזר** (ארמון-דוד, תל-אביב) — סרט מתח מלוטש.

● **מלאך עובר בברוקלין** (רון, ירושלים) — כלבים אנושיים ואנשים כל' ביים בסרט פיוטי. פיטר יוסטינוב.

● **החוק** (תל-אור, ירושלים) — יחסי שולטים ונשלטים בעיירה דרום-איטלקית. גינה לולובריגידה, פייר בראסר, איב מוני טאן.

● **המדינה ואני** (אדיסון, ירושלים) — יתום מחפש לו אמא בעזרת ויטוריו דה-סיקה בתפקיד האלוהים.

● **זה קרה לאור היום** (אורה, חיפה) — הסכנה חינוכית בסרט-מתח על ציד רוצח ילדות.

שגריר ריד עם ג'ורג' ג'סל ורעיית השגריר עם גדנ"עית בתחרות כדורגל חסות דיפלומטית לכיבוש הספורט

הווי

הזמן עושה את שלו

ב באר-שבע, הקימו אנשי המחלקה ההנדסית של עיריית באר-שבע בריכת-מים בשטח בנויה חדשה, הכריזו בחנוכה הבריכה כי היא תעמוד לזכר דורידורות, תירצו את התמונה שותה לאחר שנה ב"סבל מפגעי הזמן".

★ ★ ★

שימו שמן

ב חולון, קיבלו מתפללי בית הכנסת נעם אלימלך פנקסי חיסכון של קופת הפועל המזרחי, חזר חויבו לתרום לקופה זו ב"עת אמירת יזכור".

★ ★ ★

יורדיים

ב אשקלון, ערכו אנשי ח"י ועד למען החייל טכס קבי-לתיפנים למלחי משחתות שהתאמנו מול החוף, הופתעו לראות את המלחים מגיעים לטכס ב"שחיה, לבושי בגדיים".

★ ★ ★

שכר שיצא בהסדר

ב חולון, התערב נער בן 14 עם חבריו כי יקפץ מקר מה שניה, זכה בהתערבות, הועבר פצוץ קשה לבית החולים.

★ ★ ★

תאוות הבשרים

ב סולאי, סגניקה, הפתיע בכר כושי את אשתו עם שלושה מאהבים, נרצח עלידם, בותר לבתרים ונאכל לארוחת ערב.

★ ★ ★

גבול פתוח

ב רמטזה, המשולש הצפוני, הציגו אנשי מינהל ההסבר רה סרט על מפעלי הפיתוח, הציבו את המסך לפי בקשת חיילי הלגיון כך, שיוכלו לחזות בו מעבר לגבול.

★ ★ ★

חופשה ללא תשלום

ב תדאביב, שאל סקיד ממי שלחי מכונית מחברה, לקח חופשה ליום אחד, הזמין אשה שעמדה בתור לעזירות-בית כי כיכר מנו דויד לבוא עימו, הובילה לגשר הירקון ואנסה שם.

★ ★ ★

המעמד החדש

ב בית-אורן, דרשו חברי קיבוץ לקיים בר-מצוה ראח-חנית לילדיהם, כונו עלידי מת-נגדיהם כ"זעירי-קבוצים".

★ ★ ★

הקנס - מראש

ב תדאביב, הופיע יצחק שטיינברג בבית-משפט הש"י למשפט על עברת-תנועה, גילה תוך כדי משפט כי נגנב ממנו ארנק עם 70 לירות.

★ ★ ★

סחר חליפין

ב כפר מסריק, קיבל מרכז הרפת תלונה מתנובה כי שלח שני כדים מלאי-מים עם משלוח החלב האחרון, התנצל כי לפני שנה שלח בסעות כו מלא מרק פירות, שלא הוחזר.

★ ★ ★

הדג מסריח מהראש

ב תדאביב, העלו חברי תנועת הפועלים את רוי חו של היטלר, שאלו לדעתו על "השק" הנשק עם גרמניה, זכו לתשובה: "מסריח".

... גם הם יוצאים כי

אסקוט טענה יאמר —
אבה יאמר!

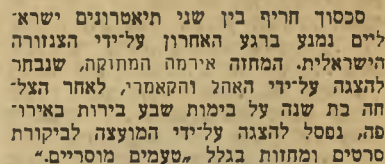
אסקוט - הנה סיגריט הפילטר המשביעה רצון.

NA 7

מר קושינסקי

פתח בשנת 1688 את בית הקפה הראשון בעיר וינה. הוא לא חלם כלל כי בזה גם פתח את מצעד הנצחון של המשקה אין הסעם בעולם כולו. אין לאחר את החיים המודרניים ללא הקפה, הגורם הנאה ומרגוע. מאז קום מדינת ישראל התפתחו בקפה המוקצב ואילו עתה נוכל שוב לבחור בקפה הטוב ביותר. כל עלינו להודות לחברת תקה, המייבאת קפה זה מאמריקה וממרכות, המעניק כל חובבי הקפה הטוב.

ה"חברה" הישראלית הישראלית

על הצלחתו של המחזה הנפסל
על בימת „התיאטרון הלירי“ ב-
לונדון, מדווח מבריסניה כתב „ה-
עולם הזה“:

אירמה להדוס היא צאינת טריוואת ה־
מרוויחת את לחמה ויזמנו של רועה הזונות
שלה. איזור פערותה הוא בשטח שטסנו
של קצין מטסרה, המרחיח את יתר־לחמו
מרועה הזונות של אירמה להדוס. הנוסח
הכלכלי של העיסקה היא פשוטה: הקצין
חות משלמים לאירמה, אירמה משלמת ל־
רועה הזונות, הרועה משלם לקצין, הקצין
שות.

כמו בכל מלודרמה, כן גם בזה, מופיע
ביום בהיר אחד סטודנט למשפטים, צעיר
ויפה, בבר בו מרוכז העולם התחתון של
הרובע. הסטודנט הופך להיות עד ראייה ל-
קטל המסה בין אירמה לפסרונה וקם כמובן להגן
על הצעירה היפה, ההופכת כעבור רגע בימתי
אחד לאהובתו.

הבעיה הכלכלית מתעוררת אחרי שנספור, זה שמו של הסטודנט, מתעורר מליל הארץ בה הראשון שלו עם אירמה: לסטודנט אין כסף, אירמה יכולה להשיג אותו. אירמה משיגה את הכסף בדרך היחידה שהיא יודעת להשיגו. נספור מלא קנאה ומחלשת לעשות את מה שהסטודנטים אינם אוהבים לעשות: לעבור. הוא עובר בפרץ בסיפית רצונו, משתכר עשרת אלפים פרנק, מתחפש לבעל־ממון עשיר וביישן, הולך אל אירמה, מציג לה את להיות אוהבה היחיד מתורת עשרת אלפים פרנק בכל פעם. האהוב: חלו והעשיר מוכן רק לפשרה אחת: פרט שיהנה רק עוד צעיר אחד מחסידיה של אירמה.

אירמה רצה לנסטור, שהספיק כבר להי
סדר מתחפשוהו לשוב להיות סטודנט יפה
ועלץ, מספרת לו על הקץ המאוס הצפוי
ליוסוריהם. נסטור מאושר, אירמה מאושרת,
לשניהם יש מקור-הכנסה קבוע של עשרת
אלפים פרנק ליום, ורק אחד מהם יודע כי
את עשרת אלפי הפרנק יאלץ להשיג בש
טיפת רצפות ועבודות-זחק אחרות: נסטור.
מאסר עז רצה עצמי. הקץ הטראגי
לאידיליה הוא בלתי צפוי: נסטור מתחיל
לקנא בו בעצמו, כלומר, בדמות אהוה ה
לובש בכואו לאירמה ובשלמו לה את עשרת
אלפי הפרנקים. הוא ואירמה רבים ובסופה
של המריבה רץ נסטור לנהר, זורק את ה
מים את בגד התחפושה וממהר להודיע ל
אירמה כי אהובה העשיר והגדול מת. איר
מה אינה רוצה להאמין, מאשימה את נסטור
ברצח, וקצין המשטרה, שכבר מזמן רצה
להחזיר לעצמו את מקור ההכנסה הקבוע
שלו מאירמה, באמצעות רועה הזונות, ממ
הר לעצור את נסטור ולהעמידו לדין באש
מת רצח.

בית הדין, שתיאורו הסאטירי, התריף והעוקצני במיוחד במחזה, הוא אולי החלק טוב ביותר שבו, מוצא נסתר ופשוט ודף אותו למאסר עולם ועבודת פרך באי השדים האורור. נססור ממרדי את חבריו לכלא, מציג ליהימלט, מגיע לצרפת, מתחפז שוב לדמות אותה. כזה כביכול, מלפזץ להוכיח לשלטונות כי לא רצח איש, מסהר את עצמו מכל שפע ושב אל זרועות אירמה המחוקקת החובת ככר את בנם המשותף.

חצי שנה להצגה נוספת. בישראל רצה תיאטרון אחד להציג את ירידת השרא קה אחי שראל ממנהלי התיאטרון הכושל ראה את המחזה המצליח בלונדון. גם הבן מאז שמרואל בנוים, שראה את המחזה בלונדון, ביקש להציגו, ואף התכונן לעשות זאת, עם צוות שקטנים בנחר מכל התיאטרונים, בחופשת הקיץ שלהם: שתי תוכניות נכסלות בעזרתה הרשמית של הצנורה הקרושה.

בפארים ובלונדון ובחמש בירות אחרות
בתן הוצג המותחן המוסקלי המצליח, הרעיון
הביקורת בתשואות וקיסלה את המחזה ואף
ההצגה בתחלה ובתחילת. אף באחת מאר
הערים לא העיז איש לומר כי המחזה אינ
מה שתחוקה הוא "בלתי מוסרי", כדברי ה
צנזורה הישראלית.

כניצוח תלמה המצויינת האנגלית בתהי

אטרון הירי, שנשכר למסרה זו על־ידי שותפתו של מפקיכם פרטים אנגליים, הופך אירמה המתקפה לאחד הממנות המוסקליים הטובים ביותר שחוצנו באירופה בשנים ה־אחרונות. המוסיקה המצוינת של מרגריט מונט, הפומונים המרומרים (לנגנית ז'ן) מקור איטלקי: אל־שנדר בפרוטס' בידי ז'ור־ליאן מור, דויד הנקר ומונט־גרמון, והכר־ריאוגרפיה הנהדרת של ז'והן היינד — הופכים את ההצגה לחיהה תרבותית שרבים מן הממנות הדומים בסוגם, המוצגים עתה ב־לחגי אירופה, יחששו להתחרות אחת.

בלונדון מלאו להצגת אירמה המתוקה 360 ימי הצגה ומתוכם כ־100 ימים בהם התקיימו גם הצגות יומיות. התחושת האנגלית מנבאה חצי שנה של הצגות נוספות, לכל הפחות. אמנם אין זה הרבה לעומת סאלדא דייס, מחזה מוסיקלי המוצג בלונדון זו ה־שנה התמישית, או מיי פיר לידה, שיעלה אולי בשיאו, אך אין ספק כי בהישגיו ה־אמנותיים, ואפילו הספרותיים, עולה אירמה המתוקה על כל שאר המחזות המוסיקליים הרבים המוצגים עתה בלונדון; ואולי משום כך יהיו ימי הצגותיו ספורים יותר.

עיו בימתיים מהה אירמה המתוקה מחוה מצויין להצגה בישראל: למרות היותו מח זה מוסיקלי, הרי צחת השקנים הנגרש לו הוא או 30 שחנים בלבד, מהם ארבעה שחנים מעולים בלבד, ואמצעים בימתיים כתפאורות או פעלולי בימה מועטים ביותר. חנה מרון, שחקנית התיאטרון הקאמרי, היא אירמה מתוקה ישראלית אידיאלית ב" יותר, בשעה שאת ביוזוגה למשחק יהיה קשה לבחור, ויתכן מאד שרק אילי גורליצ' קי, אף הוא מן התיאטרון הקאמרי, הוא המתאים לתפקיד זה, מבין השחקנים ה" דרועים כזה.

אולם כל זה הוא בבחינת שי' מזמור ל-
עתידי: כל זמן שביקורת ציבורית של ממש-
לא תתוף את המועצה לביקורת סרטים ו-
מחזות לתורן בה מהתלותיה השרירותית
שאינן מבוססות על כל נימוקים ציבוריים של
ממש, ויכלו רק מעטים מאזרחי ישראל ל-
חזות באירמה המתוקה, רק באנגלית ורק
בלונדון.

תצוגת המלכות

מלכות היום 1958 והמועדות ל
תואר מלכת הים 1959. התניה השבוע
אחרות כבוד של תיאטרון סמבטיון. למי
בקר הגנת הצותה המיוחדת שתיקד על
ידי התיאטרון ביום רביעי בלילה, תהיה ה
המועדות לראות מקרוב את המועדות ל
הוא, שתשבנה מפורות בין הקהל. בתום
ההצגה יומן חלק מן הקהל, היכול להר
שות לעצמו אישינה עד אור הבוקר, לחנ
כת מועדון הלילה עומריאם ביום, השי
לציר שלמה צפריה, שות תולקת תבנית ה
רדיו הצות וצוי ... ההצגה הראשו
נה שתורד מהבמה למרות שעד היום האח
רון להצגתה יהיה לראות על קופסת
את השלט, כל הכרטיסים ומגורו. תהיה
הצגת אף מילה למועדגשטיון של בצל ירוק
למרות הביקורות הלכתי נלהבות, מוצגת
הצגה זו בפני אוולמות מלאים, אולם היא
תורד 15' לחודש אנוגוסט, אחרי שהתיאט

רון התחייב כבר קודם לכן לשחרר בתארונו
 יו מספר שחקנים ולהעסיק שחקנים אחרים
 ... **קבוצת שחקנים**, המורכבת כעיקר
 קר משחקני התיאטרון הקאמרי שלא זכו
 במשך זמן רב בתפקידים רציניים, מעלה
 עתה בהצגות חלוצות את המחזה הזה גבו
 לו של הנריק איבסן. מחזה זה, הנחשב
 אחד המחזות הקלאסיים הקשים ביותר שיש
 איבסן, בוים עלידין מי שהיה עד עורות
 במאי למסר פריי, אביבה גלי. בתפקיד
 ראשי הקשה מופיעה שחקנית הקאמרי או
 רה עידו, היחידה המצליחה לשחק ברמס
 כלשהי. הפתעת הערב אינה הופעתו של
 קומיקאי נעקב סימן, שחקן חטטאט לשע
 בר, המופיע במחזה זה לראשונה בתפקיד
 דרמתי רציני. ההצגת הבכורה של המחזה
 בסני קהל תל-אביב, בהנהגת ההצגה רצופס
 תקלות, אחרי שבכל רבע שעה בדיוק, על
 פוצצה בקול רעש מנורה אחרת של פנס
 התאורה, גרמה לשמעת רבה ... **מחזה**
ישראל חדש נוסף יועלה בקרוב עלידין
 להתקת של תמרה סמסונוב. יהיה זה מחזה
 קצר באורך של שעה בלבד, שנכתב על-ידי
 ידי המחזאי יורם מטמור, לפי אחד מספר
 ירו של עורך-הידון חורשישי, מי שהיה
 עורך-דין ההגנה בתקופת המנדט. אמרה אש
 חו של יורם, הדוממית קטי מממור, על
 מחזה הטראגי: "כששמעתי אותו לראשונה
 בכיתי כל היום".

המשמר החדש

מצע התנועה

הופיע ונמצא למכירה בכל הקיוסקים

אלי מנחן ע
הזכריות
של סינטבון

סיניטבון
הדטר גנט
הראשון של ישראל
בצורת סבון, וזה לקבלת
פנים ולהבת אצל עקרות הבית.
כתוצאה מכך הופיעו חיקויים
רבים בשוק. להגנת תוצרתנו
הטובה וכן להגנת קהל הצרכ-
נים יצרנו את האריזה החדשה.
סיניטבון הארוז באופן אוטומטי
הופיע עכשיו בשוק בחתיכת
בודדות שהן חסכוניות יותר ב-
שמוש. חתול לבן כשלג, סמל
הנקיון, מופיע על כל אריזה,
ואותו חתול במגפיים טבוע ב-
סיניטבון עצמו. זכרי גם את
תמונתו של החתול, היא מנן
על הזכויות של סינט-
בון, ועליך מחי-
קויים בלתי-
מוצלחים.

חסכוני
יותר
שימושי
יותר

סינטבון

לכל נכון: לכביסה, לכלים ולנקיון הבי
מחיר החפיסה 325 פרוטה • כשר • תוצרת נקה תוצרת איכר

התקפה על הרב

השופרים אשר שמרו על הסדר בעת הליתו של הרב הראשי יצחק הלוי הר"ר צבי לא הצליחו לעצור בעד רבבות המ" ליום מלהתפרץ אל עבר הארון. ברגע ש" הוצא הארון מהיכל שלמה, הסתערו ההמ"ר נים קדימה, דחפו את ראשוני המלוים, וב" תוכם נשיא המדינה יצחק בן-צבי, שנא" לץ להשתמש במפקיו כדי להחליץ מזרם ההמון ולא להידרס. . . . כאשר באותה הלילה התעלה הרב הספרדי של חיפה, הרב נסים אוחנה וצנח על הכביש, היה הראשון שניגש אליו שגריר אצות הברית בישראל אהרן רייך, שהרים את הרב על זרועותיו ונשא אל בנין היכל שלמה דרך דלת אחורית. סביב השגריר התקבצו כמה בחוריישיבה, שלא נבדלו בתכונתם מרד עצמו. כמה מהם חשבו אותו לאחד מהם, דיברו אליו באידיש. רייך לא הבין אף מילה, סיפר אחר כך באוזני אחד ממקורביו: "איה מין עברית מדברים כאן?". . . . בהספר שנשא בעת ההלילה רבה של תל-אביב, הרב אונטרמן, דיבר הוא על הרב הרצוג המנוח כעל האיש כולות, ועמד על המושג אשכול בהרחבה, תוך הזכרת המלה אשכול כמה וכמה פע" מים. אמר תוך כדי כך שרהאוצר לוי אשכול בקול שנשמע בסביבתו: "כאן עומדים דיפוזיטים שלא מבינים אף מילה מהנאום, אבל דבר אחד הם בטח יבינו — שאני הרגתי את הרב". . . . מי אמר ש" בישראל אין דמוקרטיה? — אפילו לשר" הממשלה בישראל אין זכויותיה, יותר מאשר לאזרחים אחרים. שרהבראות י"ש ראל ברזילי נעצר עלידי שוטר באשמת נהיגה במהירות מופרזת. השוטר דרש את רשיון הנהיגה שלו, כדי לרשום לו דו"ח, דיבר אל השר בלשון תוקפנית. כאשר ראה את השם ישראל ברזילי בתעודה, לא אמר לו הבר כלום, והוא שאל את השר: "מי איפה אתה?" "אני מקיבוץ!" השיב ברזילי. "כן?" אמר השוטר, "כולם אומרים ככה כדי להתחמק, אבל לא עם מכונת כזאת." רק כשנוכח כי בעל הרשיון הוא שר, מיהר השוטר להתנצל ובקש סליחה. . . . באר" תו שבוע בא שרההינוך זלמן ארן למש" רדו, והנותר אשר עמד בשער מנע ממנו להכנס ללא הפתק המקובל, המתיר כניסה למשרדי הממשלה. גם כאשר טען השר: "זה המשרד שלי! אני שרההינוך!" לא צורה טענתו, עד שבא אחד המפקדים הנמ"רים, המליץ בפני הנוטר לתת לשר להיכנס למשרדו. . . . האופנה החדשה בעתונות היהודית הישראלית — ויכוחים והשמעות פנימיות. אחרי שחיסלו חשבונות עם ירי" בים התנוע העתונאים למלחמה פנימית. בדבר יצא מיכאל אסף נגד נתן א"ל תרמון, שהתנער ממשרת משורר-החצר וכתב מאמר חריף נגד עיסקת הנשק, הת" רים כלפיו מעל עמודי העתון: "אלתלמן כיתת חרבו הפיוטית לכלי שכולו ליבוי מחלוקת נוראה". בהארץ התנהלה המערכה מעל עמודי העתון בין שני חברי המערכת בועז עברון ושבתאי טבת. אחרי ש" עברון ביקר, במדור הרדיו, תסכית משל טבת בשם שבועו של צדיקוב, טען כי ה" תסכית נכתב, "לא מתוך שלווה הסתכלותית אלא מתוך שנאה ממש", השיב לו טבת במכתב שטרם לשלוח מפא"רים: "עברון פר" סל אותי במומיו שלו. . . . הלשון הגבוהה מרמזת על לקח פוליטי שבדעתו להעריץ ב"י. . . . אנו עולים לעמוד בפני העובדה שמי שאינו חושב כעברון אינו שוה את הניר עליו הוא כותב". החזיר לו עברון במפרסם נוסף בהארץ: "לולא ידע טבת כי יש לי דעות פוליטיות מסוימות שאינן כלל מענינו, לא היה מעלה בדעתו להאחו בויו זה."

זיוה שפיררודן
תהיי יפה ותדברי

התקפה על הגבר

שלח תמונתך על פני המים, כי ברבות הימים ימצאנה. תיקון זה של הפתגם הידוע, יפה לגבי אילנה קופר (19). עכ" שיו מכירים אותה בתור גיסיקה המצגת הסוחר מונציה בהגימה. אבל לפני שנתיים היא היתה תלמידת משחק בלתיידועה, שזכ" תה לפירסום בעת שנבחרה כחת מחצר הריסר מועמדות מכל העולם לתפקיד אנה פראנק בסרט ההוליוודי. אילנה לא נבחרה. היא הביסה בקנאה במילי פריקנס, כשזו הגיעה לישראל אחרי הצלחתה בתפקיד אנה פראנק, והתכוננה להיות עקרת-בית שקטה למחזאי ניסים אלוני. עכשיו מסתבר שניסים יצטרך לחכות קצת. משהו בהוליווד נזכר בתמונתה של אילנה. נוסף לזאת זכר את פניה היפים של הנערה הגמוכה מבתיים גם מפיק המחזות סם שפיגל, שראה אותה בעת שביקר בארץ. בקיצור, באחד הימים, בשבוע שעבר, קיבלה אילנה הזמנה דחופה לבא למשרדי חברת פוקס בתל-אביב. שם הודיעו לה, שתוך כמה ימים עליה להיות בלונדון למבחני-יבד. בסודי סודות, עזבה אילנה השבוע את הארץ ללונדון, שם ממתינ לה שפיגל בצפייה. חיה הררית וזיוה שפיר יכולות להתכונן למתחרה חדשה. . . . בינתיים מאיר המזל פנים לכוכבות הישראליות שהתקדמו כבר כמה צעדים. זיוה שפיררודן עובדת עתה על שני

סרטים בעת ובעונה אחת. באחד מהם, הנקרא בשם החיים הפרטיים של אדם וזוהו, בו משחק מיקי רונני את תפקיד השטן, היא תמלא את תפקיד עזרת השטן. אחיה ואחותה, הנושאים עדיין את השם בלכמן, עומדים לבקרה בימים הקרובים בהוליווד. אולם ספק רב אם זיוה תמלא הרבה זמן לארחה. בין השאר עסוקה זיוה בהרבה ראינות עם עתונאים, שבאחד מהם הצהירה: "הרמה של הגבר האמריקאי היא גמוכה מאוד. כל ילד בישראל יודע יותר מאשר הגבר האמריקאי הממוצע." ישראלים שנפ" גשו עמה מוסרים שהיא השתנתה מאוד, הפכה לנערה רצינית ונשואת-פנים. . . . פחות מול יש כנראה לחנה מסינגר עדין שביקרה לא מזמן בארץ. הרדיעה כי תקצר את ביקורה מאחר שמפיקי הוליווד מציינים אותה בהזמנות ואין לה אף רגע פנאי מיותר. בינתיים מבלה חנה ברומא, מחפשת קשרים כדי להשיג עבודה בסרטים איטלקיים. רמת הסרטים של הוליווד נמו" כה כנראה מדי בשבילה.

התקפה על נא-ציויה

וזכרים את הבדיחה המפורסמת (שת) תרגולות מחליפות רכילות בלול: "שמעתו יוסקה ומלחינה מסתובבים יחד". "איפה?" "על השיפוד של הגריילר בקראי". של שמעון ישראלי (העולם הזה 1135)?

ובכן בעל מסעדת קראו היה נורא מבסוט. יותר מהפירסום מאשר מהבדיחה. הוא ה" דיע שלמרות שאינו מכיר את שמעון י"ש ראלי, הרי ברגע שזה יבוא אליו, הוא יקבל שתי ארוחות בריאות חינם. הלך חיים סופר ואמר שהארוחות היו דוקא לאירעות. . . . אגב, אם כבר מזכירים את שמעון: ערב צאתו השבוע לפסטיבל הנוער הדמוקרטי בווינה, התבקש שמעון על ידי עתונאי למסור הצהרה בקשר לנסיעתו. חשב שמעון וחשב ולבסוף אמר: "אם תרצו אין זו אגדה". . . . אם משהו מתפשט עבודה בתור ברמן, הוא יכול להציע את עצמו במכרו לבר המיוחד, שיפתח בתערוכת היר" בל של תל-אביב ושיגוהל על ידי השלישית דן בראמוני, חיים חפר ואברהם (סש"ל) דשא. במשקאות לא צריך להבין הרבה. בין כה וכה יוגש בבר רק משקה אחד אחד. לעומת זאת צריך לדעת לשיר, לא כל כך מדויק כמו שחוק. זה שיקבל את המשרה יצטרך בכל ערב לתפוס לקוח אחד בצווארון ולשיר לו בקול צרחני את השיר הידוע: "סתום את פיך חמור שטוף חולירע / עם נאד כמוך אסור לדבר / אל תקלקל לי פה את האטמוספירה / ואם תעז — את שיניך אסבור". גם שאר המל" צרים בבר, שמשורר בו אוירה של ימי תל-אביב הראשונים, ושיקרא כנראה בשם 1909 או תל-אביב הקטנה, לא יהיו מלצרים רגילים. תוך כדי הגשה יהיה עליהם לשיר שירים במקלה. הפסנתרנית תרכיב משק" פיים עם מסגרת זהב דקה, תחזיק בכיסה שעון שולחן מעורר ותשתה תה ממיחם תוך כדי נגינה. אוירת הימים ההם תומחש בבר כאשר באמצע התכנית אותה יגישו יוסי בנאי, אברהם חזקיהו ויונה עטרי, יתפרץ משהו לאולם ויכריז בקול-אימים: "מתקפים את נס-ציוניה". . . . בחנוכת בריכת-השחרה החדשה של מלון אכדיה (150 ל"דמי חבר לשנה) הציגה השחינית מלכה מננבויים הצגת יחיד של באלט" מים לילי לאור ורקורים. מנחת הערב אלכ" סנדר יהלומי היה כל כך נרגש מהופע" תה, הציג אותה במילים הבאות: "זוהי האכסתר ויליאמס הישראלית. היא אחת הב" נות שחנכו לנו את הכונת". כאן לפתע הרגיש יהלומי שמהו במשפט האחרון שלו לא בסדר ותיקן את עצמו: "אחת הב" נות שחנכו את הכינרת לאורך". . . . בהצגה החדשה שעומד להעלות תיאטרון דור-הימי עממי בתחילת החודש הבא — שני קוניינלמל, משחק יעקב בורד את תפקיד הקוניינלמל הסיסה, הגידם והעיוור, בעוד שמעון סיגלי, שחקן צעיר וזמר אופרה, ישחק את קוניינלמל הגורמלי, הלועג לתברו ומחקה את מומיו. באחת התזרות בבתי-צינו אמריקה, כאשר באותו בנין נער" כה אסיפת נכים, הסתנן לאולם אחד הנכים וראה כיצד יעקב בורד משחק את הבעל" מום. הנכה לא יכול היה לשמור על קור רוחו, צעק על בורד: "בושה וחרפה לך! איך אתה לא מתבייש לחקות נכים וללעוג להם!" בורד ניסה להתגונן: "מה אתה רוצה ממני, אני גולדתי ככה". ובהצביעו על סי" גלי אמר לנכה: "תעשה לו את הצרות, הוא לועג לנכים". . . . תשובה למשמיצים, שטע" נו כי תיאטרון סדן של יגאל מוסינזון יציג אך ורק הצגות של מוסינזון, תיענן בקרוב. המחזה השלישי, שיוצג על ידי תיאטרון זה, יהיה בשם פנים ואופן של מוסינזון. יהיה זה מחזה בשם שדרים אבודים. שנושא חי הדימגים בטבריה, וש" נכתב על ידי מחזאי בלתיידוע, ישראל אלדירי הלומד פילוסופיה באוניברסיטה ה" עברית. . . . ישראל יצחקי יכול להכ" גים שוב לרפרטואר שלו את השיר אתחתן לי עם סמלת. יצחקי החליט בימים אלה להעדיף את הקריירה האמנותית שלו על חיי הנשואין, התגרש מאשתו היפהפיה יה" דית.

פסוקי השבוע

- הרב שלמה זולין, בהספר בהלחית הרב אייזיק הלוי הרצוג: "דור הולך ודור בא, אך אי האחר ואי האטמוספירה שיצמיחו לנו ארץ לבנון כזה?"
- ראש הממשלה דודי בן-גוריון, בתגובה למאמר של נתן אלתרמן בדבר נגד עיסקת-הנשק: "זה לא טור שביעי של אלתרמן, זה טור שמיני של חירות."
- המנהל הכללי של משרד העבודה יוסף אבידר, על עבודות דוחק: "אין עבודות דחק במדינה. אנו לא קוראים לזה עבודות דחק אלא עבודה יוממה."
- נתן יליד-מיר, על קדונית המפלגות להעלים את פרשת המהומות העותיות מאוזני העולים החדשים: "אל תגידו בקרית-גת ואל תבשרו בחוצות מגדל-אשכולין."
- עסקן מפא"י יונה יגול, בתשובה לטענת שרהפיתוח מרדכי בנטוב כי הוא מבין בבטחון כמו בן-גוריון: "מרדכי בנטוב מתפאר בראיה בטחונית עצמית

- כשם שהנגס העומד על כתפי הענק מנסה לצפות רחוק יותר מהענק עצמו.
- עסקן מפא"י שמעון פרס, בתשובה לטענת מפלגת אחדות-העבודה כי יש להפריד בהבחנה בין קניית נשק מגרמניה לבין מכירת נשק לגרמניה: "אני מציע לחלק גם את משרד הדואר לשני מיניסטריונים נפרדים — משרד לדואר יוצא ומשרד לדואר נכנס."
- משה דיין, בויכוח עם עולים חדשים בבית-שאן: "תצפצפו על כל מי שאומר לכם בעד מי להצביע. . . . אם גוהנים לכם כסף, קחו את הכסף ותבחרו במי שאתם רוצים. אם אנשי מפא"י לא טובים — תודקו אותם החוצה."
- ה"ב מפא"י בבה אידלסון, בעת ויכוח בכנסת של קול-ישראל: "מפא"י יוצאת מקופחת בקול-ישראל ובוויכוחים והיא תמיד במיעוט, וזה טעם לפגם."
- העיתונאי נתן דונביץ: "מאז ימי קולומבוס, ואסקו דה גאמא ומגלאן, נותרו רק התל-אביבים המחפשים חופים חדשים."
- פאלל אדמה-דואאן, אב בית-הדין הצבאי המיוחד בבגדאד, בתשובה לטענת נשיא רע"מ עבד אל נאצר כי בית-הדין הצבאי העיראקי הוא קרקס: "קרקס זה מחכה לך, יא שימפנזה."

סיפורו האישי של רופא מחלות-הרוח שנאשם במכירת סמים משכרים לנרקומן מדוע הופקרו החולים?

הסדרים הלקויים, אולם שותפי גילו עניין רק בצד הכספי של בית-החולים. השאלות העיקריות היו "כמה יש היום? כמה היה לפני שבוע? איפה הכסף? מה קרה לכסף?" מאחר שהלפרין ויוספון לא הודרו להגיש את הרווח החודשי שלהם, עשו זאת רק אחת לכמה חודשים, היו הישיבות מוקדשות לחילופי ביטויים מקצועיים כמו "אציא לך את המעיים, אחחור לך את הצוואר."

★ ★ ★ מינות בחדר האוכל

עיתא, שמונה חודשים אחרי שעזבתי את ההנהלה הרפואית של כפר-גנים, נמצאים שם 150 חולים. הרופא-המנהל הוא עולה חדש שאינו יודע עברית. העובדות הסוציאליות אינה יכולה לעשות את עבודתה, חייבת לשמש כמתרגמת לרופא. מלבדו יש במוסד עוד רופא אחד ויחיד, הבא ארבע פעמים בשבוע בלבד. ביום שהמנהל אינו בא, אין במוסד אף רופא.

בימים האחרונים עזב רופא-הלילה את עבודתו. משעה שלוש אחרי הצהריים, עד למחרת בבוקר, אין בכל בית-החולים אף רופא אחד. שבת הוא יום מנוחה לכולם. החולים נחים, רופא אין. המחיר הגבוה ששולם עליידי קופת-החולים בזמני, קיים גם עתה. כתשע לירות ליום. המפקחים העורכים מפעם לפעם בקורת ב"מקום מקבלים את ההסבר כי מספר נוסף של רופאים העובדים בתפקידים חלקיים, אינו באותו רגע. רק בתי-חולים לחולים כרוניים, שאינם מקבלים כל טיפול, יכולים להרשות לעצמם לתחזק 150 חולים עם רופא וחצי. המחיר בבתי חולים אלה הוא שלוש עד ארבע לירות ליום.

האווירה הכללית דבקה בכל העובדים. ב"שיחות ביניהם עושים העובדים חלוקה של המוסד. הם בטוחים שהוא יתמוטט ביום מן הימים, מבלי שיוכל לשלם את סכומי הפיצויים לעובדיו, ומחלקים ביניהם את הרכוש כפיצוי. העובדים, שגוכחו לדעת כי מטרת ההנהלה היא צבירת רווחים בלבד, מסוגלים לעזוב את בית-החולים משעות הבוקר. הסיבה: עליהם להעביר חולה קשה ממקום מרוחק, עבודה המתבצעת עליידי סניטרים שאינם בתפקיד. המטרה: רחח צדדי של כמה עשרות לירות.

בחודשים האחרונים החליטו השותפים ל"שנות את המבנים. חדר האוכל הגדול, מתאים לדעתם יותר לחורף חולים. כיוון שמשדר הבריאות מתנגד, מוצאות המיטות ביום, למקרה של ביקורת. הגשתי צו-על-תנאי. אני רוצה שכל הציוד ידע מה מסוגל לקרות בארץ, אפילו במוסדות לחולי-נפש. חבורה של אנשי עסקים מבקשים לנצל לצרכי ביונס עניין שצריך להיות מקודש.

משרד, לספק ולמנהל כל משק בית-החולים.

★ ★ ★ חזרה נמלט

ר' יואנרד יוספון, שותף אחר שהיה צריך לחלק את העבודה עם הלפרין, לא עבד מעולם יותר משלוש שעות ב"צהריים. אחר-הצהריים חייב היה למהר ל"קלוב הקלפים, שם חיכו לו ידידיו. עובדות המטבח עשו כרצונן בלי כל ב"קורת. במקום תפריט מחושב לחולים, היו מוגשות ארוחות פרטיות ממה שהיה נמצא באותו רגע במחסן. התוהו-והוה ב"מוסד נעשה מושלם אחרי שהשתלטה עליו אחת האחיות הלא מוסמכות, רינה שמר-לינג. היא הגיעה במהירות לעמדה של מלכה בלתי מוכתרת של המוסד. העולה נזקקו לכסף לבניה נוספת. קיבלו עוד

הפתיחה היו שני חולים במוסד שהכיל 35 מיטות. תוך חודשים אחדים התמלא המוסד, רכש לו מעמד נכבד בין המוסדות המעטים מסוג זה שהיו קיימים אז בארץ. בעצמי ניהלתי את החלק הרפואי והמנהלי בבית-החולים. מתוך לעבודה הרפואית הרגילה נאלצתי, בגלל אי-מומחיותם של השותפים, לדאוג גם לניהול המשרד, ה"מטבח והמשק. בשנת 1955 בנינו בנין נוסף. מספר החולים עלה ל-110. במשך השנתיים הבאות הוקם בנין חדש ומספר החולים הגיע כבר ל-180. במספר כזה של חולים לא היה לי זמן לטפל בעניינים אחרים מחוץ לצד הרפואי. 180 חולים פירושו 180 משפחות. 180 עולמות, שלכל אחד המון בעיות משלו.

נזקקו לכסף לבניה נוספת. קיבלו עוד

מאת ד"ר ז'אן פינק

150 חולים שכבו השבוע כפאנמוריים לחוליה ב"כפר גנים ללא פיקוח וזר פול רפואי מספיקים. מנהל המוסד ורפואו הראשי, ד"ר ז'אן פינק, פוטר ממשרתו לאחר שהאשם בעבירה פלילית - מכירת סמים ל"נרקומן. השבוע, בבית ה"משפט המחוזי בתל-אביב, הגיש המנהל המפוטר צו מניעה נגד שותפיו, האנשים אותם בהזנחת המוסד ותחרי לים. בטורים אלה מסביר ד"ר ז'אן פינק את צעדו.

מרומניה, שבקושי יודעת לכתוב בשפת ה"אם שלה, הגיעה כיום לעמדה של סגנית האח הראשי, וכשהוא בחופשה משמשת רינה כאחות ראשית.

במצב כזה אין פלא בכך שהחודש נמלט מהמוסד אחד החולים, ורק אחרי שלושה ימים נודע כי הוא חסר. הידיעה באה מ"משפחתו. בספרי החולים נרשם כי אותו חולה קיבל תרופות וישן בסדר. כשראיתי לאן אותה אחות מובילה את המוסד, עמדתי על כך שיפטרו אותה. הלפרין התנגד. הסיבה: רינה קיבלה משותף-קצב, מאיר רוט-מנש, הלואה של 3000 לירות. הערב לתח"זרת החוב היה הלפרין. איננו יכולים לפטר אותה עד תשלום החוב", אמר.

אחרת היא לא תחזיר את הכסף. ישיבות ההנהלה נעשו סוערות יותר ויותר. בכל פעם הייתי מבקר קשה את

שלושה שותפים, כולם קצבים. באותו זמן עבדו כבר לידי רופא נוסף במשרה מלאה, שני פסיכיאטרים במשרות חלקיות, פסיכר לוג קליני, עובדת סוציאלית פסיכיאטרית, רופא יועץ לבטיות פסיכיאטרית ורופא לילה. כל תוזה קלה ביותר של חולה נרשמה בתיקו האישי. החולים ידעו תמיד שיש להם אל מי לפנות. אותה ההרגשה היתה אצל המשפחות. משרד הבריאות ו"קופת-חולים הכירו ברמה הרפואית הגבוהה שלנו. הפנו אלינו 90% אחוז מן החולים שקיבלנו. קבעו לנו מחירים גבוהים בהש"וואה למוסדות דומים אחרים.

הרגשתי כל הזמן כי המצב המשקי הולך ורע. אך הייתי טרוד תמיד בחלק הרפואי ולא יכולתי להשגיח על שום דבר נוסף. השותף יוסף הלפרין, שבמשך השנים למד חלק מהמקצוע, הפך למעשה למנהל ה"שלושה שותפים, כולם קצבים. באותו זמן עבדו כבר לידי רופא נוסף במשרה מלאה, שני פסיכיאטרים במשרות חלקיות, פסיכר לוג קליני, עובדת סוציאלית פסיכיאטרית, רופא יועץ לבטיות פסיכיאטרית ורופא לילה. כל תוזה קלה ביותר של חולה נרשמה בתיקו האישי. החולים ידעו תמיד שיש להם אל מי לפנות. אותה ההרגשה היתה אצל המשפחות. משרד הבריאות ו"קופת-חולים הכירו ברמה הרפואית הגבוהה שלנו. הפנו אלינו 90% אחוז מן החולים שקיבלנו. קבעו לנו מחירים גבוהים בהש"וואה למוסדות דומים אחרים.

השבוע עשיתי מעשה שבחלומותי הגרועים ביותר לא חלמתי שאהיה נאץ ל"לעשות. פניתי לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב והגשתי צו-מניעה נגד שותפי ההנהלה הסטוריים של כפר גנים. אני מרגיש כאילו הכיתי את ילדי. אולם לא יכולתי להימנע מכך. שמונה חודשים ה"י"סרתי בצפייה למציאת פתרון שקט והגון. אבל המציאות הראתה לי שבדרך שקטה לא אגיע להסדר, ובית-החולים שלי ירד לטמיון. עשיתי זאת כיון שלא רציתי שבמוסד זה, שהיה ידוע מאז הקמתו כאחד הטובים בארץ, יגיע המצב לכך שיהיה הכרח לסגור אותו. ואני בטוח שאם ימשכו הדברים, כפי שהם היום, לא יהיה מנוס מצעד דרסטי כזה. נכון שקשה לדרוש מהנהלה של בית-חולים, המורכבת מחמישה קצבים, נהגמוניות לשעבר וסוחר קלפן, להתמצא בשאלות רפואיות. אולם עבודה היא ש"אנשים אלה קובעים כיום את גורלם של כ-150 חולי-נפש שבחלקם הינם מסוכנים לציבור.

אלה הם אותם האנשים שבים הרביעי ל"חודש אוקטובר 1958 אמרו לי: "עליך להפסיק מיד את תפקידך כמנהל רפואי של המוסד. אנחנו נוכל להסתדר יפה גם בלעדיך."

היתה לשותפים שלי כביכול סיבה טובה להפסיק את עבודתי ובקורותי המתמדת על ניהול המוסד על ידם. שבוע לפני הפסקת עבודתי מצאה אותי המשטרה אשם ב"עבירה על החוק. זה היה לפנות ערב. בין החולים שקיבלתי לטיפול, במרפאה הפרטית שלי בבית, היה נרקומן מועד. טיפלתי בו, כמו בכל חולה הפונה אלי, לפי מיטב ידיעתי ולפי כל חוקי האתיקה הרפואית. אולם מנקודת ראותה של המשטרה עברתי בכך על חוקי השימוש בסמים משכרים. נעצרתי מיד לחקירה לשלושה ימים.

הרושם הראשון שנתקבל אצל המשטרה היה שהנה תפשו דג שמן, אולם עד מהרה נוכחו לדעת כי המדובר במקרה יחיד, ש"ערכו ואמיתותו יתבררו במשפט שיערך בקרוב.

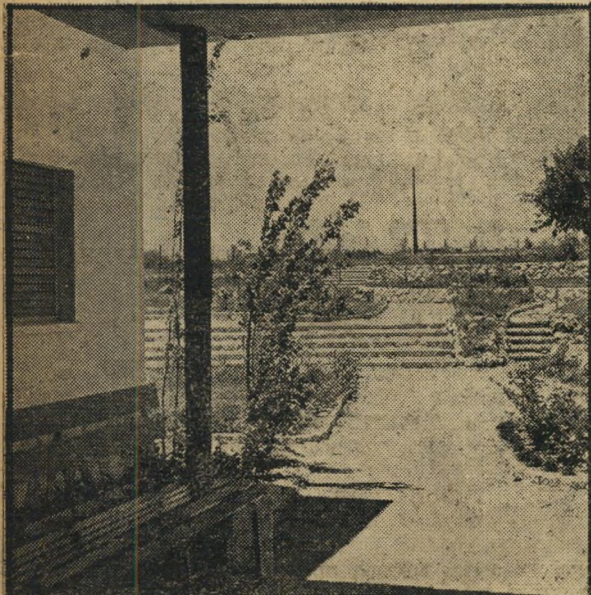
השופט עוד לא קבע מאומה בפרשה זו. לעומת זה נשפטתי ונחיתו לפסקדין מהיר ואכזרי עליידי שותפי. כשבוע אחרי המקרה קיימו שבעת שותפי - נהג המוניות יוסף הלפרין, הסוחר-הקלפן לאונרד יוספון, וה"קצבים מאיר ורומנש, מרדכי שנקר, פאליק וסקוביניק, פסח פרוכטר ושלום קרסניצקי - ישיבה בדירתו החדשה של שנקר בשד"רות חן, החליטו להרחיקי מהנהלה ה"רפואית של בית-החולים. ביקשתי מהם ל"הכות לפחות שבועיים. הבטחתי שאם איחזב תוך זמן זה שדעת הקהל והמוסדות הרפואיים תהיה נגד, אתפטר מרצוני. אדאג למ"נהל רפואי מתאים במקומי ואמשיך לטפל בענייני המוסד מאחורי הקלעים.

★ ★ ★

המוסד גרד

הם לא רצו לשמוע, עמדו על כך שאפסיק את עבודתי מיד. ברוב קולותיהם נתקבלה ההחלטה. רק כמה ימים אחרי-כן נודע לי מפיו של יוסף הלפרין, כי עניין הסמים היה רק תרוע, וכי בזמן האחרון חיפשו סיבה להרחקתי, בגלל ה"בקורות שהטחתי בכל ישיבה נגד צורת הנהול האדמיניסטרטיבי של המוסד. היה לי יסוד למתוח בקורות על הסדרים הלקויים בבית-החולים. לי היה זה מוסד של חולים באנשים מוכי-גורל. לחברי שימש המוסד, מיום שהוקם לפני שש שנים, רק כמקור לרווחים קלים.

כאשר בחרתי אנשים אלה כשותפים, היה רק דבר אחד מול עיני. הייתי עולה חדש פחות או יותר, אולם במשך שלוש שנים תי הראשונות בישראל הספקתי לעמוד על המצב המורכב בשטח אישפוז חולי-נפש. שאינתי היתה להקים בארץ בית-חולים לחולי-נפש, שהטיפול בלקוחותיו יהיה בו חופשי. כלומר בית-חולים בו רוב החולים לא יהיו סגורים, כפי שהיה נהוג בשיטות השונות. כסף היה הדבר היחיד שחסר לי. נאלצתי לקבל כשותפים בעלי הון לא מקצועיים. יחד עם עוד ארבעה שותפים קניתי וילה קטנה בכפר גנים ליד פתח תקוה. שינינו את המבנה עד כמה שזכרנו, כינו להתאים אותו למטרה החדשה. ביום

כס חדר-האוכל, להפסיק לחזרי חולים. בגלל התנגדות משרד הבריאות להכנסת חולים לחדר זה, היו המיטות מוכנסות בלילה ומוצאות ביום למקרה של ביקורת. השינויים הבלתי-הכרחיים עלו כ-17 אלף לירות, הביאו לסבל רב ומיותר של החולים, למרות השכלולים.

בבית החולים לחולי רוח חדר המפואר של המוסד (מימין) שימש למעשה הגורם להגשנת צו-המניעה של המנהל לשעבר נגד שותפיו. השותפים החליטו לשנות חלק מהמבנים. בתו

אכתקיוס ארותי

ונחמדה, מתעניינת בכל וחדלה כאשר זה מתחיל לשעמם, ושאת מסורתית ורועה בצעיר כבן 25-30, ואה ומעניין. שמעי, אולי את באמת צודקת. זה באמת משעמם, אבל לא מה שאת חושבת.

★ ★ ★

כדי תמונה / אין תשובה

מה דעתכן על זה?
ערכי אני / לא עשיר, לא עני / מורה בלתי מוסמך / באהבה עוד לא מסובך / בגרות יש לי / בלימודי ובשכלי נוטה מאוד לשירה / ביחוד מפי בחורה. ובכן כל יפהפיה / הרוצה בעקאל וכפייה / תוכל לתפוס אותי / ולקבל את הכתובת מרותי. מעניין בשבילי הגוף / לא פחות מעניין הפרצוף. אם זה אפשר לראות / על ידי תמונות. לכן, הערה חשובה / בלי תמונה — אין תשובה (1139/62).

טפשעשרה על החתונה

את יודעת מגיע יום שכל כך נמאסים כל הבילויים האלה כל פעם אותו דבר. הולכים לקולנוע ולבאר ורוקדים וזה כל כך ריקני והכל מוכרחים פעם לעשות משהו אחר או עשיתי. הלכתי לחתונה של הבת של חצקל בגן החיות והיה יופי תשמעי ראיתי שם את רינה היא נורא מכוערת. לא חשוב. הייתי עם איציק אבל מי לא היה שם, כולם, בחיי. כל האמנות והתרבות וזה... ואשתו של גמזו היתה עם סרט צהוב באמצע הראש כמו ילדה קטנה ואו משהו אמר למה זה גמזו לא מבקר אותה. וזה היה באמת כל כך שונה מכל הדברים האחרים. היו המון אורות והמון אנשים והם הלכו וחזרו, וחטפו מן השולחנות ושמו וחייכו. והיתה לי חתייה עצומה כי איציק ואני לא הצלחנו להגיע לאוכל אף אחד לא הצליח כי כולם נדחפו על ידי האקחורים ושם חילקו בשר וכל מיני דברים, אז איציק אמר תגשי את אולי תקבלי או באמת נגישי ובאמת קיבלתי בחיי, וחצקל היה שם והוא היה נורא שמח וכולם בירכו אותו וגם אני אפילו שאני לא מכירה אותו כי זה דבר ציבורי שמחה אצל חצקל. אז הוא אמר לי תודה רבה ונתן לי נשיקה על המצח.

אז בדיוק באותו רגע ניגש בחור אחד ואמר לחצקל שיתן משהו טוב לשתות כי השר ברזולי נמצא כאן, אז חצקל נתן לו ברנדי או הבחור אמר שזה לא בשביל שרים אז חצקל נתן לו בקבוק חיסקי, אז הוא קרא לחברים שלו וכולם שתו מן הבקבוק והיה יופי גם אני. אז הבחור הזה אמר לי שיש לי עיניים נהדרות או אמרתי לו תפסיק, בחיי אני מסמיקה כבר, איציק לא היה. אז הוא אמר, לא באמת אז אמרתי באמת? והוא אמר כן, באמת, אז איפה הייתי? אה, כן: ראיתי המון אמנים וגם שחקנים וסוליימאן הגדול צחק בתוך המקרופון שירים ישראלים, אני מוצאת שזה מאוד מקורי וישראלי ויותר בריא מן הרוקנרול, ואז עשו איומין מדורה כזוהי ואשה אחת קיבלה אכסטזה והתחילה לרקוד כמו משוגעת וכולם עודדו אותה היא היתה נורא משוגעת וכלי תסביכים כי היא ביטאה את עצמה, ובדיוק עמדת על יד במאי אחד צעיר, לא אניד לך מי אפילו אם תתפוצץ, והוא הציע לי כל מיני דברים ואמרתי מה פתאום והוא אמר לי שהוא מתכוון בריצנות. נראה...

אני מוכרחה להכיר פעם את חיים חפר באופן אישי הוא כל כך עליו, הוא תפס אשה אחת שיושבת תמיד בכסית כזוהי בלונדינית ששמה שולה ושך לה את הכתפיה של השמלה שלה וקרע אותה וגם לאילנה רובינא. את יודעת, היה משהו נורא סמלי בכל החתונה הזו, כי היא שמה צביה והוא שמו זאב והם התחתנו בגן החיות, אז אמרתי את זה לאיציק, ואמרתי גם שהיו צריכים לשנות את הנבואה להיות באחרית הימים וגר זאב עם צביה, אז הוא לא צחק אין לו חוש הומור במיל, אני אומרת לך.

רגע אחד, לא כלם בבת אחת. הן רוצות גם כלירכב. יהיה לכם גורא מעניין אתן, אתם יודעים. כי הן כל כך אוהבות מוסיקה קלאסית ויטורן ולעשות חיים!

★ ★ ★

זה הכל

צנוע וביישן במקצת הוא (1139/61). כל מה שהוא מוכן לספר על עצמו בינתיים הוא שהוא נחלאי וחובש כומתה אדומה, חבר משק בעתיד הקרוב ובוגר בית-ספר חקלאי, ובן 19, ורוצה להתכתב עם נערה כבת 18-19.

★ ★ ★

חדלה כאשר זה משעמם

אולי תפסיקו להטות כל כך את המלה שיעמום? הגיע הזמן שתדעו כבר שסאגן שוב איננה באופנה כל כך, לפחות עד הרומן הבא שלה. אם אתם מוכרחים — אז השתמשו בסיסמה אנירועה להיות רעה-אבל-אנילא, אהלה-דיין.

וזה מכחן גם אליק, (1139/61), האומרת שאת בת 23

נערת השבוע

כמעט והייתם מפסידים אותה, את זליד טיג, שעד לפני שלושה חודשים, תרשו לי לומר, היתה העתונאית הכי בלונדית בארץ. לולא משריון וליווי מזויין של אנשי משטרה צבאית לא היתה זליד חוזרת לכאן. אחת החוויות הנפלאות של זליד היא דווקא אותה נטייה במשריון וליווי מזויין לנשף. כי זליד בת לפקידים בכירים בממשלת המנדט הבריטי, שנולדה בארץ, ערכה את הנשף הראשון שלה בעיצומה של מלחמת המחתרת בבריטים. היא דווקא דימבטוסית מהזכרונות האלה. לפני שנה חזרה זליד לישראל, עבדה ככתבת בגירוזלם פוסט. היא מעריכה מאוד את הצעירים הישראליים, אלה ממין זכר, אלא שהיא אומרת שהיא לא מוכנה להתחתן עם אחד כזה. פשוט, היא לא רוצה שלבניה יקראו "גוויס".

אני שונאת להיות מליצית, מי כמוכם יודעים, אך אני באמת מקהה שקריאתם של בני גרעין —

— לא תהיה קול קורא במדבר: —
"הגרעין שלנו נתברך בכל, במספר רב של בנים, ברוח חלוצית, ברצון עז של עשייה ועבודה, וגם בחוסר בנות משמע נתברך גרעיננו, בעייה שאין כלל צורך לפרש את חשיבותה החברתית, ובעיקר השפעתה על העתיד. "ובכן, אם תוכלי לצוד בשבילנו בנות בגיל 17-19, המוכנות להצטרף לגרעין התיישבותי ולבנות את חיינו עמו, מוכנות בלב שלם להיות מושבניקיות בעתיד — תעשי אף את מפעל חלוצי."

"מצדנו אנו מבטיחים אחירה נעימה, חברה טובה, ערבים וחיים מעניינים. את התשובות יש לשלוח אל: שאול שאשא, ד.צ. 2086, מחלקת ב'."

★ ★ ★

אז תחשוב בכדל

(1139/59) הוא סטודנט יפאני בן 21, הכותב אנגלית, והלומד בארץ קואופרציה. עם כל רצונו להישמע פסימי, הריהו נראה לי נאיבי וחמוד: —

"שנה רודפת שנה, הזמן חולף, אנו מזדקנים בכל יום וקרבים למחלה."

"וזהי הרגשה מוזרה מאד לגבי גבר צעיר שאף החל את חייו, וכבר הוא פסימי. לחיות, זה הרעיון המרכזי. אל תחשוב על העתיד, אף לא על העבר וההווה. אל תחשוב כלל, פשוט חיה ותינה באשר אתה. "אל תנסה להחמיץ דבר, אחרת מחר, מי יודע, אתה עלול למצוא את עצמך זקן מדי מכדי לעשות דברים שחפצת לעשות אתמול, ואז תבלה את ימך בחרטה. "אהבה היא מלה גדולה. אל תשתדל מדי למצוא אותה. היא תגיע בזמנה. האמינו לי, זוהי הרגשה גדולה. "רותי היקרה, אני פונה אליך כדי שתעזרי לי למצוא בת-זוג אתה אוכל לחלק את רגשותי."

★ ★ ★

כמוכן משעמם

שלוש אלה שלפניכם נימנות על המורות בעתיד שאני אוהבת כל כך לשנוא (1139/60). והן תלמדה פעם את ילדיכם או אחיכם הקטנים.

הן מאלה השמות שלושה סימני קריאה אחרי השלום, ומיד לאחר מכן קובעות שכולם, אבל כולם אומרים עליהן שהן נחמדות ויפות. פתיחה מסעירה מאד, תודו. אחרי זה באה אינפורמציה שהן שלוש חתיכות תלאביות הנמצאות שנה בירושלים ונאלצות להישאר בה. והן משתעממות. אז הן רוצות להתבדר קצת.

הן בנות 17 בערך, ועכשיו תוכלו לעשות אנד-דיינג בין: אחת בלונדית ירוקת-עין, ושתיים שחרחרות תכולות-עין. הן 'גבוהות', אומרות הן, ודקות-גיוורה. הן היו משך שנים אחדות חברות בתנועה המאוחדת, אבל זה לא בשבילן. הן "התייאשו מהאידיאלים הגדולים של החלוציות, וכעס (בלתי מספיק בכתוב, מורוטי) כמוכן משעמם."

"דרישתנו" אומרות הן, "נועות. שלושה בחורים. גבוהים וחתיכים, ממש גברים, רצוי קצינים בצנחנים או בחיל-אחרי, כמוכן טייסים. ולא סתם גובניקים או אנשיקרקע."

1166

...רק ומונחור

לשד יצהר

שמו זך ונדיא

כחייל
בלי ר/בה...

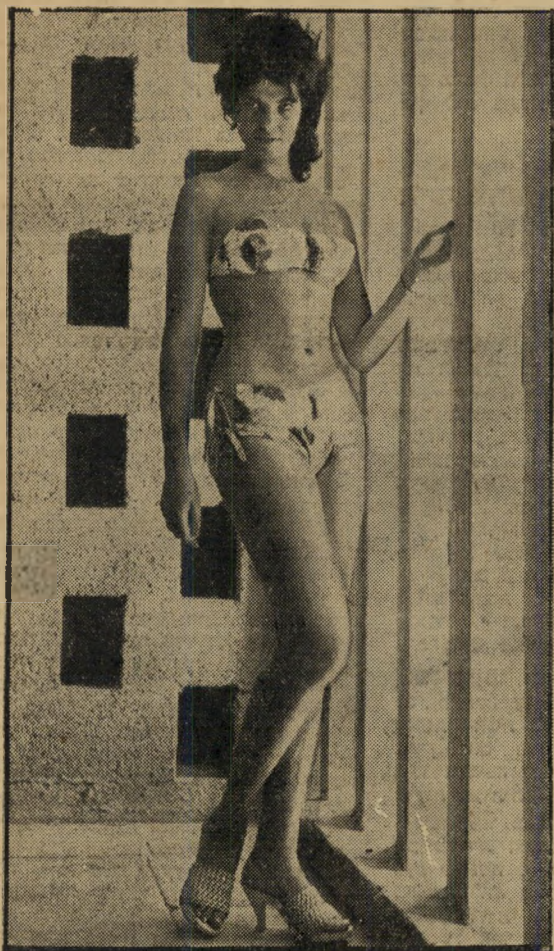
כך בן-אדם
בלי

Cremoline
FOR SKIN CARE AND NUTRITION
קרמוליב

קרם העור הנפלא לכל מטרה
תוצרת יצהר-שומר

סידרת מועמדות שישיית

מלכת
המים
'59

זיוה בינדר לובשת בימים אלה את מדי ה-
חאקי של חיילת בשרות חובה.
היא תלמידי בית 18, עיניים ירוקות ושער שחור, בוגרת
בית-ספר תיכון. הספורט האהוד עליה: שחיה. (צילום אסאד)

סימה פרנקו היא צברית ילידת ירושלים,
בת 20, שסיימה בית-ספר
תיכון והשולטת בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית. ניסתה את
כוחה בתיאטרון החובבים הירושלמי מסך. חובבות: ריקוד.

אילנה פדרמן הינה תלמידי בית 19 1/2,
למדה באלט וסיימה את ה-
מדרשה לחינוך גופני. כעת היא מדריכה לשחיה ואקרובטיקה
במים. אימנה בעבר שחיה במכבי רמת-גן. מקצוע נוסף: דוגמנות.

ליביה גליטיאנו כבר זכתה להופיע
בסרס אנגלי קצר,
הודות לכשרונותיה כרקדנית באלט. תושבת ירושלים בת 17,
המחבבת מוסיקה ואופרה, במיוחד את סוסקה. מקצועה: דוגמנות.

שאלון מועמדות

את השאלון הזה זכאית למלא המועמדת
עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להמיר
ליץ על מועמדת, הסתאימה לדעתו לתחרות.

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

מציב משפחתי: _____

הכתובת המלאה: _____

שנת הלידה: _____

מקום הלידה: _____

שנת העליה: _____

גובה: _____

צבע שיער: _____

צבע עיניים: _____

השכלה קודמת: _____

ירידת שפות: _____

ספורט (לציין איזה): _____

מקצוע או שמה לימודים: _____

מקום העבודה או הלימודים: _____

האם המועמדת חיתה או חנה חברת
בת-זמנך, תנועה קיבוצית, אירגון
ספורט, לחק אמונות או כל אגוד אחרת?

פרט איזה ומתי: _____

חובבויות: _____

אם אחד הפריטיט אינו חל על המועמדת,
אל תמלא אותו. יש לצרף לשאלון זה
את תולדות החיים של המועמדת, מ'
כמה שהן ידועות למלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממולא
בצירוף חומר למערכת העולם
הזה, ת.ד. 136, תל-אביב, ולציין
על חשטפה "מלכת המים 1959".

לחדיק את תמונת המועמדת כאן.